

NIEUW RENDEZ VOUS MET SALJOET-6

Raul Castro bij afschieting present

Cubaan in ruimte gelanceerd

HAVANA — Vanaf de Russische ruimtebasis Baikonoer, in centraal-Azië, is gisteravond een Cubaanse kosmonaut in de ruimte gelanceerd aan boord van een Russisch ruimteschip, de Sojoez-38. Het is een piloot van de Cubaanse luchtmacht, luitenant-kolonel Arnaldo Tamayo Mendez, die samen met zijn Russische collega, de veteraan-kosmonaut Joeri Roemanenko, moet aanleggen aan de ruimtewerkplaats Saljoet-6, die in de ruimte cirkelt. Het Russische persbureau Tass deelde mede, dat generaal Raul Castro, broer van de Cubaanse president en eerste vice-president en minister van Defensie, de lancering van Tamayo Mendez en Roemanenko gadesloeg.

Strafvermindering voor Sirhan Sirhan

SOLEDAD, CALIFORNIE — Sirhan Sirhan weigerde gisteren te verschijnen op de jaarlijkse zitting van zijn „parole board” waarop wordt vastgesteld of hij in aanmerking komt voor strafvermindering — maar verkreeg toch een strafvermindering van twee maanden op zijn vonnis voor de moord op senator Robert F. Kennedy twaalf jaar geleden. Sirhan Sirhan wordt als alles voor hem meezit over iets minder dan vier jaar vrijgelaten. Hij was niet verschenen omdat hij volgens de woordvoerder van de parole board, Carlos Hernandez, vindt dat deze hem niet eerlijk behandelt. Hij zal zich er in de nabije toekomst ten overstaan van de media over beklagen, heeft hij volgens Hernandez gezegd. De nieuwe datum waarop Sirhan Sirhan nu in vrijheid wordt gesteld is 1 september 1984. De patrole board heeft in aanmerking genomen dat Sirhan in de Soledad-gevangenis van Californie niet alleen studeert met zeer goed resultaat, maar ook als binnenportier voor-treffelijk werkt. Op de vorige zitting van de parole board werden vier maanden van Sirhan Sirhans vonnis afgedaan.

Siles Zuazo uit Bolivia ontkomen

LIMA — Hernan Siles Zuazo, die bij de presidentsverkiezingen van juni in Bolivia de meeste stemmen behaalde maar door een militaire coup verdreven werd, heeft zijn land kunnen ontvluchten. Hij is op weg naar Ecuador in Lima aangekomen. Zuazo zei Bolivia te hebben verlaten om aan arrestatie te ontkomen. Hij leidt na de militaire machtsgreep de clandestiene regering van nationale eenheid. Hij zei van plan te zijn het verzet tegen het militaire bewind voort te zetten. Hij zou naar Bolivia terugkeren na enkele taken in het buitenland te hebben vervuld. Zuazo zou verder de mogelijkheid van vestiging van zijn clandestiene regering in Quito bestuderen. Anderzijds is in kringen van Boliviaanse politieke ballingen in Lima vernomen dat de belangrijkste leiders van de Democratische volksunie, UDP, die bij de verkiezingen de meerderheid behaalde, zich in Lima bevinden.

Het persagentschap Prensa Latina publiceerde een biografie van Tamayo Mendez, waarin stond dat deze wees was vóór hij één jaar was en schoenen poetste en groente verkocht alvorens deel te nemen aan de revolutie die Fidel Castro in 1959 aan de macht bracht. Hij trad toen toe tot de Cubaanse luchtmacht en werd er piloot. Een van zijn taken als zodanig was het schaduwen van Amerikaanse vliegtuigen, die opstegen en landden op de Amerikaanse basis Guantanamo op oost-Cuba. Prensa Latina noemde Tamayo Mendez 's werelds eerste zwarte kosmonaut en zei, dat hij getrouwd was en twee kinderen had. De twee kosmonauten zullen zich aan boord van de ruimtewerkplaats voegen bij de twee Russische ruimtevaarders die er al zijn, Leonid Popov en Valeri Rjoemin, met wie zij gedurende een week wetenschappelijk en research-werk zullen doen. De lancering was de jongste in een reeks vanuit de Sovjet-Unie waarbij enkele Oost-Europeanen en een Vietnamees betrokken waren. Popov en Rjoemin zitten in de ruimtewerkplaats sinds april van dit jaar. De bemaning van Sojoez-38 zou vanavond aan de ruimtewerkplaats vastmaken, aldus Prensa Latina, en er zeven uur toeven.

WILLEMSTAD — De heer en mevrouw Anthony hebben gistermorgen minister-president Don Martina (zie foto) het eerste exemplaar overhandigd van hun boekje "presupuesto di un familia" (begroting van een gezin). Dit boekje geeft een uitzicht in de problemen en mogelijkheden van besteding van een gezin met een beperkt inkomen. De Amigoe hoopt morgen nader in te kunnen gaan op de inhoud van het boekje. Ook gezaghebber mr. Ornelio Martina kreeg gisteren een exemplaar uitgereikt.

Vandaag

- * Separatistenbeweging op Guadeloupe, p. 1
- * Kirks wil betaling van drie mille, p. 2
- * Studenten UNA protesteren tegen beleid, p.3
- * Advertentieklachten in te dienen bij VBC, p. 3
- * Venezolaanse beurzen voor loodsen-opleiding, p. 5
- * Kamerlid Verkerk wil uitstel RTC, p. 6

E. VERKERK-TERPSTRA
... uitstel ...

VAE verkleinen olie-productie

BAHREIN — De Verenigde Arabische Emiraten (VAE) verkleinen hun olieproductie met 170.000 vaten (van 159 liter) per dag, zo heeft het officiële persbureau, WAM, bekend-gemaakt. De hoeveelheid komt overeen met ongeveer tien procent van de totale productie.

WILLEMSTAD — De studenten van de technische faculteit van de Universiteit van de Nederlandse Antillen hielden vanmorgen in het UNA gebouw aan de Jan Noorduynweg een protest-demonstratie. Daarbij werd zware kritiek geleverd op het beleid bij de UNA. VLC-voorzitter Errol Cova, die ook aanwezig was gaf een uitleg van de vergadering die gisteren moest plaatshebben tussen de Raad van Curatoren, de VLC en de minister van Onderwijs. Die bespreking vond geen doorgang omdat de curatoren weigerden aan tafel te zitten met de VLC-delegatie waarin ook docenten en studenten van de UNA zitting hadden. Meer over de problemen rond de universiteit op pagina 3.

Nederland had aandeel in corruptie Suriname

Nederlanders immuun in kader bijstandswerk

PARAMARIBO — Er zijn bij het onderzoek in Suriname tot nog toe voldoende aanwijzingen boven water gekomen dat het net van corruptie zich uitstrekt tot Nederland. Het gaat hierbij om mensen die zich persoonlijk hebben verrijkt met geld, de zogenaamde kleine corruptie, en daarmee om het op onverantwoorde wijze omspringen met ontwikkelingsgelden, zoals indertijd met de aanleg van de spoorlijn in West-Suriname die "van niets maar nergens loopt".

Dit zei vice-premier en onder meer ook minister van Justitie mr. drs. A. Haakmat gisteren tegenover het ANP. Voor die onverantwoorde bestedingen draagt Nederland voor de helft de verantwoordelijkheid. "Wij worden aangewezen als de dwazen die genoemde spoorlijn hebben geprojecteerd. Maar over de bestedingen van het ontwikkelingsgeld - en het gaat hier in 99 van de 100 gevallen om ontwikkelingsgeld - wordt gezamenlijk beslist in het kader van de CONS (commissie ontwikkelingssamenwerking Nederland-Suriname). Daarom is Nederland voor 50 procent verantwoordelijk en die verantwoordelijkheid wordt in Nederland ook van officiële zijde welbewust verdeeld. Wij hebben de fouten uit het verleden toegegeven, maar Nederland heeft zich te gemakkelijk aan zijn verantwoordelijkheid onttrokken", aldus Haakmat. De vice-premier verklaarde overigens dat in dit stadium van het corruptie-onderzoek

Aanslag op Parijse militaire academie

PARIJS — Twee mannen hebben vandaag in Parijs vanuit een rijdende auto met een machinegeweer geschoten op het gebouw van de „ecole militaire" in de buurt van de Eiffeltoren. Volgens de politie werd niemand geraakt. In de omgeving werden pamfletten gevonden van de uiterst linkse guerillagroep „Direct Action". Deze organisatie heeft eerder aanslagen gepleegd op twee ministeries in Parijs. Vorige week zaterdag hield de politie na een vuurgevecht bij de Arc de Triomphe een man en een vrouw aan die lid zouden zijn van „Direct Action". De man zou een van de leiders van deze groep zijn.

Separatistenbeweging op eiland Guadeloupe

Reeks aanslagen op eiland gemeld

PARIJS — In het Franse overzeese gebiedsdeel Guadeloupe in het Caribische gebied is deze week bij een reeks aanslagen één dode gevallen, terwijl aanzienlijke schade werd aangericht. De Franse staatssecretaris voor de Overzeese Departementen en Gebieden, Paul Dijoud, schreef deze gewelddaden toe aan een separatistische beweging, de „gewapende bevrijdingsgroep" (GLA) die volgens hem wellicht door „het buitenland" wordt gemanipuleerd. Afgelopen woensdag werden twee boten, waarvan een van de gendarmerie, door bomexplosies vernield. Voorts liep een Boeing van Air France schade schade op door een dergelijke ontploffing. Toen een lid van de mijnopruimingsdienst probeerde een andere bom onschadelijk te maken die onder een vleugel van dit vliegtuig was geplaatst, explodeerde de landing, waardoor de man werd gedood.

Onlangs stelde de GLA de bijna 9.000 blanken op de negen eilanden tellende archipel de eis, vóór het eind van dit jaar te vertrekken. Onder de 370.000 bewoners van Afrikaanse afkomst is 20 pct zonder werk. De voornaamste produkten zijn suikerriet, tabak en bananen. Om de economie van

overzeese departementen te steunen geeft de regering in Parijs aanzienlijke bijstand. Toch zijn 60.000 bewoners van de archipel genoodzaakt werk te zoeken in het op 7.000 km afstand liggende Frankrijk. Staatssecretaris Dijoud verklaarde gisteren in Parijs niet over tastbare bewijzen te beschikken van buitenlandse inmenging in de overzeese departementen, maar hij was ervan overtuigd dat „bepaalde elementen" in het buitenland kunnen zijn opgeleid. Overigens was het volgens hem nu volkomen rustig op Guadeloupe.

Vervoerstaking in Katowice

WARSCHAU — De stad Katowice is verstoken van openbaar vervoer als gevolg van een staking die zich uitbreidde tot naburige steden als Bedzin en Chorzow. Dit is gisteren uit welingelichte bron vernomen. De stakers eisen loonsverhoging en de komst van een regeringsdelegatie ter bespreking van hun eisen. Kazimierz Switon, secretaris van de „onafhankelijke vakbond van de staalindustrie" Huta Katowice, die naar de stakers was gegaan, werd gedurende een half uur door de militie vastgehouden, voordat hij in contact met de stakers kon treden.

VS teleurgesteld door Frankrijk

WASHINGTON — De V.S. zijn „zeer teleurgesteld" door de Franse verkoop van een staalfabriek aan de S.U. en hebben dat „op zeer hoog niveau" aan de Franse regering laten weten, aldus de woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het contract, dat woensdag door de Franse groep Creusot-Loire is bekendgemaakt, is „tegen de geest van de Franse afspraken dat zij niet in de plaats zouden treden van de Amerikaanse firma's die na de Sovjet-invasie in Afghanistan hun verkoop van technologie aan de S.U. hadden gestaakt", aldus de woordvoerder. De staalfabriek kost 300 miljoen dollar en zou aanvankelijk door de Amerikaanse firma Armco en de Japanse firma Nippon Steel zijn geleverd.

Kim Dae-Joeng verliest appel

SEOEL, ZUID-KOREA — Generaal Lie Hoi-Soeng, de administrateur van de staat van beleg in Zuid-Korea, heeft het vonnis, de doodstraf door ophanging, bekrachtigd dat is uitgesproken tegen Kim Dae-Joeng, 's lands belangrijkste politieke opponent, ondanks aandrang van vele zijde uit het buitenland dat genade zal worden betoond. Kim Dae-Joeng kan nog in hoger beroep gaan bij het hooggerechtshof en vragen om clementie aan de president van de republiek. Kim werd woensdag wegens samenwerking tegen de staat schuldig bevonden en veroordeeld. China was het laatste land dat pleitte voor genade voor Kim Dae-Joeng.

MANILLA — In een school in Manilla is vandaag een bom ontploft. Een leerling raakte gewond. Guerrillastrijders op de Filipijnen hebben telefonisch dreigementen geuit aanslagen te plegen op 30 verschillende gebouwen, waaronder de in Manilla gevestigde Aziatische ontwikkelingsbank en de Russische ambassade. Alle gebouwen die zijn bedreigd, zijn ontruimd.

Een van moordenaars Somoza doodgeschoten

Ex-dictator in Miami begraven

ASUNCION — De politie van Paraguay heeft gisteren de revolutionaire „kapitein Santiago", een van de vermoedelijke moordenaars van ex-president Somoza, doodgeschoten in de buurt van de grens tussen Paraguay en Argentinië.

Naar de politie meedeelde omsingelden agenten Hugo Alfredo Iruzun, een officier in het ter ziele gegane Revolutionaire Volksleger van Argentinië, in Lambare, een buitenwijk van Asunción. Er ontstond een vuurgevecht van twee uur, waarin de politie hem doodde. De politie liet in het midden hoeveel personen bij het vuurgevecht betrokken waren. Aan de moord op de 54-jarige

Somoza namen op zijn minst zes, en misschien acht, mensen deel, zo verklaarde de politie. Onder het commando dat de gepantserde auto van het voormalig staatshoofd van Nicaragua volledig vernielde bevond zich een vrouwelijk lid van de ondergrondse Argentijnse groep.

Eerder verklaarde de politie dat vier Argentijnen waren aangehouden die over de Paraguay, de rivier die de grens vormt tussen Argentinië en Paraguay, naar Argentinië hadden willen ontsnappen. In haar poging om de moordenaars van Somoza op te pakken zou de politie van Asunción „een groot aantal mensen" gearresteerd hebben.

Waarschijnlijk vandaag vertrekt het lichaam van Somoza met een speciaal vliegtuig naar de Verenigde Staten, waar het begraven wordt in Miami.

Frans Booi: vin als een zeil Duikers zien vreemd natuurverschijnsel

KRALENDIJK — Van de heer Frans Booi, hoofd Cultuur en opvoeding op Bonaire, werd het volgende vernomen:

Op zondag werd een werktocht naar de Brandaris door het departement naar de top van de Brandaris. Deze tocht werd ondernomen door een aantal personen, allen werkzaam bij het departement van Cultuur en opvoeding.

Op een gegeven ogenblik zagen wij, aldus Frans Booi, toen wij op de top van de Brandaris waren, dat de zee nabij Malmok en Playa Funchi plotseling heel ruw werd. Het bleek namelijk dat een groot aantal zeeschildpadden rondzwom, maar dat ze allen in paniek waren. Wij hebben, aldus Booi, schildpadden geconstateerd van om en nabij de vier meter lange. Plotseling zagen wij achter deze schildpadden een gevaarte aanzwemmen, waarbij één van

de vinnen wel leek op het zeil van een zeeschip. Het bleek, aldus de heer Booi naar het ons schijnt een "Killer whale" te zijn van zeker een twintig meter lengte. Zo iets hebben we nog nooit gezien en meegemaakt, aldus de heer Booi.

Zeer waarschijnlijk zal rond deze tijd rondom Bonaire, maar vooral bij de noordkust, dit soort dieren wel meer waar te nemen zijn. Jammer genoeg, aldus de heer Booi, konden wij gezien de verre afstand geen foto maken van het gebeuren.

Van duikers die lange de noordkust aan het duiken waren in de laatste dagen hebben wij ook vernomen, dat zij een vreemd natuurverschijnsel hadden waargenomen. Het bleek een soort "upwelling" te zijn vanuit de diepte van de zee die langs de kust omhoog kwam, het was een vuile stroom water die opsteeg vanuit de diepte, aldus de verklaring van enige duikers.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel 2/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrekening: 674.825-10
Maduro & Curjel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directie: Mayra van der Dijk
Redactie: Mayra van der Dijk
Gerechtigd: Goretta Sabash, Frans Helligers en Mayra van der Dijk
Overige leden Redactie: Oswald Chistien, Toon van Dongen, Bernadette Beroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maeyer, Iver de Grasse.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 16.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 18.30 uur worden opgevraagd, behalve op zaterdag.
Aldus zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nieuwstraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directie/Hoofdredactie:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Pariz, Dijkstra Frank (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
NOTIBON, Terra Corra z/n,
tel.: 8738.

SINT MAARTEN:
Advertentie: Vance James,
tel.: 3073.

SABA:
Correspondent: Ray Hassel,
tel.: 2241.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid,
tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent:
Jan Schinkelshoek,
Willemsdijk 14, 2517 CA Den Haag
tel.: 06-4381111
DRUKKERIJ: Repaprint N.V.
DISTRIBUTEUR: look abonneminten: Curacao, Districto N.V.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nieuwstraat 110,
tel.: 24333.
Bonaire: Entrepot 183-A,
tel.: 4222.
St. Maarten: Papergarden,
tel.: 3073.

Lose nummers 48 cent.
Abonnementen op Antillen
van gulden per maand.
(Binnenland en buitenland)
Buiten: Antillen (binnenland): NAR. 88,40 per maand (bij voorkeur) of NAR. 22,00 per maand (buitenland), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURACAO

WEEKINDEDIENST
eilandgedeeltes: van 20 sept. 1980 om 08.00 uur t/m 22 sept. 1980 om 07.00 uur; Stads- en 2de district Oost: dokter J. Rauchbeur, Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 36849; spreekuur: 10.00-11.00/16.00-17.00 uur
19 sept. 1980 om 18.00 uur p.m. t/m 22 sept. 1980 om 08.00 uur Stads- en 2de district West: dokter R.C. Heerenveen, Spreekkamer Muisenberg, tel.: 44349; spreekuur: 11.00-12.00/18.00-19.00 uur.
In het derde district: dokter R. Botero, Deputado, Spreekkamer Soto, tel.: 641790.
WIT GELE KRUIS
(wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 68847; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 08.00-07.00 uur op tel.: 58746; de wacht heeft zuster Josepha, tel.: 23045. te bereiken op pageboy 027-585.

KLEUTERBUREAU:
maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.
TANDHEELKUNDIGE KLINIEK:
woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

VERLOF BEGRAFENIS:
20 Sept.: P.H. Collinet, Kaya Kokolishi 97.
21 Sept.: R.A. de Windt, Abraham 113.
BOTICA BANDABAO:
geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag gesloten.

BIOSCOPEN
HEDENAVOND zijn er geen voorstellingen in **THEATER DE WIMPEL**, **DRIVE-IN** en **CINELANDIA**

WEST-END
19.00 en 21.00 uur *Angels Brigade* (Aktiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 3,50 en fl. 2,50).
24.00 uur *Bruce and Shaolin Kung Fu* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, fl. 3,50 en fl. 2,50).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *The Broad* (Drama, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: Curacao, tel.: 23575.
Punda: Bolivar, tel.: 3926.

ZATERDAG DIVERSEN
Bonaire: alle activiteiten worden voortgezet.
18.00-19.00 uur: tekstreis: Bronschool, Paparapa weg z/n.
OPENBARE BIBLIOTHEEK
Centrale Bibliotheek (Van Walbeek-plein 13): (Afd. volwassenen): maandag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 09.00-12.00 uur (afd. jeugd); maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

DE TEMPEL
Voorstellingen (Images of Curacao) om 18.00 uur: 17.00 uur en 19.00 uur.
CHRISTOFFELHARE
dagelijks geopend van 08.00-15.00 uur.
TENTONSTELLINGEN
GALLERY DE WIMPEL
dagelijks geopend van 09.00-23.00 uur; zondag van 16.00-23.00 uur.
CURACAO MUSEUM
opentijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

AGENDA BONAIRE
POLITIE: 8200
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900
ZATERDAG DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK
dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.
POSTSLUITING
15.45 uur voor aangetekende stukken; 16.30 uur voor gewone stukken - postkantoor Kralendijk (elke dag vanaf maandag t/m vrijdag).
LANDFILE te Lagoon: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.
SPEELTUIN
maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 uur geopend voor kinderen van 4-12 jaar.
BON MUSEUM
(oud politiebureau): opentijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-18.00 uur.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8200
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900
ZATERDAG DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK
dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.
POSTSLUITING
15.45 uur voor aangetekende stukken; 16.30 uur voor gewone stukken - postkantoor Kralendijk (elke dag vanaf maandag t/m vrijdag).
LANDFILE te Lagoon: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.
SPEELTUIN
maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 uur geopend voor kinderen van 4-12 jaar.
BON MUSEUM
(oud politiebureau): opentijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-18.00 uur.

24.00 uur *Kung Fu* (Chinese film, Engels, boven 16 jaar fl. 5,-).

CINE-TRUCK:
Hedenavond te Juan Domingo en morgenavond te Marie Pompoen.

TELECURACAO: 16.30
Harvey Cartoons; 17.00 *The Incredible Hulk* (Mystery man, pt II); 18.30 Telenovela Rina; 19.15 Deporte Tele-8; 19.30 Public Relations (E.V.D.); 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The Jeffersons (Louise's cookbook); 21.00 Centennial; 22.00 Show di Job; 23.00 Wrestling.

Voor al Uw VAKANTIE- en ZAKENREIZEN KROONVLAG
Aruba Curaçao
2477 34190/1-12072-11547

Kirks reageert pas na 18 dagen

Lopes: geen sprake van onvrijwillig ontslag

KRALENDIJK — Het pleidooi van de heer mr Lopes, gekenmerkt door uitgebreidheid, kwam in feite er op neer dat er geen sprake kon zijn van onvrijwillige ontslagname, zoals eiser in hun vordering stelt. De heer Kirks is vrijwillig naar Chicago gevlogen en heeft daar vrijwillig zijn ontslag genomen. Bovendien is het ontslag gebaseerd op verschillende klachten, welke de heer Devoe ontvangen had ten aanzien van het optreden van de heer Kirks, Gedagde Devoe (red.) achtte het niet opportuun om deze in het kort geding naar voren te brengen. Mocht er een bodemgeschil komen, aldus mr Lopes dan zijn wij bereid met oproeping van eventuele getuigen het door ons gestelde naar voren te brengen. Feit is aldus mr Lopes dat reeds bij de vaststelling van de heer Kirks voorzien werd en dat de nieuwe manager een wettelijke werkvergunning bezit. Hooggekl. kan gesteld worden, aldus mr Lopes in zijn pleidooi, dat eiser, nadat hij het

Regatta-boekje niet helemaal verzorgd

WILLEMSTAD — Het programma-boekje van de Bonaire zeilregatta is verzorgd. Daarin staat het programma voor deze Regatta over de periode van 15 tot en met 18 oktober. Uitgevoerd is daarin ook het reglement opgenomen en staan er bv alle belangrijke telefoonnummers op een rijtje. Dit kan echter niet van de hele inhoud gezegd worden. Zo zitten er een paar losse bladzijden in en zitten de bladzijden 46 tot en met 48 voortaan in het boekje. Niet aangegeven is waar het boekje is gedrukt, hoewel ergens met heel kleine lettertjes vermeld staat Romac.

0737

0737 - Heer Ollie sprong overeind om zich desnoods met geweld een uitweg te banen, maar nu werd de deur geopend en trad er een verpleger binnen. "Hebt u gebeld?" vroeg deze. "Ja," zei doctor Ziekknijper. "Als deze client niet wil meewerken, zult u hem een kalmerend prikje moeten geven, broeder Kneusjes." Deze woorden gaven heer Bommel zijn zelfbeheersing terug, en het koude zweet brak hem uit. "G-geen p-prikjes," stamelde hij. "Niet kalmerend, bedoel ik: Integendeel. Ik heb al mijn geestelijke krachten nodig om zaken recht te zetten. Ik zal meewerken, want ik heb een list bedacht, al u begrijpt wat ik bedoel. Als broeder Kneusjes maar weggat." De verpleger trok zich terug op een knikje van de

zielkundige, en deze keek de patient vragend aan. "Het doet me genoegen, dat u mee wilt werken," sprak hij. "Hebt u bedacht?" "Ik weet ineens hoe ik kan bewijzen, dat ik steelsucht heb," zei heer Ollie. Hij boog zich over het bureau en volgde achter de hand: "Ik ben eh... geen kleptomane. Integendeel. En dat zal ik bewijzen door uw kliniek een kleine bijdrage te geven die hoger is dan dat gemeentesteuntje waar u het over had. zult u begrijpen, dat geld voor een heer geen rol speelt, zodat ik niet over zou denken een oude sok over zijn hoofd te trekken. idee! Mijn goede vader zou zich in zijn graf omdraaien als hij overleden was."

Kort geding rond ontslag

Kirks wil maandelijkse betaling van drie mille

KRALENDIJK — Zoals al vermeld, diende gisteren het kort geding, dat de heer Jack Kirks, manager van Hotel Bonaire, aangespannen had tegen de Executive house, de management-maatschappij van Hotel Bonaire, wagens onrechtmatig ontslag, volgens de heer Kirks. De heer Kirks was tegenwoordig door de heer mr Abraham, terwijl Executive House vertegenwoordigd was door de heer mr Lopes uit Aruba. Voor de zaak was grote publieke belangstelling, met name van de zijde van de Hotelwerknemers.

In zijn toelichting op de vordering lichtte de heer Abraham toe dat de heer Kirks onder druk zijn ontslag had moeten nemen, daar de heer Carl Devoe, president van Executive house hem bedreigd zou hebben noch het kantoor, noch Chicago te kunnen verlaten, alvorens hij de ontslagbrief zou tekenen. Het geval deed zich voor dat op 3 augustus, nadat de heer Kirks teruggekeerd was van een congres in New York, hij opgebeld werd door de heer Devoe, met de uitdrukkelijke eis om meteen naar Chicago te komen. Op verzoek van de heer Kirks om uitstel, vanwege het feit dat zijn zus na 18 jaren afwezig te zijn geweest, ook op 3 augustus op Bonaire zou zijn, ging de heer Devoe niet in.

Op 4 augustus vertrok de heer Kirks via Miami naar Chicago, waar hij op 5 augustus om 10 uur 's morgens ontvangen werd door de heer Devoe op zijn kantoor. Daar kreeg hij een papier onder de neus gedrukt, waarin stond dat hij zijn ontslag nam, omdat hij een andere baan had gevonden. De heer Kirks was niet zo veel van Bonaire hield. Om één uur dezelfde middag, aldus de raadsman, zonder enige tijd van bezinning nam de heer Kirks een vliegtuig terug naar Bonaire. Terug op Bonaire, stelde de heer Kirks telefonisch de heer Devoe op de hoogte dat hij zijn ontslag, dat hij onder enorme stress had moeten tekenen, introk. Hierna nam hij, aldus de heer Kirks, contact met de heer Rudy Ellis, om hem als president-directeur van Bonantil N.V. de eigenaar van Hotel Bonaire te informeren over het een en ander. Ondertussen had hij ontslag aangevraagd had, en getekend, spijt heeft gekregen van zijn daad, daar hij de gevolgen niet had kunnen overzien.

Feit is aldus de heer Lopes dat eiser zelfs afscheid heeft genomen van zijn afdelingshoofden; met andere woorden er is hier duidelijk sprake geweest dat hij vrijwillig zijn ontslag had genomen. Tegen deze stelling protesteerde de heer Kirks, omdat hij slechts de departmentheads bij elkaar geroepen had om hen op de hoogte te brengen van de inhoud van het telex-bericht van de heer Devoe. Verder, aldus de heer Lopes is door de heer Devoe aan de heer Kirks aangeboden twee maanden salaris, een enkele reisvergoeding naar de Verenigde Staten, vergoeding van overtochtkosten van zijn bezittingen en eventuele hulpverlening bij het zoeken naar een passende werkkring. Met aanhaling van enkele vonnissen in soortgelijke zaken probeerde mr Lopes de rechter te overtuigen dat er hier geen sprake geweest kon zijn van onvrijwillige ontslagname en verzocht hij dan ook de rechter om de vorderingen van de eiser niet ontvankelijk te verklaren. Bij gebrek aan kennis kon van de zijde van mr Lopes op vragen gesteld door de rechter niet categorisch geantwoord worden. Wel wilde mr Lopes dat opgenomen werd in de akte dat de heer Kirks, pas na 18 dagen, zijn ontslag introk. Dit is een duidelijk bewijs dat er hier geen sprake kan zijn van een of andere vorm van stress, zoals de eiser pretendeert. Overigens werd deze stelling positief ontkend door de heer Kirks, die zelfs aanvoerde dat hij bereid was om op de minnuit af te bewijzen dat hij direct na aankomst de heer Devoe in kennis had gebracht van zijn beslissing tot intrekking van het ontslag. Ik heb alles via het hotel gedaan, aldus de heer Kirks; dus kan kan nagaan wanneer ik precies opgebeld ben door de heer Devoe.

(Kirks), al een telex-bericht klaar om zijn herroeping van het ontslag, te bevestigen. Op verzoek van de heer Ellis, die zou bemiddelen, hield hij dit nog een tijdje in. Toen de bemiddeling van de heer Ellis geen effect had gehad verzond de heer Kirks het telex-bericht. Hierop kreeg de heer Kirks via een zekere Schotborg te horen dat hij per 31 augustus ontslagen was en dat hij onmiddellijk het hotelterrein moest verlaten, alsmede dat hij geen genot meer had van de faciliteiten, welke hij bezat als manager van het hotel.

Noemenswaardig aldus de heer Abraham is het feit, dat de heer Kirks nog op 1 augustus tijdens het congres in New York een pluimpje had ontvangen van Bob Denoia, vice-president van de maatschappij, voor de door hem verrichte werkzaamheden gedurende de afgelopen negen maanden als manager van Hotel Bonaire. De heer Kirks gaf zelf te kennen op de vraag van rechter Every, dat hij momenteel adresloos is op Bonaire en dat hij geen enkel inkomen genoot. Ik heb al mijn bezittingen verkocht om op Bonaire te komen werken en nu sta ik op straat zonder dat ik weet waarom ik eigenlijk ontslagen ben.

Het enige verwijt dat de heer Devoe mij gemaakt heeft, is dat ik ogenschijnlijk meegewerkt had aan negatieve publiciteit rondom de persoon van de heer

Devoe op Bonaire. Het betreft hier een artikel dat in de perselijke dagbladen gestaan is naar aanleiding van een gadering van de Fedebon de heer Devoe op Aruba waarbij de heer Devoe persona non grata op Bonaire werd verklaard. Ik heb daar niets mee te maken, aldus de heer Kirks. Het erge is, aldus de raadsman van de heer Kirks, is dat de heer Devoe eigenrichting gehanteerd heeft door in de managerswoning te breken en de bezittingen van de heer Kirks op straat zetten.

De raadsman kwam tot primaire vordering van nakoming van de arbeidsverhouding met genot van faciliteiten voortvloeiende uit arbeidsovereenkomst, subsidiair: a. om te duiden de heer Kirks in de managerswoning mag blijven; b. dat recht heeft op drie maanden per dag en c. dat hij als schot op de onherroepelijke sprake in de bodemprotest een maandelijkse salaris vangt van driehonderd gulden. De subsidiaire vorderingen zijn b op straffe van een dwang van driehonderd gulden per dag. Hierna hield de heer Kirks zijn pleidooi af.

Rechter Every bepaalde uitspraak op maandag 22 september om negen uur 's ochtts op Curacao.

Concert bij CCC

WILLEMSTAD — In auditorium van het Concertgebouw wordt op maandag 22 september een concert gegeven door Christiaan (viool) en Thomas Hry (piano). Het concert begint half negen 's avonds. Reeds eerder werd het een en ander over de artistieke loopbaan van de artiesten vermeld.

Chevrolet

GROOTSE UITVERKOOP - SUPER SPECIALE KORTINGEN

DE NIEUWE 1981 MODELLEN ZIJN IN AANTOCHT! In verband hiermede wordt onze voorraad resterende

1980 MODELLEN "CHEVROLET" EN "BUICK"

uitverkocht tegen STERK GEREDUCEERDE PRIJZEN:

- 1980 CHEVETTE**
4dr. - airco - automatic - etc.
- 1980 CITATION**
2dr. - automatic - power steering en brakes - radio - groen glas
- 1980 CITATION**
4dr. - automatic - groen glas
- 1980 CAMARO**
2dr. - automatic - radio - power brakes - etc.
- 1980 MALIBU CLASSIC**
2dr. - fully equipped
- 1980 BUICK SKYLARK**
4dr. - fully equipped
- 1980 BUICK SKYLARK**
2dr. - fully equipped

— UITSLUITEND ZOLANG IN VOORRAAD —

Dus, wie het eerst komt - het eerst maakt!

E. MORENO BRANDAO & ZONEN

Salinas - Tel. 20000

MINISTER VEERIS STELT REIS UIT

VLC komt op voor onderwijs

Studentenprotest tegen beleid bij universiteit

WILLEMSTAD — De reeds geruime tijd sluimerende problemen binnen de Universiteit van de Nederlandse Antillen, UNA, zijn vanmorgen tot een uitbarsting gekomen toen de studenten van de technische faculteit een protestbijeenkomst hielden in de aula van de UNA. Daarmee wilden zijn van hun ontevredenheid blijk geven inzake de nieuwe toelatingsregeling voor de technische faculteit, de uitbreiding van de opdrachten aan afstuderende studenten en het ontbreken van voldoende docenten bij de afdeling electro. Daarnaast speelt ook de discrepantie in de salarissen van de docenten een rol. Een vergadering die hierover gistermiddag was belegd tussen de VLC, de Raad van Curatoren van de UNA en de minister van Onderwijs Jacques Veeris, kon geen doorgang vinden omdat de curatoren weigerden te vergaderen met de VLC-delegatie.

De problemen rond de universiteit zijn al enige weken onderwerp van bespreking onder meer binnen de VLC. Voorzitter Errol Cova verklaarde aan de Amigoe, dat hij samen met nog een bestuurslid van de bond, uitgebreid van gedachten heeft gewisseld met de rector magnificus van de UNA, prof. J. Spruit en met de voorzitter van de Raad van Curatoren P. Sprockel. Achteraf zouden zij zich denigrerend hebben uitgelaten over de VLC. De VLC vertegenwoordigt op de eerste plaats de aangesloten docenten die klagen over discriminatie en het gebrek aan een personeelsbeleid bij de UNA. "Daarnaast", al-

dus de VLC-voorzitter, "wordt het onderwijs in het algemeen aangetast en volgens de VLC-statuten betekent dat dat de bond moet ingrijpen". Kort voor het nieuw schooljaar werd een nieuwe toelatingsregeling bekend gemaakt door de UNA voor de technische faculteit. Daarbij moesten HAVO-studenten een bepaald aantal punten hebben op de cijferlijst om toegelaten te worden. Anders worden zij ingedeeld in de voorbereidende klas, samen met MAVO-studenten. De studenten vinden dat de oude regeling van kracht moet blijven waarbij geen voorbehoud wordt gemaakt voor Havo-studenten.

Ontevredenheid bestaat verder onder studenten die in oktober moeten afstuderen. Werd hen aanvankelijk meegedeeld dat de inhoud van het pakket dat zij presenteren, goed was maar dat het een en ander nog gewijzigd moest worden, later werden hen aanvullende opdrachten gegeven om te kunnen afstuderen. Bij de universiteit zou er geen instantie zijn om zich te beklagen, zoals overal elders ter wereld wel het geval is.

Bij de afdeling electro is er een gebrek aan docenten waardoor de studenten in diverse vakken geen lessen krijgen. Nog een probleem bij de universiteit is de discrepantie in de salarissen van de docenten. Niet alleen bestaat er een groot ver-

schil tussen Antilliaanse en Nederlandse docenten (die in het kader van technische bijstand zijn uitgezonden), maar tevens is er een groot verschil tussen de salarissen van de Antilliaanse zelf, waarbij docenten van de juridische faculteit zouden worden voortgetrokken op die van de technische faculteit. Een Antilliaanse docent die onlangs afstudeerde aan de TH te Delft, verdient bij de UNA nu minder dan als hij bij een VHO of Havoschool zou worden ingedeeld. Dit is volgens de VLC discriminerend en niet aanvaardbaar. Het personeelsbeleid van de UNA laat bovendien volgens de bond te wensen over gezien het groot aantal vacatures bij de universiteit.

Gisteren zou de raad van curatoren van de UNA een bespreking voeren met de VLC en de minister van onderwijs Jacques Veeris. Die vergadering is niet doorgegaan omdat de curatoren weigerden aan tafel te zitten met de VLC-delegatie waarin ook docenten en studenten van de UNA zitting hadden. De curatoren mogen niet voor ons uitmaken wie neemt namens de bond aan besprekingen", vond de heer Cova. Volgens hem was dit slechts een uitvlucht om niet aan, een vergadering te zitten, geleid door de minister van onderwijs. "Dat

beschouwen zij als een aantasting van hun academische vrijheid", meende de bondsvoorzitter.

Hierover zijn protesttelegrammen verzonden door de VLC, zowel aan het college van UNA-curatoren als aan de minister. Omdat de regering jaarlijks zo'n zeven miljoen gulden steekt in de UNA, vindt de VLC dat de regering een duidelijke stelling moet nemen in deze kwestie en moet optreden als er sprake is van een wanbeleid.

De studentenraad van de technische faculteit organiseerde vanmorgen een protestactie waarbij ook VLC-bestuursleden aanwezig waren. Daarbij deden zich geen noemenswaardige moeilijkheden voor. De studentenraad zal besprekingen voeren met de studentenraden van het Hoger Beroeps Onderwijs (PA) en van het Middelbaar Beroeps Onderwijs (MTS) om hen in te lichten over de gang van zaken. De VLC zal zich verder intern beraden over eventuele stappen om op te komen voor de rechten van de docenten die lid zijn van de VLC.

Minister van onderwijs Jacques Veeris heeft inmiddels vanmorgen besloten zijn voorgenomen reis naar Europa af te gelasten in verband met de problematiek rond de universiteit.

Daders Zwaan doodslag terug op Curacao

WILLEMSTAD — Twee verdachten in de Zwaan-doodslag zijn afgelopen nacht onder politiebegeleiding op Curacao aangekomen. Enige tijd geleden zijn zij betrokken geweest bij, wat door de politie omschreven wordt als een roofmoord, gepleegd te Zwaan, van welke doodslag een oude man het slachtoffer werd.

Van deze man was in beperkte kring bekend, dat hij steeds veel geld op zich had. Toen het stoffelijk overschot werd gevonden trof men inderdaad in plastic zakjes op het lichaam bevestigd, het nodige geld aan.

Op Aruba werd in verband met deze zaak aangehouden de 23-jarige E.T. en de vier jaar jongere R.G. Zij waren na de doodslag met de ferry naar Aruba vertrokken. Uiteindelijk gaven zij zich op Aruba aan een particulier over die hen begeleidde naar de politiewacht. De verdachten hadden de angst geuit dat zij door de politie mishandeld zouden worden.

Drie mannen aangehouden

WILLEMSTAD — De recherche heeft in verband met twee diefstal-zaken drie verdachten aangehouden. De man U.S. werd aangehouden op verdenking van heling. Hij legde een bekentenis af. Daarna kon men ook de 24-jarige G.B. aanhouden. Beiden zijn betrokken geweest bij een inbraak in een woning aan de Mariniersweg, bij welke gelegenheid een grote hoeveelheid sieraden is gestolen.

De recherche heeft ook een twintigjarige man aangehouden in verband met één der talrijke diefstallen in het PSV-centrum Vaerssenbaai. De man is ingesloten evenals andere mannen.

Kinderspelen in Tele-Pret

WILLEMSTAD — Het kinder tv-programma Tele-Pret van TeleCuracao begint maandagmiddag met de vertoning van een nieuwe serie over kinderspelen, waarin spelen uit de gehele wereld worden getoond. De korte films hebben een vertaling in het Papiamentoe meegesproken, welke vertaling wordt gebracht door Nathalie Petronia. Aan bod komen op de duur spelen uit bv Oostenrijk, Libanon, Portugal, Japan enz.

Zestienjarige voor zware mishandeling aangehouden

WILLEMSTAD — Een zestienjarige jongeman is aangehouden op verdenking van zware mishandeling. De jongen heeft een bekentenis afgelegd. Eerder deze week werd over deze mishandeling gepubliceerd: namelijk dat een man die aan zijn schedel was gewond geraakt, in het ziekenhuis was opgenomen en toen meteen moest worden geopereerd. De man was zelf naar de politiewacht te Rio Canario gekomen en daar in elkaar gezakt.

De daad werd gepleegd te Monte Carmelo. Volgens de jongeman had hij de oudere man mishandeld toen deze hem een blauw oog had geslagen bij een vechtpaartij. De verdachte is opgesloten.

Minister wil

bespreking over

integratiebepaling

WILLEMSTAD — Minister Jules Eidsen van Arbeid- en Sociale Zaken heeft de oliemaatschappijen Shell en Lago telegrafisch verzocht om hem op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen inzake de integratiebepaling.

Zoals bekend zou de actuaire van de maatschappijen een rapport opstellen over de afschaffing van die integratiebepaling in het belang van de gepensioneerden.

De minister wil nu weten hoe het staat met dat rapport om een vergaderdatum te kunnen vaststellen met de bond van de gepensioneerden.

Dierentuin wordt een recreatiepark

WILLEMSTAD — In november zal een rapport worden afgerond van een eilandelijke commissie die de uitbreiding van de dierentuin tot een recreatiepark moest bestuderen. Het accent zal worden gelegd op educatieve recreatiefaciliteiten voor de jeugd.

Op grond van de toenemende belangstelling voor de dierentuin te Cas Cora werd een uitbreiding reeds aan het begin van dit jaar overwogen. Het vorig jaar bezochten 300 duizend personen de dierentuin wat volgens de eilandelijke overheid de sociaal-educatieve en recreatieve uitbreiding van het park tot een recreatiepark rechtvaardigt.

Met de heer V.d. Wolf werden reeds besprekingen gevoerd over eventuele Nederlandse financieringen van het project. Reeds in mei werd een commissie opgericht die een globaal plan moet maken en ramingen moet opstellen van de investerings- en exploitatiekosten van het

Beba verliest

referendum

bij Muskus nv

WILLEMSTAD — De vakbond Beba het kort geding gisteren tegen de landsbemiddelaar gewonnen, maar het referendum bij Muskus in de namiddag verloren.

Het ging om een geding dat een werknemer aanspande tegen de beslissing van de landsbemiddelaar, die haar van deelname uitsloot bij het referendum van Muskus nv dat gisterenmiddag werd gehouden. Zij was eerder om dringende redenen op staande voet ontslagen, en werd daarom door de landsbemiddelaar afgevoerd van de lijst van stemgerechtigde personeelsleden.

Daartegen spande zij een kort geding aan, bijgestaan door de vakbond Beba. De rechter gaf haar gisterenmiddag gelijk en de werknemer mocht deelnemen aan het referendum gisterenmiddag.

De vakbond Beba die om het referendum had verzocht, wist echter de meerderheid niet te behalen. Vijf personeelsleden stemden tegen de bond en vier voor.

dieren- en recreatiepark dat beheerd zal worden door een stichting.

Eind november wordt het verslag verwacht. Voorzitter van de commissie is ing R. Winkel terwijl drs G. van Buurt als secretaris optreedt. Verder zijn leden L. Butot (ROV), Pacheco Domacasse (Kultuur) drs R. Bomberg (soc. ed. Planbureau), G. Scorea (Woningbedrijf), ing. M. Joubert en M. Rijna (LTV), R. Schotborgh (financien) en Angel Job (handelaar).

WILLEMSTAD — In het auditorium van de Kamer van Koophandel op Pietermaai gaven de bestuursleden van de KvK en de Vereniging Bedrijfsleven Curacao (VBC) gisteren als initiatiefnemers een toelichting op de gereed gekomen reclame-code. Vlnr de heren Cas Meuter, Sonny Jonckheer, Hubert Salas jr, Ron Gomes Casseres, Frido Römer en Ruben La Cruz.

Abvo zeker uit gebouw van AVVC

WILLEMSTAD — De constructie van een nieuw vakbondsgebouw van de Abvo zal worden gerealiseerd op het moment dat de ambtenarenbond een stuk terrein ter beschikking krijgt.

Een verzoek is reeds ingediend voor de beschikking over een stuk terrein in de buurt van Biesheuvel. Abvo-voorzitter Frits Brito vertelde de Amigoe dat het kantoor in het AVVC-gebouw te klein is voor de Abvo en voor de leden vaak een belemmering is om vrijuit te kunnen praten over individuele problemen. Desgevraagd ontkende de voorzitter dat met de definitieve beslissing om een eigen gebouw op te zetten, ook beslist is om uit de vakcentrale AVVC te stappen. "Die beslissing zal genomen worden door de leden", verklaarde hij. Binnen de Abvo zijn reeds vele stemmen opgegaan om uit de vakcentrale te stappen. Zo zou de afdelingsraad van de bond, bestaande uit alle dienstgroepen, reeds hebben laten weten voorstander van uitbreiding te zijn. De ontevredenheid binnen Abvo-gelederen heeft te maken met het feit dat volgens de bond niet veel steun wordt verkregen van de AVVC-bonden.

Presentatie van reclame-code

Advertentie-klachten in te dienen bij VBC

WILLEMSTAD — Voorlopig zal de Vereniging Bedrijfsleven Curacao (VBC) fungeren als een bureau waar klachten kunnen worden geponeerd over inhoud van reclameboodschappen. Gisteren werd de in samenwerking met advertentie-bureaus en nieuwsmidia overeengekomen reclame-coden, een ercode voor advertenties gepresenteerd.

In het auditorium van de Kamer van Koophandel vond een kleine plechtigheid plaats waarbij VBC en de Kamer van Koophandel (KvK) een toelichting gaven op de reclame-code. Deze code is gistermorgen aangeboden aan minister Jacques Veeris, die in het kabinet-Martina media-aangelegenheden behartigt. Bij de gelegenheid stelde minister Veeris ondermeer dat hij blij was met zo'n code, vooral voor een voortgang van het vrije ondernemerschap. De code kan namelijk maken dat de overheid zelf niet hoeft te gaan reguleren in de wijze waarop reclameboodschappen worden rondgezonden.

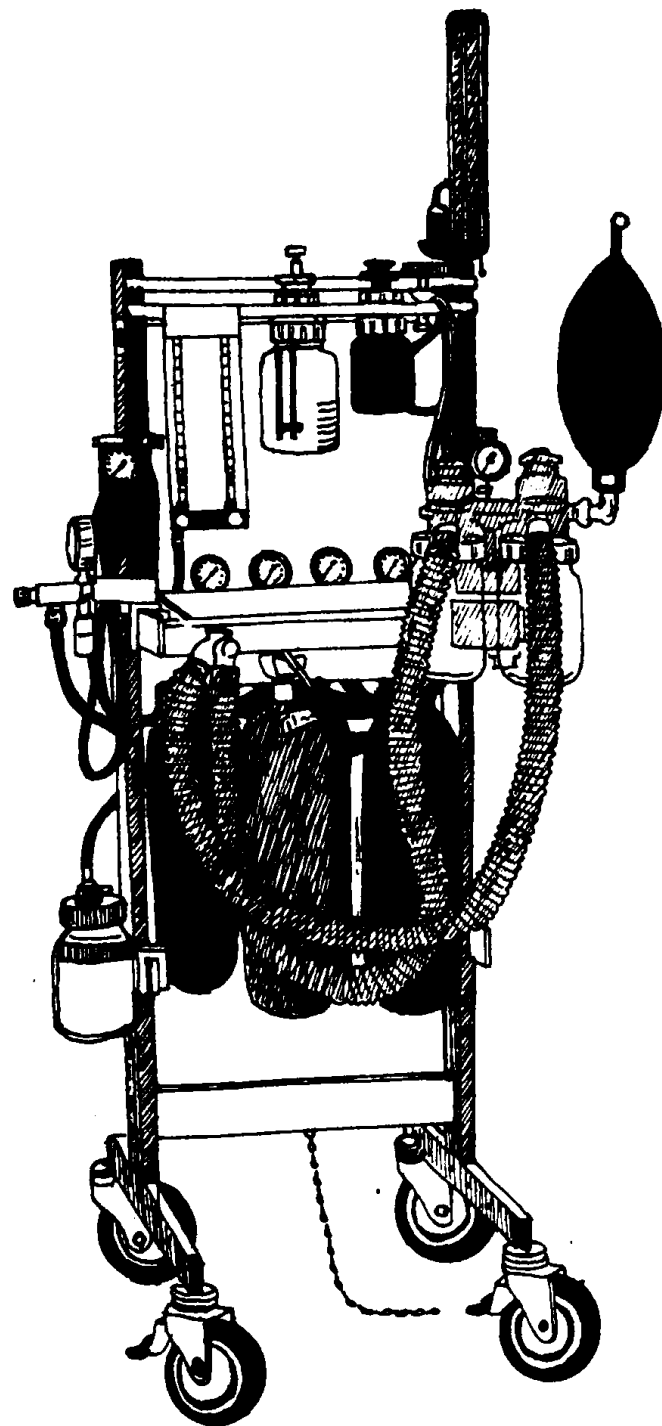
VBC-voorzitter stelde nadrukkelijk dat geen enkel medium of welke andere betrouwbare in de reclame-wereld kan zeggen geen mogelijkheid tot deelname te hebben gehad in de samenstelling van de code. Hij betreunde het wel dat toen enkele meer fundamentele en principiële zaken aan de orde langzaam aan bepaalde instanties zich niet meer lieten zien op de discussie-avonden. Dat neemt niet weg dat de nu overeengekomen regelingen ook op hen van toepassing zijn. Een medium is zelfs nooit aanwezig geweest bij de voorbereidingen.

Hij sloot de mogelijkheid niet uit dat na verloop van tijd enkele hiaten in de code aan het licht komen. Die kunnen worden opgevuld of gewijzigd in gezamenlijk overleg. "Maar op dit op papier staat, begint het werk pas", zei de heer Gomes Casseres. Zijn organisatie zal de code uitsturen vandaag naar alle leden met een begeleidend schrijven. Daarin wordt gevraagd op een ingesloten formulier aan te geven of men het met de inhoud eens is. Op basis daarvan kan de VBC een duidelijk beeld krijgen van de ontvangst van de code.

De media en advertentie-bureaus krijgen de code toegestuurd om te verspreiden onder de klanten. Volgens de heer Gomes Casseres moeten de media alles in het werk stellen om hun klanten er van te overtuigen dat reclameboodschappen op verschillende wijzen gebracht kunnen worden; de ene wijze is meer verantwoord dan de andere.

Klachten over niet nakomen van de inhoud van de code kunnen worden ingediend bij de VBC op Pietermaai. Daar zal ook een commissie benoemd worden van mensen die via de weg van de overreding zullen trachten de opstellers van de reclame te wijzen op de noodzaak van verantwoorde advertenties, die trouwens op den duur ook de betrokkene zelf ten goede komt. Wel wordt volop medewerking verwacht van de media en de advertentie-bureaus op dit punt, terwijl een eensluidende stellingname van de media ook geboden is. Na afloop vond er nog een gezamenlijke discussie plaats over enkele aspecten van de reclame-wereld op Curacao.

Hoekloos International & Hoekloos

DORMODULE 500

- ZIEKENHUISINRICHTING
- GASSENDISTRIBUTIE
- ZIEKENVERPLEGING
- E.H.B.O.
- ANESTHESIE
- BABYVERPLEGING
- INTRA AORTIC BALLONPOMP
- H2 ADEMTTEST APPARAAT

VOOR NADERE INFORMATIE OF EEN BEZOEK AAN ONZE SHOWROOM KUNT U ZICH WENDEN TOT:

ADRES : HOEKLOOS INTERNATIONAL

kantoren N.V. VERUS,
Fokkerweg 64,
Curaçao N.A.
Tel.: 14260 — 14481
Telex: cuzuf na 1229

al hoekloos

Bejaarde man aangereden

ORANJESTAD — De 68-jarige E.S. raakte in de Boerhaavestraat zwaar gewond, toen hij aangereden werd door een auto. Ter hoogte van Piet's Soda Fountain stak hij vermoedelijk onvoorzichtig de weg over.

Met verwondingen aan hoofd, elleboog en benen werd hij naar het hospitaal vervoerd en daar in de intensieve care opgenomen.

Verder behandelde de verkeerspolitie twee gevallen van „hit and run“-aanrijdingen. Op de L.G. Smith-boulevard ter hoogte van het Tamarijn Beach Hotel vond een achteraanrijding plaats, waarbij de bestuurder die de aanrijding veroorzaakte doorreed, terwijl de andere auto door de klap over de kop ging. De twee vrouwelijke inzittenden raakten gewond en werden voor behandeling naar het hospitaal gebracht.

In de Semeleerstraat reed een voertuig tegen een geparkeerd staande dienstauto en hierna tegen een andere tegemoetkomende auto. Ook deze bestuurder ging er na de klappen vandoor. De schade aan de aangereden auto's bedroeg 1200 gulden.

ORANJESTAD — Deze jongedame, Ana Maria Arends (16), zal Aruba volgende maand vertegenwoordigen op de verkiezing van Miss Teenage Panamericana. Ana Maria eindigde bij de verkiezing van Teen Princess Aruba als vierde finaliste. De titel van Miss Teenage Panamericana wordt toegekend tot 11 oktober aan de Panamische Republiek gehouden.

Venezolaanse toeristen voor Saba

WILLEMSTAD — Het Sabaanse toeristenbureau toont zich in het Informatie bulletin erg dankbaar ten opzichte van mevrouw Francesca de la Torre. Zij heeft regelingen getroffen voor ééndagsbezoeken van Venezolaanse toeristen aan Saba. Dit in verband met de wekelijkse luchtverbinding tussen Caracas en Philipsburg. Volgens plan zouden de eerste groepen Venezolanen in augustus naar Saba komen. Met deze vluchten zijn er echter problemen ontstaan omdat de Venezolaanse luchtvaartmaatschappij welke deze samen met de ALM zou uitvoeren zich zonder opgave van redenen terugtrok.

voor
verzekeringen

ennia

ALTIJD GOED

Voor DUIKEQUIPMENT en SLANGEN
naar

AMC Antillian Mercantile

Lagoweg San Nicolaas en
Havenstraat Oranjestad

**ARUBAN DAILY
ENTERTAINMENT**

**aruba
caribbean**
The hotel that made
Aruba famous
BOB BOVINO
Klompens Klub
8.30 p.m. Showtime
"LE PETIT BISTRO"
French Gourmet
Restaurant

Rustig zakendoen en goed eten tijdens zakenlunch in:
**Chefette
Restaurant**
Bubali Lokaal
Tel. 23278-23355
Open 12.00-12.00
(closed Tuesday)

**Americana Aruba
Hotel and Casino**
presents
**TERRY JOHNSON'S
FLAMINGOS**
till Sept. 21
SHOWTIME 9 p.m.
STELLARIS
12 midnight
La club
Stellaris dinner served from
from 7 to 11.00 p.m.

IL PORTO
at
Surfside
Italian specialties plus
many SURFSIDE favorites
in an informal beachfront
setting.
Phone 23880 for
reservations.

MOESJE NAGELEN beveelt onze vegetarische vrienden aan
HEERLIJKE VERSE GADO GADO
Ook verkrijgbaar als "take away order"
FOODING RESTAURANT
Tel. 23764 en 23888
Open dagelijks van 12.00 a.m. - 11.00 p.m.
OOK OP ZONDAG GEOPEND.

CATTLE BARON
FINE DINING????
Come to
**Cattle Baron
RESTAURANT**
Dakota shopping center
Tel. 23203/22877
LUNCH: 12.00 - 3.00 P.M.
DINNER NIGHTLY FROM 6.30
TO 11 P.M.

**Aruba-Sheraton
Hotel + Casino**
ALBERT ROCHI
till Oct. 7
Dinner show 8.30 p.m.
REMBRANDTROOM
MIDNIGHTSHOW
in Diablo Lounge
DISCO AND DANCE WITH
THE ARGENTINE EXPRESS

boulevard theatre
September 21 at 6.00 p.m.
MATINEE
"ALADIN AND
THE MAGIC
LAMP"
Cartoons
ENTRANCE: Fls. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

DRIVE-IN
September 21 at 6.30 p.m.
MATINEE
"ALADIN AND
THE MAGIC
LAMP"
Cartoons
ENTRANCE: Fls. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

Save Energy

with **yes + 35** fluorescent lamps

- * FITS ANY STANDARD SOCKET (medium base)
- * 10,000 HOURS AVERAGE LIFE
- * 35 WATTS/ 120 / 130 VOLTS
- * FOUR ATTRACTIVE COLORS

m

S.E.L. Maduro & Sons (Aruba) Inc.
MERCHANDISE DEPARTMENT
L.G. Smith Blvd.106 Telephone 23550

DRIVE-IN
September 19 & 20 at 8.30 & 12.00 p.m.
September 21 at 9.00 p.m.

LEE MARVIN · ROBERT SHAW

**AVALANCHE
EXPRESS**

ENTRANCE: FLs. 3.00 ADMISSION: 14 YRS

ENGLISH - DUTCH SUBTITLES
SUSPENSE - DRAMA

BAN COMBERSA
un programa informativo y educativo
Topico: Importancia di existencia di
Academia Pedagogico
fecha : 21 September 1980
Ora : 11.00 - 12.25

FOR SALE

Beautiful Luxury Home Spanish Style

Malmok O'stad near Beach.
Price \$ 225,000.

Completely furnished - central air condition - 4 bedrooms, 3 bathrooms - balcony view from bedroom.

CALL ISLAND TRADING CO. N.V.
TEL. 22329 OR 21029
Information: 1 A Lacle Blvd - O'stad, Aruba.

HET HOOFD VAN DE TELEFOONDIENT
MAAKT BEKEND, DAT IN VERBAND MET HET
UITGEVEN VAN DE TELEFOONGIDS 1981, DE
KAARTEN DIE ELKE ABONNEE VIA DE POST
THUIS KRIJGT BEZORGD VOOR CORRECTIE,
ETC., INDIEN NODIG, VOOR 1 OKTOBER 1980
INGEVULD TERUGGESTUURD MOET WORDEN
BIJ DE TELEFOONDIENT.

HET HOOFD VAN
TELEFOONDIENT.

Op ons kantoor zijn er de volgende krachten nodig om direct te beginnen:

EEN BODE
EEN TRUCK CHAUFFEUR
EEN SALESMAN OR SALESWOMAN
met RIJBEWIJS en voorkeur met EIGEN AUTO.

Voor informatie:
OFICINA MARITIMA DE ARUBA
IN PLAZA SHOPPING CENTER
TEL.: 21622 of 22664

SALE!

With Fls. 100,— purchase of

20% CASH DISCOUNT
on credit prices (until September 30th, '80)
on:

White Westinghouse
Washing Machine and Refrigerators

from Fls. 660,— from Fls. 948,—

National
Room Air Conditioners

from Fls. 816,—

Magic Chef
Stoves

and from Fls. 616,—

Antillian Mercantile Corp.
Lagoweg 3 San Nicolas Tel. 46016 - 45835

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid La Fama, Popular, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores Aruba, Caribbean en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00 - 12.00/14.00 - 17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor speedgevalen na kantoor-tijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027 - 774.

Bankrek. nr. 24-1 Barclays bank.

Taxicentrale: 28 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 24555.

ALARMCENTRALE: 115.

7up LEST UW DORST HET BEST!
Bestel bij Uw kruidenier of Supermarket.

BIOSCOPIEN
Boulevard Theater: 20.30 *La hja de nadië* (Alle leeft.); 24.00 *Black shampoo* (18 jr).
Rialto: 20.00 *The rose* (18 jr); 22.30 *Bloody hands of the law* (18 jr).
Drive Inn: 20.30 en 24.00 *Avalanche express* (14 jr).
Principal: 20.30 *Death dimension* (18 jr); 24.00 *Blind terror* (18 jr).

WITGELE KRUIS:
Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Sta Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta: tel.: 47020; San Nicolas: tel.: 45906; Tijden kantooruren: Dakota, Patiastraat 27, tel.: 24444.

WACHTREGLING DOKTOREN: (Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord): dokter T.H.K. Lin, Noord 68, tel.: 21522.
(San Nicolaas en Savaneta): dokter P. Deeleman, Savaneta 195, via hospitaal p'foon 259.

BOTICA'S:
Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolaas: San Lucas, tel.: 45119

DIVERSEN FLIGHT INFORMATION CENTER:
dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informatie via verkeersstoren.

FERIA
20.00-24.00 uur in het Centro di Barrio Noord.

SPORT
15.30 uur Dakota Bar vs Bucuti Yacht Club - Urutaka Bar.
15.30 uur Sport Boys vs Fermin's Bar - Lucky Strike Bar.
15.30 uur Taxi Drivers vs Refresqueria SS-Schlitz Bar.

VOETBAL
16.30 uur Teachers un. vs POVA;
18.30 uur Mercurius vs Inter R.C.A.

SPORT
SACACURI BOWLING CEN-TER: openingstijden: maandag t/m vrijdag 18.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 13.00-19.00 uur.

TELEARUBA: 17.00 Woody Woodpecker; 17.30 Incredible bulk; 18.00 Living Tomorrow; 18.30 Eng. news (lokaal); 18.45 telenovela: Rina; 19.30 Cocktail musical (lokaal); 20.00 Telenoticias (lokaal); 20.30 Portraits of power; Switch; 22.00 Sanford & Son; 22.30 Wrestling.

Be sure to ask us
Mc Call's Patterns
Sewing fashion Magazine
Something Special
Ennie Winkelcentrum
Nassaustraat, te. 24012

WILLEMSTAD — De directeur van het Jamaicaanse toerismebureau, Desmond Henry, is voorzitter geworden van de Caribbean tourism association (CTA) als opvolger van de Haitiaanse Jean Saurcel. Laatstgenoemde is namelijk afgetreden, ook als directeur van het Haitiaanse toeristenbureau. Zo blijkt uit Caribbean reporter, het orgaan van de Caribische hotel en toerisme organisaties CHA en CTA.

Beroving bejaarde snel opgelost

SAN NICOLAS — In een winkel in de St Maartenstraat te San Nicolas vond in de ochtenduren een beroving plaats, waarbij de 73 jarige zakenman C.C., door twee mannen overvallen werd en van zijn portemonnaie beroofd. Later hield de politie de twee (bekende) daders aan. De 73-jarige man opende juist zijn winkel, toen een van de mannen binnenkwam en hem voor een biertje vroeg. Iets later kwam de andere man bij het

achterraampje en vroeg de eigenaar om twee lucifers. Toen de eigenaar zich omkeerde, kreeg hij een duw en de man die het bier gevraagd had, pakte zijn portemonnaie. Hierna renden beide kerels weg. In de portemonnaie had de eigenaar een bedrag van 400 gulden, 40 dollar en een landsloterij-biljet zitten. Na een speuractie hield de recherche J.M. en A.P. aan die aanvankelijk alles ontkenden. Later bij het verdere verhoor gaven ze toe. In de broekzak van J.M. vond de politie een bedrag van 275 gulden en een bedrag aan kleingeld. Bij huiszoeking bij E.P. trof de politie 150 gulden, een bedrag aan dollars en Equatoriaanse muntstukken aan. Beiden werden ingesloten voor verder onderzoek.

Problemen in Rum-park

ORANJESTAD — Bij het Willem de Zwijger-park werd politie-assistentie verleend voor een vechtpartij tussen de rum-club-leden. Deze club bestaat uit mensen die hier de hele dag bijeen zijn om te drinken, liggen en om er te zijn en vormen een openbare ergenis, waaraan weinig gedaan wordt. De 63 jarige W.K. liep een kapwond aan zijn oog op, toen J.C. hem een vuistslag gaf en hij op de grond viel. Zijn portemonnaie, inhoudende 120 gulden viel ook op de grond. De dame A.C. die ook deel uitmaakt van de club en onder de invloed van alcohol verkeerde nam de portemonnee weg. Zij ontkende het feit en verzette zich tegen de politie-agenten. J.M. die de strijd zag kwam de vrouw te hulp, zodat de politie streng moest optreden om de mannen en de vrouw naar de politiewacht te brengen. Een jongen had gezien hoe de vrouw de portemonnaie wegpakte en die in een plantenbak verborg. Drie van de mannen en de vrouw werden ingesloten voor verder onderzoek.

VS-dansgroep naar Sint Maarten

WILLEMSTAD — De Contemporary chamber dance group van New York geeft op Sint Maarten op 26 en 27 september een opvoering. Het gaat hierbij om een groep van twaalf man waarin twee van Sintmaartense afkomst zijn en wel Nanette Rearden-Rohan en Sheila Rohar. Men brengt een programma met klassiek jazz en populair ballet. Zo bericht het SM weekblad New Age.

Oppositie motie verworpen

Raad op 30 september bijeen over democratie

ORANJESTAD — De openbare eilandsraadvergadering is gistermorgen om kwart voor twaalf geëindigd met het verwerpen van de oppositie-motie (AVP en RUBA) en het aanvaarden van de twee MEP-moties. De oppositie-motie om uiterlijk een maand voor de eerstvolgende Ronde Tafel-conferentie een referendum op Aruba te houden om uit te maken of het volk getrapte verkiezingen wenst in 1983 of niet, werd verworpen met 6 stemmen vóór (AVP en RUBA) en 12 MEP-stemmen tegen. De PPA-fractie onthield zich van stemming bij deze motie.

De PPA-fractie stemde wel met de oppositie mee tegen de twee MEP-moties, die aangenomen werden met de verhouding van 12 stemmen vóór (MEP) en 9 stemmen tegen (AVP, RUBA en PPA). De eerste MEP-motie zegt om in 1983 wel getrapte verkiezingen te houden. De tweede motie was om de Arubaanse delegatie die aan de RTC deel neemt voorlopig het volgende mandaat te geven: om definitieve afspraken te maken inzake de verwezenlijking van de onafhankelijkheid van Aruba, en om al hetgeen dat

Jeugdtennistoernooi begint op 4 oktober

ORANJESTAD — Voor het vierde achtereenvolgend jaar zal op 4 oktober aanstaande in het Marlboro-tennispark een aanvang worden gemaakt met het Colgate-jeugdtennistoernooi. Alle kinderen die op 1 januari 1980 nog geen 18 jaar waren, kunnen voor dit toernooi inschrijven. Het is een enkel-toernooi dat verspeeld zal worden in 5 leeftijdsklassen (jongens en meisjes apart) en nog 2 extra klassen, te weten klasse A (gevoerden tennis-niveau) en klasse B (beginners tennis-niveau). Men mag slechts in één klasse inschrijven, met dien verstande echter dat ditmaal de kampioen en subkampioen van de B klasse verplicht zijn deel te nemen in dezelfde leeftijdsklasse van de A klasse. Voorts zijn de kampioen en subkampioen in een leeftijdsklasse in de klasse A verplicht deel te nemen in de daaropvolgende hogere leeftijdsklasse. De klasse-indeling heeft beslist niets te maken met het aantal maanden of jaren dat men de tennissport beoefent, maar zuiver en alleen met het tennispeil dat men heeft bereikt. De jeugdcommissie van de ALTB behoudt het recht om allen die inschrijven in klasse B en volgens de beoordeling van

de commissie daar beslist niet in thuis horen, zonder persoonlijke kennisgeving door te schuiven naar klasse A. De officiële opening van het toernooi is op 4 oktober om 5 uur in het Marlboro-tennispark.

Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij leden van de jeugdcommissie en bij de barbeheerder van het Marlboro-tennispark.

Tennis-programma

ORANJESTAD — De zes internationale tennisspelers onder leiding van de bekende Humphrey Hose zijn gisteren aangekomen op Aruba, om vanmiddag half zeven in het Marlboro-tennispark uit te komen in de King casino-tennis classic.

Er zullen vandaag vier enkelwedstrijden worden gespeeld. Direct na de opening wordt de eerste wedstrijd gespeeld tussen Rolf Thung (Nederland) en Emilio Montano (Mexico). Hierna volgen de wedstrijden: Charlie Owens (VS) - Armand Hessels (Aruba), Theo Gorter (Ned.) - Eddy Ras (A), en Humphrey Hose (Venezuela) - Joe Brabaneck (Canada).

Morgen zullen eveneens vanaf half zeven, twee enkelwedstrijden worden gespeeld tussen de vier winnaars van vanavond, en twee dubbelwedstrijden tussen Gorter/Thung-Ras/Hessels en Brabaneck/Hose-Owens/Montano.

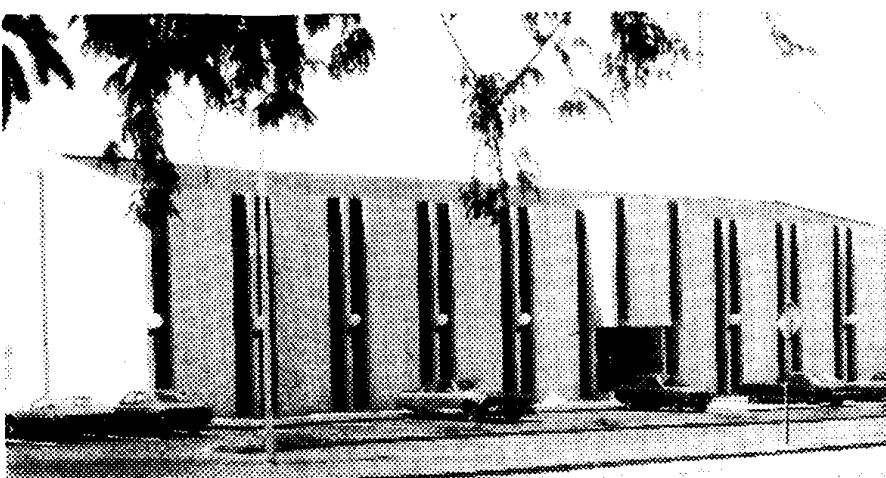
Op zondag half zeven volgen de enkel en de dubbelfinale.

ORANJESTAD — In de vergaderzaal van Trocadero gaf het departement Economische Zaken een presentatie van door de Irish export board uitgebrachte adviezen over de mogelijkheden voor industrialisatie en bevordering van de export op de Nederlandse Antillen. Op de bovenste foto geeft de project-director van Irish export board, Michael Boyd, uitleg aan de vertegenwoordigers van handel en industrie, gezaghebber Frans Figaroa, minister Chenco Yarzagaray, gedeputeerde Efraim de Kort en functionarissen van de Dienst Economische Ontwikkeling.

Kantoorbehoeften

ANTRACO SAMSOM
Kantoorbehoeften

BOUWMAATSCHAPPIJ ARUBA heeft gistermorgen de nieuwe politiewacht San Nicolas -- bouwtijd 19 maanden bouw-- som 2.583.823 gulden -- officieel opgeleverd. Dit geschiedde onder meer in bijzijn van ing Tico Petronia van Associated Planners die de directie voerde bij de bouw van dit door Associated Architects ontworpen pand. Onderaannemers waren Unicon en Arubaanse wegenbouw.

Zakenvaria

Ged. Leo leidt één der vergaderingen CTCRC

ORANJESTAD — Toeristen-gedeputeerde Daniel Leo en het waarnemend hoofd van het Toeristenbureau, Rori Arends, woonden de afgelopen dagen op Barbados de verschillende werkvergaderingen bij van de Caribbean tourism association en het Caribbean tourism research center.

De heer Leo leidde in zijn hoedanigheid van tweede vice-voorzitter, een van de vergaderingen van het CTCRC bij afwezigheid van de voorzitter, Victor Cabral, van de Dominicaanse Republiek. De gedeputeerde verklaarde dat Aruba het CTCRC zal benaderen voor assistentie wanneer dit

FELIX FLANNEGIN ONTKENT MOEILIKHEDEN MET MEP

ORANJESTAD — MEP eilandsraadlid Felix Flannegin heeft in Telenoticias ten stelligste ontkend dat hij zijn partij onder druk wil zetten omdat hij opvolger van de heer Theo Arends - die met pensioen ging - hoofd Onderwijszaken wil worden. Zowel door mr Henny Eman (AVP) als Benny Nisbet (PPA) was in Telenoticias gesteld dat het ver-

Zakenvaria

nodig blijkt en niet zal wachten tot het CTCRC Aruba zal benaderen. Voorts wees de heer Leo erop hoe het masterplan voor het Arubaanse toerisme mede door medewerking van het CTCRC tot stand gebracht wordt en dat deze organisatie tevens assistentie verleent bij het zetten van de statistieken van het Arubaanse toerisme op de computer. Bij terugkeer brachten de heren Leo en Arends nog een ééndaagsbezoek aan het Arubaans toeristenbureau in Caracas, waar een volledig programma opgesteld werd voor de promotion van het eiland in Venezuela.

Na aanval op kinderen Eigenaar: speelse hond veroorzaakt schram

ORANJESTAD — Van de heer N Rijdsdijk ontving de Amigoe vanmorgen een reactie op het bericht van gisteren in de Amigoe waarbij een Venezolaanse journalist de Amigoe liet weten dat twee van zijn kinderen door honden waren aangevallen. De heer Rijdsdijk laat de andere kant van de medaille zien en verklaart onder meer dat er volgens hem maar één kind bij betrokken was. "Het kind werd bepaald niet overvallen door vijf woeste honden maar door één". Door de speelsheid van één der honden (vijftig centimeter hoog) ontstond een schrammetje van ongeveer anderhalve centimeter op de arm van het kind waarbij geen druppel bloed vloeide.

Nadat de heer Rijdsdijk heeft opgemerkt dat de Venezolaan schromelijk overdreef, ook ten aanzien van de leeftijd van zijn vrouw — zij is geen 40 maar 26 — vertelde hij de Amigoe dat zijn echtgenote wel degelijk aangeboden heeft het kind door een arts te laten onderzoeken of

inenting noodzakelijk is, hetgeen door de ouders geweigerd werd.

De honden van de heer Rijdsdijk zijn overigens tegen alle ziekten ingeënt.

Nadat mevrouw Rijdsdijk de bewijzen hiervan thuis had opgehaald bleek bij aankomst in het ziekenhuis dat de ouders het kind tegen allerlei vreselijke ziekten hadden laten inenten.

De heer Rijdsdijk betreurde het dat de Amigoe niet eerst met hem contact had opgenomen en maar "klakkeleus" berichten ópneemt. Hij hoopte dat de lezers van de Amigoe door dergelijke sensationele berichtgeving heen zullen kijken.

De Amigoe tekent hierbij aan dat het geenszins ging om het klakkeleus overnemen van een bericht en geen sprake is van een sensatiebericht. Aangezien de zaak in handen van de politie is - de Venezolaan deed aangifte van het gebeuren - onthouden wij ons van verder commentaar. Het is wel jammer dat door loslopende honden en hierdoor "in paniek geraakte" ouders dergelijke problemen ontstaan.

Venezolaanse beurzen voor loodsen-studie

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege heeft besloten gebruik te maken van de vier door de Venezolaanse regering beschikbaar gestelde studie-beurzen voor de opleiding tot loods.

De Venezolaanse regering stelde recentelijk acht studie-beurzen beschikbaar aan de centrale regering voor Antilliaanse jongeren die in Venezuela de loodsenopleiding wensen te volgen. Van deze acht beurzen kreeg Aruba er vier.

Geïnteresseerden op Aruba voor deze opleiding kunnen

meer informatie hierover verkrijgen bij de eilandelijke afdeling Onderwijszaken. De vereisten zijn het diploma HAVO of MTS, metnatuurkunde en wiskunde inbegrepen in het pakket, kennis van de Spaanse taal, bewijs van goed gedrag en een doktersverklaring.

Aangezien deze drie tot vier jaar durende opleiding de volgende maand reeds begint is het niet meer mogelijk in deze korte tijd Arubaanse gegadigden dit jaar reeds te laten beginnen. Dit zal pas volgend jaar geschieden, aangezien ieder jaar telkens vier beurzen er bij komen, aldus een mededeling van de Eilandelijke voorlichtingsdienst.

Vliegtuigje

verongelukt

PHILIPSBURG — Een éénmotorige Piper Cherokee is bij het opstijgen van Flat Point verongelukt. Er deden zich geen persoonlijke ongevallen voor. Het vliegtuigje dat aan een Amerikaanse ingezetene van Frans Sint Maarten toebehoorde is geheel verloren gegaan. De piloot heeft twintig jaar vliegervaring. Hij vertrok op de bewuste dag van de Juliana-luchthaven voor een „plaatselijke vlucht". Bij het vertrek van Flat Point deed de machine het niet. Naast de piloot bevonden zich nog twee mannen aan boord.

moeden bestond dat dinsdagavond na het indienen van de moties de gezaghebber de vergadering van de eilandsraad moest schorsen omdat de MEP toch maar met tien leden aanwezig was. Gedeputeerde Leo was in het buitenland terwijl Felix Flannegin volgens de heren Eman en Nisbet ontevreden op zijn partij zou zijn en vertrokken was. Categorisch ontkende de heer Flannegin gisteravond dat hij met zijn partij overhoop ligt inzake de benoeming van een hoofd voor Onderwijszaken. Hij noemde dit bijzonder goedkope politiek.

BIJ DE NV ELECTRICITEITS maatschappij Aruba (Elmar), zijn de elektriciteitsverkoop in het eerste halfjaar 1980 ten opzichte van de overeenkomstige periode in 1979 met circa 3,3 procent (vorig jaar 19,0 procent) toegenomen. Deze wat teleurstellende groei kan - aldus de directie van de Elmar - voor een groot deel worden toegeschreven aan de sedert het begin van het jaar via de tarieven volledig aan de verbruikers doorberekende stijging van de brandstofkosten, die een stagnerende invloed op de vraag naar electriciteit had.

Zoals uit de halfjaarlijkse resultatenrekening blijkt, namen omzet (dit jaar f. 14.371.000,- tegen f. 8.438.000 vorig jaar) en stromingsinkoop (f. 9.320.000,- tegen f. 3.572.000,-) door eerdergenoemde doorberekening van de gestegen brandstofkosten naar verhouding aanzienlijk meer toe dan de elektriciteitsverkoop. Door de geringe groei van de elektriciteitsverkoop kon de stijging van de bedrijfskosten slechts ten dele worden opgevangen, waardoor het resultaat ten opzichte van het eerste halfjaar 1979 sterk terugliep (van f. 1.724.000,- naar f. 1.314.000,-). Het bedrijfsresultaat voor de winstbelasting was f. 696.000,- (1e halfjaar 1979 f. 832.000,-), terwijl het netto resultaat over meerge-noemde periode f. 470.000,- (vorig jaar f. 840.000,-) bedroeg. Hoewel de Elmar verwacht dat het tweede halfjaar een wat beter resultaat zal opleveren dan het eerste zal volgens haar toch het over 1980 te behalen resultaat belangrijk achterblijven bij dat over 1979.

HET SINTMAARTENSE weekblad New Age heeft uitvoerige aandacht besteed aan de benoeming van mevrouw CARMEN HUGHES-ILLIDGE tot adviseur voor de centrale regering op de Bovenwindse afdeling van het departement van Onderwijs. Haar opdracht is een Engels programma op te zetten voor de eerste drie klassen van het basis-onderwijs. New Age doet verder uitvoerig uit de doeken wat de onderwijskundige achtergronden van de nieuw benoemde adviseur zijn. Zij is op Sint Maarten geboren, maar volgde het lager onderwijs op Aruba, na haar MULO-opleiding werkte zij vijf jaar als vertaalsite van documenten voor Lago. In 1945 ging zij in de VS studeren en behaalde daar haar bachelors en masters graad; de laatste aan de Columbia university. Zij was actief in het universitaire onderwijs maar ook bij het zogenaamde Fles-project: het invoeren van een vreemde taal bij het basis-onderwijs en wel in New York. Zij was verder adviseur voor verschillende scholen en universiteiten en deed ook onderzoeken op linguïstiek gebied naar de zwarte literatuur in de Cariben en Latijns Amerika. Ook was zij betrokken bij een programma voor Japanse leerkrachten die Engels moesten doceren. Tevens was zij adviseur voor de M. Strong scholarship foundation.

IN HET SINTMAARTENSE HOTEL-vezen hebben recentelijk drie ontslag-verzoeken de aandacht getrokken. Bij het Mullet bay beach hotel stapte executive vice-president Harry McGuire op wegens onbekende redenen. Bij hetzelfde hotel nam ook de Public Relations-director Caroline Wathey ontslag. Tenslotte trad de general manager van het Maho reef-hotel (vroeger Concord hotel) Helmut Ichietini als zodanig af. Hij heeft een soortgelijke functie in de VS aangenomen. Nog niet zo lang geleden nam Gunter Muller bij hetzelfde hotel ontslag uit eenzelfde functie. Ook Muller werd toen in de VS general manager van een hotel.

Ontvangen mooie collectie
COCKTAILJURKEN
FLUWELN ROKKEN en JASJES,
leuk om te combineren.

Boutique Libou
Caracasbaaiweg

Drie miljoen gulden op straat

Wellicht sluiting Volkscredietbank

WILLEMSTAD — De Volkscredietbank moet nog minstens drie miljoen gulden incasseren van leningen van jaren terug. De bank heeft de afgelopen drie jaar geen leningen kunnen verstrekken bij gebrek aan fondsen, maar heeft ook niet voldoende kunnen incasseren om tenminste de personeelsuitgaven te kunnen dekken. Reeds jaren terug gaf een accountantsbureau in overweging aan de regering om het

kapitaal van de bank te vervielfoldigen of anders de bank te sluiten. In die richting wordt er momenteel een onderzoek gedaan waarbij zonder uitzondering het personeel te verwachten is. Eerder deze week had er een bespreking plaats tussen minister van arbeid en sociale zaken Jules Eidsen, de directeur van de Volkscredietbank J. Bikker en de dienstgroep van de bank, bijgestaan door de Abvo. De vergadering zou zijn verlopen in een vrij onbeschofte sfeer waarbij de directeur van de bank herhaalde malen werd beledigd door de dienstgroep. Minister Eidsen verklaarde dan ook dat het de meest onaangename vergadering was die hij ooit had meegemaakt waarbij nog niet eens een minimum aan respect werd getoond.

Tijdens die vergadering werd de situatie van de VKB besproken, die al drie jaar niet naar behoren functioneert. Er zijn van regeringszijde reeds maatregelen getroffen. Zo is er eindelijk een waarnemend directeur benoemd terwijl er nog twee incasseerders werden benoemd om uitstaande leningen te innen. Gemiddeld inden de drie VKB-incassolopers zo'n vijf duizend gulden

per maand welk bedrag werd opgevoerd tot 8 duizend gulden na een advertentie dat incassering zou plaatshebben. Inmiddels is dat bedrag weer teruggebracht tot vijf duizend per maand dat wordt geïnd door de vijf incassolopers van de bank. Naar de Amigoe vernam worden de incasseerders vaak bedreigd door debiteuren die de lening niet terugbetaald heeft te worden.

Gisteren is een incassobureau opgedragen de uitstaande leningen van de Bank terug te vorderen, terwijl het accountantsbureau Kleynveld en Kraayenhof & Co. een onderzoek moet instellen naar de financiële situatie van de bank. Daarbij zal op de eerste plaats aan het licht moeten komen op welke wijze een personeelsinkrimping moet plaatshebben. De mogelijkheid is reeds geopend voor sollicitaties door het personeel voor vacatures bij het postkantoor.

De promotievoorstellen die al lange tijd zijn blijven liggen, zijn nu in behandeling, terwijl de functies geëvalueerd zullen worden.

Een commissie zal de voorstellen onderzoeken inzake de verhoging van de autotoelage. Volgens de incasseerders is 150 gulden per maand te weinig. Voorgesteld werd een kilometervergoeding, wat echter niet controleerbaar is, een bedrag van 385 gulden per maand, waarbij vakantiedagen en weekdagen ook vergoed worden, of een bedrag van 17,50 voor elke dag dat de incasseerder werkt.

De regering wil echter met meer aspecten rekening houden dan alleen de autotoelage van de incasseerders, zo liet minister Eidsen weten. Immers, er zijn gelden van de bevolking uitgegeven door de bank die niet teruggevorderd worden. Omdat er geen gezonde situatie bestaat bij de bank zal de levensvatbaarheid van de bank moeten worden onderzocht, waarbij algehele sluiting van de bank niet uitgesloten moet worden.

Interview over Kas Popular

WILLEMSTAD — Deze week in Interview, het wekelijkse programma van radio-Hoyer 2, ontvangen Anneke van Arkel en Jac Visser vier gasten van de Fundashon Kas Popular, te weten de heer Chesly Rach, mevrouw Angela Juliana, mevrouw Rini Griffith, en de heer Jaap Groenhof, directeur van de Fundashon Kas Popular. De luisteraar zal antwoord krijgen op vragen zoals: hoe werkt de Fundashon, hoe werkt de Fundashon-plannen, Interview wordt uitgezonden vanaf kwart over 9.

NO KIBRA BO FLORIN SPAAR ENERGIA

WILLEMSTAD JAYCEES CURACAO

Kamerlid Verkerk voor uitstel RTC

DEN HAAG (ANP)/WILLEMSTAD — Het Tweede Kamerlid voor de VVD, mevrouw Erica Verkerk-Terpstra, heeft gepleit voor uitstel van de Ronde Tafel Conferentie ter voorbereiding op de onafhankelijkheid van de Antillen. Dit heeft zij naar voren gebracht gisteren in een vergadering van de Vaste Kamercommissie voor Antilliaanse aangelegenheden met mr. Barend Biesheuvel, voorzitter van de Koninkrijkswerkgroep.

Mevrouw Verkerk vindt dat de Antillen meer tijd moeten hebben om het intern eens te worden over een reeks van knelpunten. Bovendien hebben Curacao en Bonaire al laten weten dat de voor eind dit jaar geplande Ronde Tafel Conferentie uitgesteld moet worden. Bonaire ging zelfs zover de periode eind 1981 begin 1982 te noemen.

In de vergadering met de Kamercommissie heeft Biesheuvel zijn standpunt en die van minister Fons van der Stee van Antilliaanse zaken herhaald dat het in het belang van de Antillen zelf is de conferentie eind dit jaar reeds te houden. Ook Koningin Beatrix heeft dat standpunt verkondigd namens de Nederlandse regering in haar eerste troonrede afgelopen dinsdag voor de Staten-Generaal. De heer Biesheuvel verwacht dat de onzekerheid op de Antillen toeneemt bij een uitstel.

De verkiezingen voor de Tweede Kamer in mei volgend jaar zouden het nodig maken — als december niet haalbaar is — de conferentie tot eind volgend jaar te verschuiven of zelfs begin 1983.

Mevrouw Wijnke Jabaay heeft

PADVINDERSDAG ADVENTISTEN

WILLEMSTAD — De tien Adventisten padvindergroepen op Curacao met in totaal 350 leden vierten zaterdag elk met een eigen programma de internationale Padvindersdag. De opzet van deze dag is een bezinning door de leden en de leiding van deze jongensorganisatie van de Adventistenkerk op hun padvinderzijn, op hun geestelijke ontwikkeling maar ook ten aanzien van hun fysieke ontwikkeling. Deze dag is ook bedoeld, aldus een ontvangen communicatie, om de padvinders zich meer bij de Adventisten kerk thuis te doen voelen, om zo zich tot goede burgers voor de toekomst te ontwikkelen. Verder wil men ermee bereiken dat het publiek op de hoogte geraakt van deze jeugdbeweging. De afdeling Rio Canario, Los Canarios, heeft het volgende programma: actieve deelname 's morgens aan de kerkdienst, in de middag installatie van nieuwe leden en demonstratie met onder meer knopen leggen en zang en 's avonds een kampvuur te Flip in Banda Abao samen met de groepen van Tera Cora en Flip.

Heerweer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Licht tot half bewolkt met kans op een plaatselijke bui. Matige tot vrij krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht: De tropical wave, die gisteren boven het oostelijk Caribisch gebied lag, is in de afgelopen nacht ten noorden van de Benedenwindse eilanden in westelijke richting weggetrokken. De aangevoerde lucht is echter nog voldoende vochtig en onstabiel om een plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen.

Orkaan Frances bevond zich hedenochtend om 06.00 uur lokale tijd nabij 42.5 graden Noord en 45.5 graden West.

Bazar voor school van gehoorgestoorden

WILLEMSTAD — De oudercommissie voor de school van gehoorstoorden kinderen organiseert een bazaar en wel op zaterdag van tien uur 's morgens tot zes uur 's avonds en wel op de speelplaats van de Brionschool aan de Panoramaweg. Er zal een uitverkoop zijn van bepaalde artikelen zoals dames- en kinderschoenen. De belangstellenden zullen zelf hun prijs kunnen bepalen.

wulfsen & wulfsen

Groeit nog steeds!!

Op korte termijn kunnen geplaatst worden:

A. Assistent Winkelchef

Onze gedachten gaan uit naar iemand met enige winkel- of handelservaring. Minimum leeftijd 24 jaar. Hij zal leiding moeten kunnen geven aan ons verkoopsteam en daarnaast de manager assisteren. Bij gebreke geschiktheid bestaat de mogelijkheid tot verdere opleiding.

B. Winkelverkoper

Wij zoeken een jeugdige kracht met belangstelling voor mode. Voor een enthousiaste kracht bestaan bij gebreke geschiktheid, bij ons bedrijf zeer goede mogelijkheden voor een blijvende carrière.

Voor nadere inlichtingen:

wulfsen & wulfsen

Nassastraat 52.
S.v.p. vragen naar de heer GERFEN.

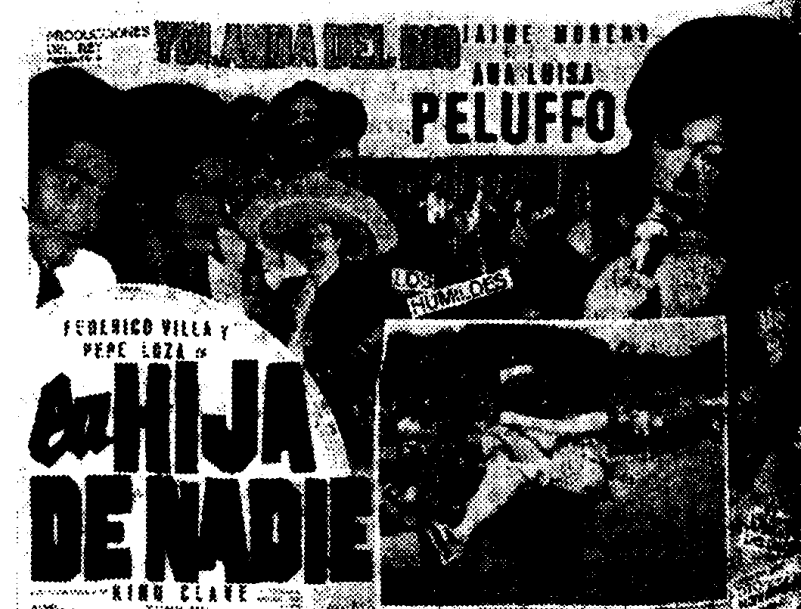
THE SPORTSDEPARTMENT AT

Strada

IS FULLY EQUIPPED
SPORTSARTICLES AND SPORTSWEAR
OF THE BEST BRANDS
HEAD, SPALDING, WILSON
KICKERS AND MANY MORE
WE HONOR AMERICAN EXPRESS AND ALL OTHER
MAJOR CREDIT CARDS.

boulevard theatre

September 19 thru 22 at 8.30 p.m.

ENTRANCE: FL. 5,00 ADMISSION: ALL AGES

September 19 & 20 at 12.00 p.m.

Midnightshow

"Black shampoo"

John Daniels - Tanya Boyd

IN ENGLISH

ACTION

ENTRANCE: FL. 5,00 ADMISSION: 18 YRS

Productie tampon Rely gestaakt

WASHINGTON — Het bedrijf Procter en Gamble, de producenten van het tamponmerk Rely, hebben besloten de productie van deze tamponsoort voorlopig te staken. Functionarissen van de Amerikaanse gezondheidsdienst hebben deze tampon in verband gebracht met een soms dodelijke - ziekte waarbij ten gevolge van een vergiftiging een shocktoestand kan optreden.

De ziekte vindt zijn oorsprong bij een organisme in de vagina, en concentreert zich om of in de tampon. Terwijl de ziekteverwekker zich vermenigvuldigt geeft het een gifstof af dat door

het bloed wordt opgenomen. Dit veroorzaakt de shocktoestand, die kenbaar wordt door een snelle daling van de bloeddruk. Functionarissen van de Amerikaanse gezondheidsdienst zeiden woensdag dat uit een onderzoek was gebleken dat de pas ontdekte ziekte in verband stond met tampons in het algemeen en met het merk Rely in het bijzonder. In de Verenigde Staten worden 25 sterfgevallen met deze ziekte in verband gebracht. De Canadese regering is donderdag een onderzoek begonnen naar het merk Rely, maar ook naar drie andere merken: Playtex, Tampax en Carefree.

Bazar voor school van gehoorgestoorden

WILLEMSTAD — De oudercommissie voor de school van gehoorstoorden kinderen organiseert een bazaar en wel op zaterdag van tien uur 's morgens tot zes uur 's avonds en wel op de speelplaats van de Brionschool aan de Panoramaweg. Er zal een uitverkoop zijn van bepaalde artikelen zoals dames- en kinderschoenen. De belangstellenden zullen zelf hun prijs kunnen bepalen.

WIJ HEBBEN GEEN PROBLEMEN MET ONZE VIS

Pesceria Antilliana

Suffisantweg 3

TEL. 44728

MULA FLS. 6,-- PER KILO
DRADU FLS. 5,75 PER KILO

VIS IS GOED EN GEZOND

FOLDER MET VOEDINGTIPS VOOR KINDEREN

WILLEMSTAD — Via consultatiebureaus, de polikliniek en de wijkverpleging gaat men de vijfduizend in het papiamento geschreven folders verspreiden over de noodzaak om kinderen goed uitgebalanceerd voedsel te geven. Volgens Female Jaycees Curacao, als initiatiefnemer van dit project heeft dit niets te maken met armoede of rijkdom.

Feit is aldus Female Jaycees, dat een deel van de Curacaose gemeenschap zich niet bewust is van het belang van deugdelijk voedsel. vandaar dit project, om onder de titel Mam, bo tabata sa? folders te gaan verspreiden. Daarin treft men wenken aan over wat nu eigenlijk goed voedsel is, waarom kinderen proteïne, vitamines en mineralen nodig hebben, welke

vruchten deze belangrijkste stoffen bezitten, maar ook er een paar recepten opgevoerd om aan te geven hoe gemakkelijk het is om voedsel te bereiden. Het project heeft een deel ervan voor rekening genomen. Men heeft echter hopen, dat er nog sponsors voor de draad komen. Zoals boven aangegeven op de folder een dag-maakt dat voor een anderhalf uur biker juice omvat, een yoghurt met suiker, een fruit en driemaal per week en nog het een en ander komt daarbij op een prijs van ongeveer f. 2,25. Dit ligt wel wat aan de lage kant.

PLAY-OFF FINAL TA KUMINSA DJAMARS

Tres ekspulshon pa motibu di agresividat

Cats a supera Sta.
Rosa ku skor di 9-2

WILLEMSTAD — Wild Cats Something Special ayeranochi den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brevengat a sigura nan partisipashon den e play-off final di beisbòl dòbel A lokal, logrando un viktoria konvinsente di 9-2 a kosto di Sta Rosa Indians Mennen. E partido sinembargo a konose un parti hopi negativo ora ku algun hungadó di Sta Rosa a komporta nan mes di un forma kondenabel i antideportivo kontra e chief-umpire Ronnie Winklaar. E ultimo aki a kulmina ku ekspulshon di tres hungado Indjan i por poko e partido a keda detene. Gracias a dios e umpire menshona a sabi - despues di un momentu hopi difisil - rekupera i dirigi e partido na un final eksitoso.

Apesar di e pagina skur ku ayeranochi a ser marka den historia di beisbòl dòbel A lokal, mester hasi mension di e tremendo trabou di Darwin

Navratilova
moeizaam verder
in Las Vegas

LAS VEGAS — Martina Navratilova is er met moeite in geslaagd zich bij de laatste acht te plaatsen van het damstoernooi in Las Vegas, waar de prijzenpot met 400.000 gulden aantrekkelijk gevuld is. De als nummer één gekwalificeerde speelster versloeg de 18-jarige Amerikaanse Barbara Potter met 7-5, 5-7 en 7-5.

Opmerkelijk was het scoreverloop in de eerste set. Navratilova won simpel vijf games op rij: 5-0, waarna haar tegenstandster die verrichting herhaalde en de stand gelijk trok: 5-5.

Met Navratilova schaaften zich bij de laatste acht: Wendy Turnbull, Anne Smith (overwinning op Virginia Ruzici), Andrea Jaeger, Kathy Jordan, Sylvia Hanika en Mima Jausovec.

Bobby Charlton
nu golf-speler

GOLF, LONDEN — Bobby Charlton, ooit gevierd voetballer van Manchester United, speelt tegenwoordig golf. Van 25 tot met 28 september doet hij mee aan het met 450.000 gulden gedoteerde Bob Hope-toernooi in Londen. Zowel profs als amateurs mogen deelnemen. Vandaar dat filmsterren als Sean Connery en Telly Savalas en de vroegere bokskampioen Jim Watt prijken op de deelnemerslijst. De Spanjaard Severiano Ballesteros, de Zuid-Afrikaan Gerry Player en de Amerikaan Lee Trevino -- echte golfspelers -- staan ook ingeschreven.

Kuminsando mayan den stadion di Rif
Interkambio di atletismo
pa kampeonato Antiyano

WILLEMSTAD — Mayan lo kuminsa den stadion di Rif e kampeonato di atletismo Antiyano ku lo bai entre e miho koredonan di Aruba i Korsou, tantu den kategoria femenino komo maskulino. For di 7'or e apertura ofisial lo kuminsa ku animashon di e drumband di Jongewacht, sigui di musika di Samba i pa mitar di ocho e kompetensia lo kuminsa ofisialmente k'e prome kareda ku lo ta esun di 1500 meter pa kabayeros.

SPORT
AGENDA

FUTBOL FEDEPROF:
18.30 Canisius Boys-Veendam;
20.30 Jong Holland-Jong Co-
lombia - Stadion SUBT.
BEISBOL KLASE A:
Play-off semi final: 20.00 Coca
Cola-Boca Stars - Stadion di
Rif.

Brooks kende ayera a bai nuebe inning kompletu riba montikulo pa su ekipo di Wild Cats permitiendone unikamente dos kareda i kuater hit na su adversarionan di Sta Rosa.

Wild cats a tuma ventaha di 2-0 den di dos inning despues di respektivamente doblete di Wenny Jacoba i hit di Ushley Kirindongo. Den di seis Guillermo Rosina kende a habri e partido pa Sta Rosa a risibi relevo di Erquiles Brunken despues di a permiti un doblete i un base por bola. Brunken a logra di sera e inning despues di a permiti un kareda mas ku a duna Wild Cats ventaha di 3-0.

Den bom di seis Sta Rosa a nota su uniko dos karedanan despues di a probecha di dos error di respektivamente e tersera base i e leftfielder. Wild Cats sinembargo den di shete a bolbe anota na un okashon i den di ocho a bolbe krusa homeplate na dos okashon riba doblete di Ronald Thomas 6-2. Despues di e doblete enkuestion Erquiles Brunken a risibi of mas bien tabata bai risibi relevo di Richard Moesker. E ultimo

hungadó menshona sinembargo huntu ku Frank i Eithel Mari a ser ekspulsa for di tereno di wega. Finalmente tabata Michell Daou kende a termina e partido pa Sta Rosa, despues di ku Wild cats a krusa homeplate na tres okashon mas den e ultimo inning.

Pitcher ganadó a resulta Darwin Brooks, perdedó Guillermo Rosina. Pa Wild Cats: 9 kareda; 8 hit i 2 error. Pa Sta Rosa: 2 kareda; 4 hit i 3 error.

SENSURABEL

E sistema kua prinsipalmente e tres hungadónan di Sta Rosa Indians Mennen a komporta nan mes ayeranochi durante dje partido, ta algu sensurabel i di lamentá. Tur e hungadónan enkuestion i tambe e manager di Sta Rosa sa bon kla ku un protesta riba bola i strike nunka no por a prospera, den e kaso aki sinembargo tur e problema a kuminsa ku un protesta di Erquiles Brunken serka e chief-umpire Ronnie Winklaar riba bola i strike.

Kon ku bai bin lokal a sosode a sosode kaba i awor ta di warda e raport dje umpire enkuestion pa mira ki kastigu lo bai ser impone riba e hungadónan enkuestion.

PLAY-OFF FINAL

E play-off final ta kuminsa djamars proksimo k'e prome partido for dje serie di sinku entre Royal Scorpions Mr Baseball i Wild Cats Something Special.

Voorronden gedeeltelijk afgewerkt
Canon jeugdtennis
toernooi te Suffisant

WILLEMSTAD — Gedurende het afgelopen weekeinde zijn de voorronden van het Canon jeugdtennis toernooi van start gegaan op de banen van RCC te Mon Repos. Deze wedstrijden dienden uit te maken welke spelers als nummers één en twee over zouden gaan naar de volgende ronde. Bij de jongens 12 jaar waren er vijf poules met in totaal 27 wedstrijden. De nummers één die over gaan naar de volgende ronde zijn: Roland Chapman (groep A), Steven van Ramshorst (groep B), Aldo Ribeiro (groep D), Bjarni Agard (groep C) en Michael Sheeser (groep E). De nummers twee die ook de volgende ronde hebben behaald zijn: Eugene Rama, Jeroen Teitler, Philip Chapman, Jarrod

Dijkhuizen en Paul Kroonenberg.

MEISJES 12 JAAR

Hier werden achttien wedstrijden gespeeld in drie poules. Over gaan naar de volgende ronde, de nummers één: Nanette van Lanschot, Trilby Sheeser en Nanneke de Vos. Nummers twee: Esther Verspuj, Barbara Veldhuizen en Abigail Paula.

JONGENS 14 JAAR

In deze categorie werden in totaal 24 wedstrijden gespeeld verdeeld over vijf poules. Over gaan: Steven Coffie, Rene van der Loos, Dick van der Net, Marcel Verspuj en Michel Ooms, de nummers één. Richard van Loon, Robert Martis, Lucas Beaujon, Erik Jansen en Terence Breedijk, die als tweede waren geëindigd.

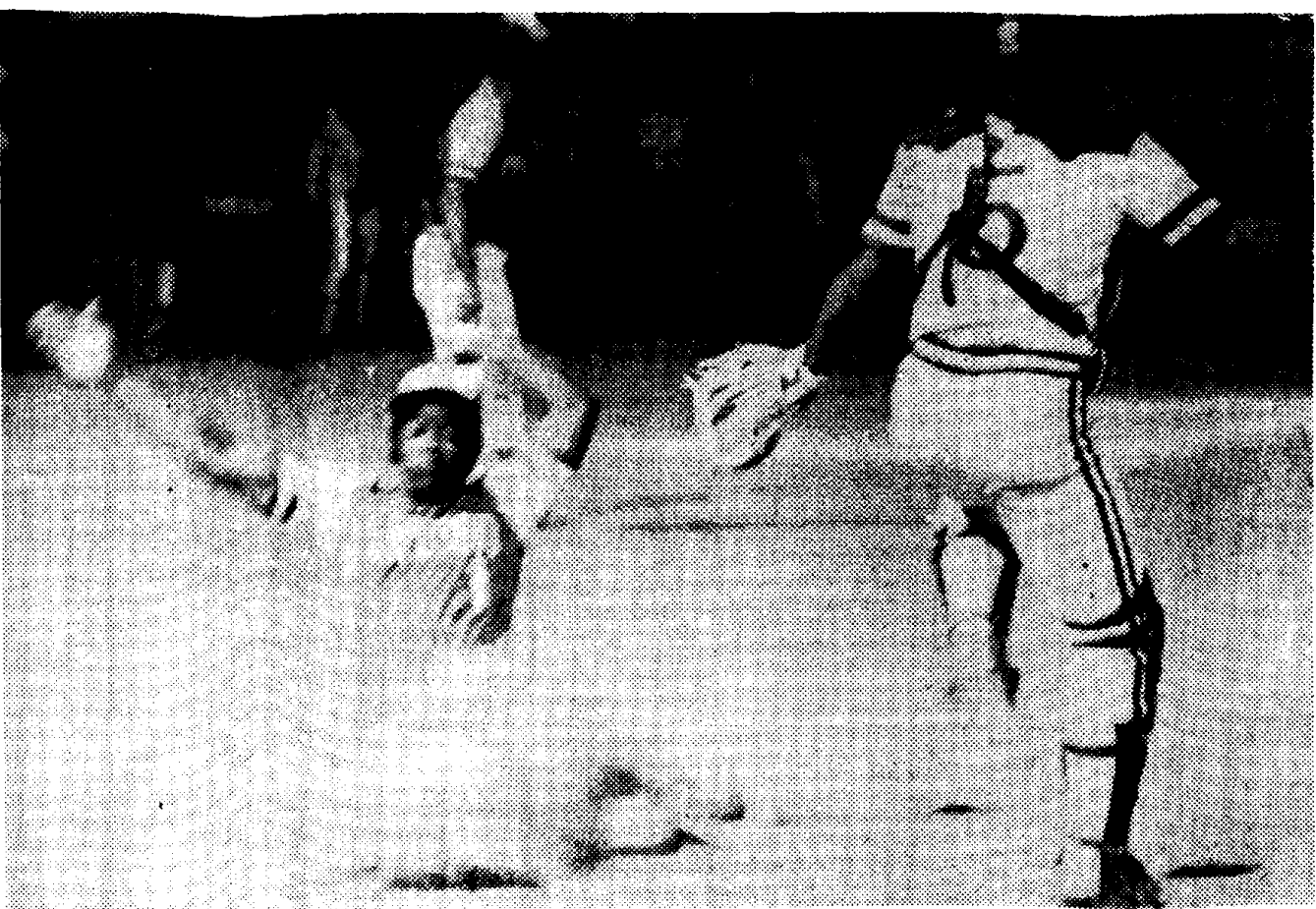
Verder werden de volgende volle wedstrijden gespeeld: MEISJES 10 JAAR: Anette Coffie-Elene van der Veer, 6-0 en 6-1.

JONGENS 18 JAAR: Zabdriel Wisk-Giovanni Frans, 6-1 en 6-0.

Morgen zaterdag en zondag gaan op de banen van RCC te Suffisant de volgende voorronden van start: zaterdag jongens 10 en 16 jaar en op zondag de categorie meisjes 14 en 16 jaar. De wedstrijden beginnen om negen uur 's morgens en zullen eindigen om een uur of vijf 's middags. Belangstellenden zijn welkom, de toegang is gratis.

Reunion ku
arbitronan di
vòlibòl mayan

WILLEMSTAD — Kontrario na lokual a ser publika ayera, e reunion ku tur e arbitronan di vòlibòl ta programa pa tuma luga mayan mainta mitar di dies den Sentro Deportivo Korsou na Brevengat i no djasabra dia 27. Manera ya a ser publika ayera, ta bon p'e arbitronan enkuestion ta presente mayan mainta n'e sitio menshona pa asina yega na un solushon p'e problemanan kua a bin ta reina ultimamente enkuanto arbitrahe den seno di vòlibòl lokal.

WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di portret por mira primeramente Jozef "Buchi" Martina na momentu ku e ta slide safe na home anotando un dje dos karedanan pa Sta Rosa i seguidamente un bista di e protesta ku a kulmina den ekspulsashon di tres hun-

Green Socks ta sigui gana
Jum's a supera Olympic
ku skor konvinsente 3-0

WILLEMSTAD — E kampeonato di vòlibòl lokal a kontinua ayeranochi den e kancha kurbi di Sentro Deportivo Korsou na Brevengat ku tres partido for di kua Flying Six Atlas, Jum's i Green Socks a sali vensadó.

FEMENINO SUPERIOR

Primeramente tabata e ekipo di Flying Six Atlas kende a logra un triunfo di 3-0 a kosto di Zjuntan valido p'e kategoria ariba menshona. Flying Six no tabatin niun problema ku su adversario i fasilmente nan a logra e viktoria ku skor di respektivamente 15-3; 15-8 i 15-9.

Manera e parsialnan mes ta indika Zjuntan a bin ta krese signu e partido a bai ta desastroso pero e ultimo aki a bai demasiado lento i Flying Six no a duna nan e oportunidat pa rekupera.

GREEN SOCKS

Green Socks a kontinua su racha viktوريوس derotando e ekipo di Hurricane ku skor di 3-2. E ultimo ekipo menshona sin duda a duna e aktual ekipo kampeon bastante dolor di kabes. Despues di a gana e prome set 15-8 Green Socks mester a baha kabes den e di dos ku skor di 10-15, sinembargo den e di tres nan a triunfa ku skor konvinsente di 15-4 dunando fuerte indikashon ku nan lo a bai gana e di kuater tambe fasilmente. Pero e ultimo aki no tabata e kaso Hurricane

ganadó di Sta Rosa. Kon ku bai bin e chief-umpire Ronnie Winklaar a sabi di sigui e partido ku sigur ta algu di aploudi prinsipalmente si tuma na konsiderashon ku tabatin 2792 persona kende a paga nan sen pa wak beisbòl i no bòkseo.

Betty Hutton
weer op toneel

NEW YORK — Betty Hutton is woensdagavond na afwezigheid van zestien jaar van toneel en film teruggekeerd op Broadway in de populaire musical Annie.

Miss Hutton verryngt gedurende drie weken Alice Ghostley, die op vakantie is. Zij speelde in 1964 voor het laatst op Broadway, toen ze voor Carol Burnett inviel in "Fade out — fade in".

In de zestien, stille jaren van Betty Hutton waren er een zenuwinzinking, drugsverslaving die bijna fataal werd, drie mislukte huwelijken en opvang als huishoudster in een rooms-katholieke pastorie. Hutton ging in deze tijd tot het rooms-katholieke geloof over.

De thans 59-jarige grootmoeder Betty Hutton kreeg een ovatie van het uitverkochte huis.

Betty Hutton is nog wel eens verward met Barbara Hutton, het enige tijd geleden gestorven „arme rijke meisje met de woolworth-miljoenen" dat een keer of zeven trouwde maar al haar mannen op Cary Grant na ervan verdacht het op haar geld gemunt te hebben.

Honkbal om
Europa-cup

AMSTERDAM/ROTTERDAM — De Europese bekerhouder Rimini heeft de kans het bezit van deze trofee te prolongeren aanzienlijk zien dalen. Na de nederlaag van 0-1 op de eerste dag van het honkbal toernooi tegen Amstel Tijgers, kwam de ploeg gisteren in de broederstrijd tegen de tweede Italiaanse deelnemer Parma na negen innings niet verder dan 2-2. De duisternis maakte daarna een einde aan het duel. Hierdoor bezit Rimini uit twee ontmoetingen slechts één punt en Parma drie.

De papieren voor de Nederlandse kampioen Amstel Tijgers om de beker te veroveren liggen nu een stuk gunstiger. Neptunus startte het toernooi met een ruime overwinning op het Zweedse Leksand: 6-1.

Rimini en Parma speelden een slaaperverwekkende wedstrijd. Traag en ongeïnspireerd stonden de ploegen in het veld en de spelers wekten de indruk dat het optreden een verplicht nummer was. Rimini scoorde in de openingsslagbeurt door John Long, die na een honkslag door international Edward Orzi werd binnengeslagen. Twee innings handhaafde Rimini deze voorsprong. Daarna scoorden Claudio Corradi en Claudio Cattani voor Parma, door vier-wijd en een fout op het honk gekomen na een honkslag van Tim Paul Bruno. In de zesde inning kwam Rimini langszij toen Orzi de thuisplaat passeerde na een honkslag, die werd gevolgd door een fout en een doorgeschoten bal.

In Rotteram behoefde Neptunus zich niet bijster in te spannen het zwakke Leksand zijn wil op te leggen. In de derde, zesde en achste inning scoorde Neptunus twee punten, waarin achtereenvolgend Jan Collins een bijzonder groot aandeel had met twee homeruns. Hij was met Eddy Tromp de beste slagman met een gemiddelde van 0.667, een prestatie die ook de Zweed Peter Fallgren achter zijn naam schreef.

Eerste competitie ronde maandag van start
Smith wint snelschaak
toernooi SV Curaçao

WILLEMSTAD — Het snelschaak toernooi, georganiseerd door Schaakvereniging Curacao door gehouden werd op maandag één september met een deelname van 24 spelers verdeeld over vier groepen en gespeeld volgens het systeem van Alex Roose, werd gewonnen door Alvin L. Smith.

Tijdens de gezellig en sportief lopende toernooi toonde Alvin Smith voor de zoveelste maal dat hij tot één van de beste sterkste schakers behoort, door weer kampioen te worden en slechts één remise weg te geven. Als tweede eindigde I. Moron gevolgt door S. Zonen-schain.

VOORRONDE CLUB.
KAMPIOENSCHAP

Aanstaande maandag 22 september gaat de nieuwe competitie van schaakvereniging Curacao van start. De organisatoren rekenen op de als altijd te verkrijgen medewerking van alle leden om deel te nemen en zich neer te leggen bij de wijzigingen die bij de

eerste rondes bijna altijd nodig zijn om zoveel mogelijk spelers aan de gang te zetten. De indeling voor de eerste ronde is als volgt:

GROEPA
Bouman - C. Smith, Barkmeyer - Jong, Silberstein - Van Weert, Van Loon - Roose. GROEP B
Jilesen - Richardson, A. Smith - De Vos, Noorden - Rosario, Daou - Nicastia, P. Maharaj - Thomas.

GROEPC
Zalm - Marten, Westmijse - Rigaud, Zonensch. - G. Smith, De Vries - Wierda, Rodriguez - Olbina, C. Maharaj - Blanken.

De eerste drie schakers uit elke groep, plus één speler met het beste gemiddelde uit de drie groepen, vormen samen de tien finalisten in de A-klasse. De volgende drie, plus één met het beste gemiddelde gaan naar de B-klasse en de rest naar de C-klasse. Bij verhandigen kan kontakt opgenomen worden met de heer Moron op telefoon nummer 23070 voor twaalf uur 's middags op de desbetreffende speeldag.

Kompetensia di tiru
na SWRC i Asiento

WILLEMSTAD — Federashon di tiru di Korsou ta organisa mayan djasabra riba e kancha di tiru di Shell Werknemers Recreatie Centrum na Suffisant, un kompetensia di tiru ku pistòl di hairu.

Djadumingu e programa ta kontinua ku un kompetensia riba pistòl standard n'e kancha di tiru di Asiento na Rust & Burgh. E dos kompetensianan enkuestion a ser pospone anteriamente pa motibunan tèkniko. Durante dje kompetensianan menshona tantu Jan Clara, Siro Bonofacio komo Jacinto Martina lo faha duru kontra otro pa asina mira ta ken ta miho punteria. Tur fanatiko di tiru i simpatisadorman ta bon bini mayan na SWRC-Suffisant i djadumingu n'e kancha di tiru

na Rust & Burgh.

ENTREGA DI PREMIO.

Djaluna proksimo pa 8'or dj'anochi direktiva dje federashon di tiru lokal lo hasi entrega di premio na tur e ganadónan durante dje kampeonato di aña pasa i tambe na tur esnan ku a logra un viktoria durante dje kompetensia ku a ser organisa ultimamente. Tambe lo tin entrega di algun plaka di merito na algun persona kendenan a demonstra berdaderamente nan prestashon i sentimentu p'e ramo di deporte enkuestion. Ta prome biaha ku e gesto aki ta tuma luga den seno dje deporte di tiru lokal. E seremonia aki lo tuma luga den Shell Werknemers Recreatie Centrum na Suffisant.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden
F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25.

UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO
transformatoren 110/127-220V.
GRATIS poesjes af te halen Gr.
Kwartierweg 2A, tel.: 35819.

IJASKAST G.E. z.g.a.n. te
Kaya Awacuru 25 tel.: 82335

GLOED nieuwe Magic stoof 4
pits f. 550,- tel.: 53885 na 6
uur

GOED onderhouden Peugeot
404. Vraagprijs f. 1850,- Kaya
Chipi Chipi 8 Schelpwijk

AUTOMATIC Mazda 808
Coupé 1976 50.000 km superb.
condition f. 4800,- tel.: 9-2966
office hours

TA bende Datsun 1200-73 S.
Souci - Bl. 41

AUTO Lancer stationwagen
bouwjaar '77 vraagprijs
f. 6500,- cash, tel.: 43850
i.z.g.s.

CITROEN G-speciaal bouw '75
i.z.g.st. Franse Bloemweg 32
(achter no 26)

AUDI 50LS-CB base antenne
(nieuw) CB auto antenne
antenne schuifmast daylight
compleet. Elektrische gitaar.
Yamaha regelttransformatie
127V - 2000 watt, speakers
nachtstasje tel.: 53143

WEGENS vertrek Honda Civic
1978 tel.: 24859 (tussen 18.00
uur 19.00)

HONDA Civic 1978 5 deurs
kantoort 12586 Y v/d
Oudenalder

HOUTEN keet (ex. toko) moet
per begin november afgebroken
worden, t.e.a.b. veel materiaal,
kantoorturen 11067

RENAULT 4 TL bwj '78 airco 1
jr oud 15000 B.T.U.
wasmachine 2 jr oud.
Abrahamsz 67 tel.: 674320

VOLKSWAGEN f. 3.400,-
Noord Zapateer 75 tel.: 77032

SEC. H. speedboot 15 ft 70 PK
Johnson goede konditie moet
weg tel.: 673531

AUSTIN Cambridge aña 1969
f. 500,- Oost Jongbloed 28

FIAT 128 bj 76 wegens vertrek
buitenland voor slechts
f 2600,- bellen na 6 uur, tel.:
79416

WEGENS vertrek Chevrolet
Caprice bj. 1976 i.z.g.s.
airconditioning full equipped.
Hydraweg 16 tel.: 76926

DAF - 66 Super Luxe, bouwjaar
1974, automatische versnelling,
Renault motor, prijs f. 2450,-
Abrahamsz 122, tel.: 672218

"STERN" zeilboot met trailer
f 2250,- tel.: 79177 - van 6 pm-
9 pm

MAZDA 808, bouwjaar 1977
f. 4.000,- eind september 1980
Kaya Neblina 18. Seroe
Fortuna, 12.00-7.00 savonds.

TOYOTA Corolla 1973 f. 2600,
tel.: 34019

SUNFISH roeiboot Fiber Glass
baby commode tel.: 674340

PLYMOUTH Valiant,
automatic, overhauld, nieuwe
accu, radio, i.z.g.s. f 2500,-
tel.: 63712 na 1900 uur

RENAULT 4 TL in prime staat,
drie jaar jong, wegens vertrek,
tel.: 78201

UN set di sala, schemerlamp,
buffet, set di porci, informacion
Amandelweg-41

Noord

PROPERTY land at Nufra,
Paradera, 10.265 m2, for
information call: 24964

T.V. "10" B/W 100,- 40 Chan
C.B. 200,- AKAI Reel tape
recorder 450,- auto Focus slide
projector 400,- elec. kettle 25,-
books San Miquel 27

TERENO propiedad 2800 meter
P.P. 185 28240

FORD Torino bon condicion
Rooi Master 17-A

2 FREEZER, dobbel bed pa
mucha, Otahetistr. 37, tel.:
45624

GEDEELTELIJKE inboedel
zaterdag 9-12, Tunastr. 2
Ponton

AUTO Monte Carlo '72 den bon
condition Tanki-Leendert 231

PEKINEESJE 6 weken oud en
kleine lorres tel.: 24079

AUTO Ford L.T.D. '77 bon
condicion f. 8500,-
financiering posible tel.: 22508

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEM. woonhuis, 3 slaapkamers
te Pos Chiquito 17-B, inf. na 6
uur tel.: 47543

GEM. tuinhuisje met eigen
ingang W. de Zwijgerstr. 7 tel.:
46090 na 2 uur.

LUXE ongem. appartement te
Ponton Inf. tel.: 23156

FOR rent: completely furnished
3 bedroom house w/large yard,
fully carpeted, laundry room
w/automatic washing machine,
linen, kitchen utensils, t.v., etc.
etc. etc. located at Sabana
Blanco 32A. For info. tel.:
21051 during office hours

RUIE gem. apartment te
bevragen: Ponton 70

GEM. appartement, Spaanse
style omgeving O'stad. Voor
inf. tel.: 23180 na 7.30 p.m.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

LOOKING for a living in job
tel.: 44606

DIVERSEN ARUBA

WEGGELOPEN: Pekinees,
kleur: lichtbruin Teefje, naam:
Fleur, bij terugbezorging
beloning f 250,- J.A. le Noble
Sta Cruz 318, tel.: 28550

TRUDY'S DOG SHOPPE
Sta Rosaweg 64
Tel. 36833

Gaat U op vakantie? (bijv. naar de
Regatta). Wij hebben nu een
HONDENPENSIEON waar uw hond
wordt verzorgd.
Reserveer tijdlig
Open 8 - 12 en 3 - 6.30. Maan- en
zaterdagmiddag gesloten.

PRAKTIJK VERHUISD
H.W.A. DEVID, Arts
van kliniek Brievengat naar
JONGBLOEDWEG 102 A
Spreekuren dagelijks van 8.00 - 10.00 a.m. en van
16.00 - 18.00 p.m. en volgens afspraak.
Tel. kliniek 79277 en huis 79056.

GEVRAAGD CHAUFFEUR
liefst boven 40 jaar.

POULTRY FARM MODERNO
TEL. 79458

ENTER Chloé
A women does not put on my
fragrance she enters it.

Verkrijgbaar bij:
PENHA
1708

ANDERSOM
Distributeur van
10
Awaracete - prullen
druiven - verse eieren

Voor Uw leren
schoenen en hoge +
platte SANDALEN.
Leren en kunstleren
TASSEN.

CUDLOO
SHOES & CLOTHING.
plein Zuikertuintje
tel. 36054

Kleurige
VERSE BLOEMEN

t schuurtje
W. Churchillweg 181 - Tel. 82090

Alle kleuren
kamerbreed tapijt
ook losse vloerkleden
in diverse maten
tegen zeer concurrerende
prijzen

COMWEST
Suffisantweg 50
Tel.: 43335

Pas ontvangen:
NIEUWE ZENDING
DAMESKLEIDING &
MATERNITY

Nana's Fashions
De Ruyterkade 34
(de Castro Building)

Fabriek y distribui pa
Curaçao Laboratories Ltd
Landhuis Chobolobo
tel. 36322

KASTAN
KASTAN AGENCIES
Kaya Pachi Jan Bakhuys 18
zijweg Erosaweg - Tel. 7777

ONZE NIEUWE ZENDING IS BINNEN
Alle modellen
wederom verkrijgbaar
Ook de grote
modellen 4,20 x 6 m.
Voor ARUBA
DIBO AGENCIES
Victor Hugostraat 8
Tel. 23990

RUM SAN PABLO

TOPKWALITEIT

WIJ ZIJN VERHUISD
naar de SANTA ROSAWEG (naast Landhuis Bloemhof)

sp Curacao Swimming Pool
SALES & SERVICE
tel. 36451 (bij geen gehoor 672771 of 36335)
Ook hier gaarne tot Uw dienst met
ZWEMBADEN
IN VERSCHILLENDE MATEN EN MODELLEN!
Ook verkrijgbaar: chemicaliën, riviersteenlag,
ligstoelen, parasols, etc.

foto-film **DE VRIES**
SHOPPINGCENTER COLON

Dit keer niet de bekende uitverkoop maar wel
grandioze weekendaanbiedingen op:

- GROTE SNIJMACHINES
- FOTOPARAPLUI'S OP STATIEF
- PROJECTIESCHERMEN
- PROJECTIETAFELS
- KINDERMAN DIAPROJECTOREN
- CAMERATASSEN
- POLYCONTRAST FILTERKIT voor vergrotingsapparaten.

- FILMVIEUWERS met en zonder geluid
- METALEN CAMERAKOFFERS
- SCHOUDESTATIEVEN
- EENBEEN STATIEVEN
- KINDERMAN VERGROTINGS-APPARATEN

Kortingen van 20% tot 50%
en vergeet niet, dat u bij ons uw camera kunt laten repareren en/of servicebeurt kunt laten geven.

DEZE WEEKEND AANBIEDING GELDT TOT EN MET A.S. MAANDAG

FUNDASHON KAS POPULAR

Fundashon Kas Popular is een non-profit organisatie, uitsluitend werkzaam in de Volkshuisvesting.

In verband met het lopende nieuwbouwprogramma, de wijkverbetering en de in ontwikkeling zijnde nieuwe projecten zoekt zij:

PROJEKTHEIDERS

FUNKTIE OMSCHRIJVING:
De projectleider is volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van één of meer (nieuwbouw) projecten en participeert in de ontwikkelingsfase van projecten in teams.

FUNKTIE EISEN:
Opleidingsniveau HTS-bouwkunde.
Tenminste enkele jaren ervaring als zelfstandig projectleider.

ARBEIDSVORWAARDEN:
Salaris, nader overeen te komen.
Secundaire arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend te noemen.

Sollicitaties te richten aan Fundashon Kas Popular, P.O. Box 762, Curaçao.

FUNDASHON KAS POPULAR
Scharloot, P.O.B. 762, Curaçao N.A. Tel.: 14333

WORLD IN A NUTSHELL

HAVANA — A Cuban air pilot launched into space as a Russian colleague aboard Soviet Soyuz-38 spaceship is world's first black cosmonaut, the official Cuban press reported.

The Prensa Latina news agency said Lieutenant Colonel Orlando Tamayo Mendez and Soviet colleague, veteran cosmonaut Colonel Yury Gagarin will link up with orbiting Salyut-6 space laboratory.

Prensa Latina issued an autobiography of Colonel Gagarin which said he was captured before he was a year old, started working later as a black and vegetable seller before taking part in the revolution that brought Fidel Castro to power in 1959.

The agency said he then joined the Cuban air force as a pilot and took off his duties as a cosmonaut U.S. aircraft taking off and landing at the U.S. base of Guantanamo in eastern Cuba.

It described him as the world's first black cosmonaut and said he was married with two children.

WEST BERLIN — Striking West Berlin employees of the German state railways (Deutsche Bundesbahn) might choose a strike committee to lead their fight for higher pay and better trade unions.

The strikers reaffirmed that if their demands were not met they would cut off all West Berlin's rail links with West Germany.

They have already stopped all trains in the 175 kms (110 miles) rail corridor through West and brought the city's rail service to a halt. The Deutsche Bundesbahn has responded to workers' demands by offering 10 of the strikers and negotiating others with management if they do not return to work. East Germany's

official ADN news agency said yesterday that these "provocations against the proper running" of the railway were part of a campaign to turn West Berlin into a "front-line city" as in the days of the cold war.

But West German Mayor Dietrich Stobbe expressed sympathy for the strikers' aims and said he hoped an agreement would soon be reached with the company.

WASHINGTON — President Carter rejecting suggestions he was using dirty election campaign tactics, insisted at a press conference that he never meant to suggest that his Republican rival, Ronald Reagan, was a racist.

MOSCOW — Anti-government guerrillas have cut a swathe of destruction, sabotage and death from East to West in Afghanistan, according to a surprisingly frank picture of the situation in the country issued in Moscow.

COLUMBIA, SOUTH CAROLINA — Two Cuban nationals who hijacked a Delta Airlines jetliner to Havana yesterday were flown back to the United States tonight aboard an U.S. government plane. The two men, in handcuffs, were accompanied on the one hour and 48-minute flight by two U.S. marshals who had been dispatched to Havana to bring them back.

The handover occurred after the Cuban government informed the United States it henceforth would return all aircraft hijackers. Both men were to be arraigned tonight in Colombia, the capital of South Carolina, on charges of air piracy. The two men were handed over to the U.S. marshals at Jose Marti Airport in Havana by Cuban authorities and then placed aboard a Jet Star airliner operated by the U.S. Federal Aviation Administration.

Baseball results

NEW YORK — Results of Thursday's Major League baseball games:

AMERICAN LEAGUE:
Boston Red Sox 8 - Cleveland Indians 3, Baltimore Orioles 7 - Detroit Tigers 3, Kansas City Royals 5 - California Angels 2, Texas Rangers 10 - Oakland A's 6, Chicago White Sox 5 - Seattle Mariners 4, (1) Milwaukee Brewers 9 - Minnesota Twins 8, (2) Milwaukee Brewers 5 - Minnesota Twins 0, (1) New York Yankees 8 - Toronto Blue Jays 7, (2) Toronto Blue Jays 2 - New York Yankees 1.

NATIONAL LEAGUE:
Atlanta Braves 2 - San Francisco Giants 1, Houston Astros 10 - Cincinnati Reds 2, Los Angeles Dodgers 7 - San Diego Padres 3. (Only games scheduled)

Stock closing prices

Information given by Bache Halsey Stuart Shields Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

NEW YORK CLOSINGS		GENERAL MOTORS	
ABT	53 7/8	GM	56 3/4
ACD	53 3/4	GY	21 1/2
ABC	33 1/2	GP	27 7/8
AMR	9 1/8	GF	28 3/4
AMC	28 5/8	GR	23 3/8
AMO	6 1/2	GO	38 7/8
T	54	GM	94 1/8
ASA	75 3/4	HM	66 1/2
ARC	38 7/8	IP	41 5/8
AVP	38 7/8	ITT	32 7/8
BAC	17 5/8	KN	31 1/8
BAM	26 1/4	LT	69 7/8
BOL	59	MM	60 3/4
BRY	21 1/4	PG	22 7/8
BS	25 1/2	PN	5 3/8
BK	22 1/2	PEP	26
BA	40 3/4	PFE	47
BCC	37 7/8	PH	44 1/4
BP	34 3/8	MO	42 1/2
BNI	43 7/8	PHM	47 3/4
BGS	69 5/8	FOR	19 7/8
CP	44 1/2	PG	78 1/4
CM	43 3/8	RJR	39 1/2
CO	41	SF	70 1/2
CTC	22 3/8	SKL	26 3/8
COA	33 5/8	SEA	17 1/4
CD	73 3/4	SKL	63 1/8
DEC	88 1/8	SY	53 1/8
DOC	15	ST	63 3/8
DOM	43 3/8	ST	32 1/4
DMP	66 3/4	TD	204 3/4
DOW	35 5/8	TX	34 1/2
DD	47	TW	12 7/8
DK	65	UN	48 5/8
ENG	55	UNP	55 5/8
XON	69 1/2	UTX	51 1/4
FDS	35 1/4	UJ	66
FLR	52 7/8	X	23
FMC	27	WFC	26 3/8
F	28 7/8	WY	36 3/8
FNC	46	WFI	47 3/4
GD	72 1/4	Z	26 5/8
GE	34 5/8	KRX	63 1/4

AMSTERDAM CLOSINGS		HOOVER'S	
ABN	NOT AVAILABLE	KLM	NOT AVAILABLE
AMR	NOT AVAILABLE	NLM	NOT AVAILABLE
HEINEKEN	NOT AVAILABLE	NMB	NOT AVAILABLE
PHILIPS	NOT AVAILABLE	ROYAL DUTCH	NOT AVAILABLE
ROBECO	NOT AVAILABLE	UNILEVER	NOT AVAILABLE

GOLD		PLATINUM	
London	opening 674	London	20.83
New York	close 675	New York	20.10

NYSE MOST ACTIVE		ASE MOST ACTIVE	
870 100 IBM	66 3/8-7/8	252 700 GULF CANADA	23 5/8-7/8
694 300 SONY	16 1/8-1/4	249 700 TOSOS DE ACERO	8 1/4-1/2

DJII close		VOLUME	
(previous) 981.26	close 958.48	63,900,000	
	4.78		

TREASURY BILLS		FEDERAL FUNDS	
13 weeks	10.18	10 7/8 bid	
26 weeks	10.54		

A wave of buying pushed stock prices sharply higher at the opening in heavy trading. The DJII scored a better than 7 points gain in the first half hour, but prices began to slip as the morning wore on.

At noon the market was down over 3 points, moved back into the plus area but failed the strength to hold on and finally closed down 4.78 points at 958.48.

After slow advance through much of the day, Gold prices turned slightly weaker in the afternoon but still managed to finish above its opening levels in a quiet day of trading.

quarter ends and the fund managers are getting ready for those finals.

In the news background, the 129th increase in August housing starts announced yesterday caused some weakness in the bond market yesterday. However we expect that rising interest rates will put a damper on housing starts and the September numbers will probably not be as strong.

After slowly advancing through much of the day, Gold prices turned slightly weaker in the afternoon but still managed to finish above its opening levels in a quiet day of trading.

ISLAND GEM ENTERPRISES LTD N.V. SINT MAARTEN

NEEDS

Relief Casino Manager for the Mullet Bay Casino.

"THE MULLET BAY BEACH HOTEL IS A 600 ROOM HOTEL."

This person must have at least 10 years experience in ALL phases of Casino Operations. Instructor certification is being sought.

Job Function:

- Supervises and is responsible for all credit transactions pertaining to gaming.
- Supervises and is responsible for all transactions and all services to all departments involving casino cashier's cage.
- Analyze on a daily basis, all disbursements and receipts of funds.
- Schedule and supervises an adequate number of casino games and personnel to accommodate casino patrons at all times.
- Review and analyze credit policy procedures pertaining to the upgrading of casino credit play
- Analyze on a daily - weekly - monthly basis, all gaming percentages.
- Constantly analyze all economic factors on a local and national level which could directly and indirectly affect overall casino operations.
- Maintain and supervise a complete dealer training programme utilizing all executive pit personnel, as upgrading instructors on a monthly and yearly basis.
- Review and analyze on a daily and monthly basis, all complmentaries as to the effectiveness and efficiency of their administration.
- Maintain a constant surveillance of all inside and outside activities that could directly or indirectly affect the established percentages of all casino games and/or directly or indirectly affect the overall efficiency and effectiveness of a first class casino operation.
- The Casino Manager is responsible for and in complete charge of all gaming activities and all functions pertaining to the gaming on a 24 hour a day basis.
- The Casino Manager is responsible for the proper administration of all rules, policies and procedures pertaining to and in conjunction with gaming activities within the casino.

Send letters of application, recent photograph, complete resume and letters of recommendation to:

Director of Personnel
Island Gem Enterprise Ltd. N.V.
P.O. Box 309
Philipsburg, St. Maarten
Netherlands Antilles.

WASHINGTON — The Soviet Union is moving aggressively and systematically to secure sources of strategic minerals in a battle for resources the United States seems to be losing, witnesses told a Congressional hearing.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.515	1.535	1.555
PND STERLING	4.21	4.265	4.325
NED GLD	91.09	91.81	92.61
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCES	108.43	109.15	109.95
FR FRANCES	---	42.78	43.48
DUITSE MARK	99.10	99.82	100.62
SUR GLD	---	100.07	100.97
IT LIRE	1.77	2.07	2.13

English Companion

Paranda

HOW, WHEN & WHERE TO WINE, DINE, DANCE AND BE ENTERTAINED IN CURAÇAO

INDONESIA RESTAURANT & BAR
Nasi Rames, Nasi Goreng Rijsttafel at Lunch, Rijsttafel evenings. Tel. 12915. Restaurant open from 12 to 3 and 6 to 11 p.m. Closed Sundays. Reservations request Coat & tie after 6 p.m. Please. Airconditioned.

MAKE YOUR WEEKENDS ENJOYABLE!
buy a
Windsurfer, Sunfish or Boston Whaler
Spanish Water Holiday - Tel. 672003 - 611085

Le Reef
Seafood Restaurant Cocktail Lounge and Dancing
Monday 10 p.m. Gents get-together. Thursday 10 p.m. Mariachi.
Tuesday 10 p.m. Ladies Night. Friday 10 p.m. Three Voices.
Wednesday 10 p.m. Orquidia Group. Saturday 10 p.m. Disco.
Lunch 12 - 2, Dinner 7 - 11, Dancing & Snacks 11 - 3, Saturday & Sunday Dinner & Dancing.
Le Reef only for those who appreciate well prepared, delicious seafood.
Le Reef Curaçao's first exclusive seafood restaurant. Located in Riffort (used as a jail many years ago). For reservations tel. 23824.

NAICKS' PLACE
THE RIGHT PLACE... THE ONLY PLACE...
TO WORK YOUR BODY ANY NIGHT OF THE WEEK.
STARTING AT 10, THIS DISCO WON'T QUIT
'TILL YOU DO!
Private Disco Club, but visitors are more than welcome!
Lindbergweg 32. Tel. 14640.

COURVOISIER COGNAC
El Autentico Brandy de Napoleon
Agente: EL LOUVRE S.A.

AMSTEL
THE PUREST BEER IN THE WORLD!

DENIS GUIDO BONO
promise you an exciting evening in the Willemstad Supper Club and Tambu Lounge. Dance music by Norman Moron and his combo.
Thurs: Shipwreck Barbecue Party & Folkloric show at the Pisca Fort... 7:30 p.m.
Sat: Showtime in Willemstad Supper Club & Tambu Room 10:00 p.m. to midnight.
Sun: International Buffet & Showtime in Willemstad Club 10:00 p.m. (no Rijsttafel).

PISCAR BAR is open & alive from 11 p.m. to 1 a.m. CASINO wheels & deals every nite from 9, sports shirts welcome Thursday, GOURMET DINING and INDOONESIAN RIJSTTAPEL plus show nite at 10:00 p.m. except Thursday in the WILLEMSTAD SUPPER CLUB.

CURAÇAO HILTON HOTEL AND CASINO
For reservation phone 25000.

READ PARANDA TO KNOW WHERE TO WINE, DINE, DANCE AND BE ENTERTAINED.

Enjoy **Coca-Cola**
Anywhere! Anytime! Anyhow!

REMY MARTIN
Le Rémy & Co. s.a.
Tel. 35272 36693
COGNAC REMY MARTIN

Four Fantastic Frommer Frolics
FRIDAY AT EIGHT... Calypso Night with the "Jump Up" music of the KLM Steelband. Exciting fire and limbo plus limbo contest.
SATURDAY AT EIGHT... Caribbean Night with Cuminda Criollo and featuring the colorful folkloric group "Nos Antilla".
SUNDAY AT EIGHT... Mexican Night with A la Carte dinner and Mexican music by Mariachi Fortuna.
SUNSET HAPPY HOUR... Daily (except Saturday) from 6 - 7 p.m. Your favorite cocktail prepared by our expert mixologists. Romantic songs with "EL CHEVERE". All drinks half price.

Hotel Arthur Frommer
"Royal" Entertainment At The Princess Beach
DAILY in the TROPICAL LOUNGE 5:30 - 8:00 pm.
Our famous "Two for One Happy Hour". 2 drinks for the price of one!
FRIDAY: 8:00 - 10:00 pm. Creole Night - Native food buffet with live entertainment.
SATURDAY: 8:00 - 10:00 pm. Barbecue Night on the Tropical Terrace. A succulent buffet with folkloric show.
SUNDAY: 12:00 - 3:00 pm. Tropical Matinee with Mini Buffet Lunch. Relax on our sunshine terrace, while enjoying a delicious Tropical Buffet spiced with steelband music.

Princess Beach HOTEL & CASINO - TEL. 14944
Where the price is welcome and the welcome is priceless.

Budget Rent a Car
In the airport terminal phone 83466
MAIN OFFICE 83466 HOTEL HOLIDAY INN 25440 - 25400 HOTEL PRINCESS ISLES 14920 - 14944 HOTEL PLAZA 12500

LA CAVE DE NEPTUNE PROUDLY PRESENTS
JUAN CARLOS and his Talented Dancers
Showtime: Weekdays 11 pm. Friday & Saturday 2 shows: 11 pm & 1 am. Covercharge fls. 7,- plus min. consumption of fls. 11,- per person. Live music by Plaza Combo for your dancing pleasure. Monday Closed.
The Penthouse Dining Room & Lounge. For dinner or a drink atop of Willemstad. Sensational view. Table d'Hôte menu (3 menu meals) from fls. 28,- NIGHTLY from 7 to 11:30 pm. LOUNGE from fls. 28,- NIGHTLY from 7 to 11:30 pm. Open Monday to Friday from 11:30 am - 2:30 pm ONLY.
KINI KINI BAR 10 am - 2 am Sun. to Thurs. Dancing with Tropical Combo Fri. & Sat. & Mon. 10 pm - 2 am. HAPPY HOUR 5 pm - 7 pm daily.

Curaçao Plaza Hotel & Casino

Apollinaris THE BEST MIXER

TAKE HOME SOME TODAY!
SUPER TA MIHO
ICE CREAM - MILK - JUICE

CASAL MENDES
FRENCH WEEK Oct. 5 - Oct. 11
The Penthouse hosted by AIR FRANCE
Curaçao Plaza Hotel

FOR GREAT CHINESE FOOD!
THE GREAT WALL
長城酒家
12 to 10:30 p.m. Closed Mondays. Telephone 37694.
In Centro Comercial Antilla

make your evening enjoyable... ask for White Label!
DEWAR'S "White Label"
it never varies

Distributor: Isings Agencies Inc.
Majoorweg 10-12 Phone 432400

BOUWGROND
TE KOOP
1540 m2 aan de
Mamayaweg a f. 25,-
per m2.
Inl. tel. 11937
(7.30 - 18.00 uur).

SANYO
AUTOCASSETTE STEREO
SCOTT
AMPLIFIERS
STEREO
CARTRIDGE & NEEDLES
DEEPFREEZER GENERAL
For electronic parts:
SPEAKER, BELTS etc.
TRAPPENBERG
TRADING CO.
Centro Comercial Antilla,
tel. 37487

ANTIEK
Meubilair, porselein, zilver,
kristal, tin, koper, etc.
Door antiek te geven toont
u uw goede smaak; door an-
tiëk te krijgen wordt uw goede
smaak erkend.
Scharlooweg 33
(naast girokantoor).
Open dinsdag t/m zaterdag
van 9.00 tot 12.00 uur.

TE KOOP AANGEBODEN
Oldsmobile Convertible Delta 1975
fully equipped. Prijs nader overeen te komen.
Inlichtingen: AIRPORT HOTEL BIANCA,
tel. 81120 of 81084 tussen 8.00 - 12.00 uur.

TE KOOP
AIRCO AMANA
6000 BTU.
Praktisch nieuw.
Sch. B.N. van Staverenweg 29
Tel.: 37298

EILANDGEBIED CURACAO
DIENTST HAVEN EN LOODSWEZEN
Ter gelegenheid van het bezoek van
"HARE MAJESTEIT KONINGIN
BEATRIX"
aan Curaçao, eind oktober 1980 ligt het in de
bedoeling een
"BOTENSCHOUW"
te organiseren in de Sint Annabaai.
Door middel van dit bericht verzoekt de Ha-
meester aan de eigenaren van motorboten (jacht
kleine en grote vissersboten) die hieraan wensen
te nemen zich in te schrijven op zijn kantoor Wer-
Wilde, waar men meer informatie hieromtrent
verkrijgen.
DE HAVENMEESTER
E.P. SINT JAGO.

In verband met
Grote verzoendag
zijn wij morgen, 20 september de hele dag
(gesloten)
Botica del Pueblo

Met diepe verslagenheid hebben wij kennis ge-
nomen van het overlijden op 17 september jl.
— na een betrekkelijk korte ziekte — van onze
oud-directeur de heer
RUUD DIJKSTRA
Moge hij in vrede rusten.
Condoleance-adres: Meander 659, Amstelveen
Directie en Personeel
 KLM Nederlandse Antillen

SPECIAL
gedurende de maand september
Een kleuren
T.V. van 19"
met een perfect
beeld en zuiver
geluid
voor slechts **Fls. 995,-**
Haast U! Verkrijgbaar bij
 JOHN'S SALES & SERVICE
ROODEWEG 48A
TEL. 23914-23915
 CAMDEAN AUDIO SUPPLIES
GOMEZPLEIN
TEL. 12125

SI NINGUN HENDE TA MIRÉ

PAGÉ
ESAKI TA OTRO
MENSÁHE DI
KODELA

 Het CULTUREEL CENTRUM CURACAO
Het V.G.K.S. en
De CURACAOSE KUNSTKRING
Presenteren op maandag 22 september om 8.30 uur n.m. in
het auditorium van het Cultureel Centrum Curaçao een viool-
concert met de wereld beroemde violist
CHRISTIAAN BOR
aan de piano **THOMAS HRYNKIV**
Deze unieke kans mag U niet missen.
Kaarten a f. 7,50 zijn verkrijgbaar bij
Van Dorp Promenade — Toko Zuikertuintje en de avond van
de voorstelling aan de zaal.
Koop tijdig Uw kaart want ze vliegen weg.-

**SPECIAL VOOR
DE JONGEDAMES**
• Truien • Sweaters
• Jurken • Short-sets
• Slack-sets • Panties
• Nachtpajonnen
Dit alles van de bekende
merken, tegen redelijke prijzen
CASA **LEON**
Breedestraat (O) Heerenstraat (P)

 n.v. meubelindustrie
„Hollandia“
NIEUWS
WIJ ZIJN GESLOTEN WEGENS INVENTARIS TE
SHOWROOM SALINJA
OP
22—23—24 SEPTEMBER
EN TE
SHOWROOM COLON
OP
25—26 SEPTEMBER
TIJDENS SLUITING VAN SALINJA IS COLON
GEHEEL TOT UW SERVICE EN V.V. DUS, TOT
NA DE INVENTARISATIE.

MEDEDELING
Onder verwijzing naar onze diverse waarschuwing van
de afgelopen weken delen wij onze abonnees mede
dat er nog gelegenheid bestaat tot betaling van achter-
stallige rekeningen voordat wij overgaan tot het
nemen van maatregelen.
Aangezien echter de betalingen van na 5 SEPTEMBER
1980 niet meer in de computer verwerkt kunnen
worden, verzoeken wij U Uw bewijs van betaling te
tonen aan de Balie van onze Debituren Afdeling op
ons kantoorite St. Maria.
SETEL N.V.

 N.V.
Nederlands Antilliaans Constructie -
bedrijf Curaçao en Bonaire
feliciteert directie
en
personeel van de
BONAIRE PETROLEUM
CORPORATION
van ganser harte met het vijf jarig bestaan
van de Bopec

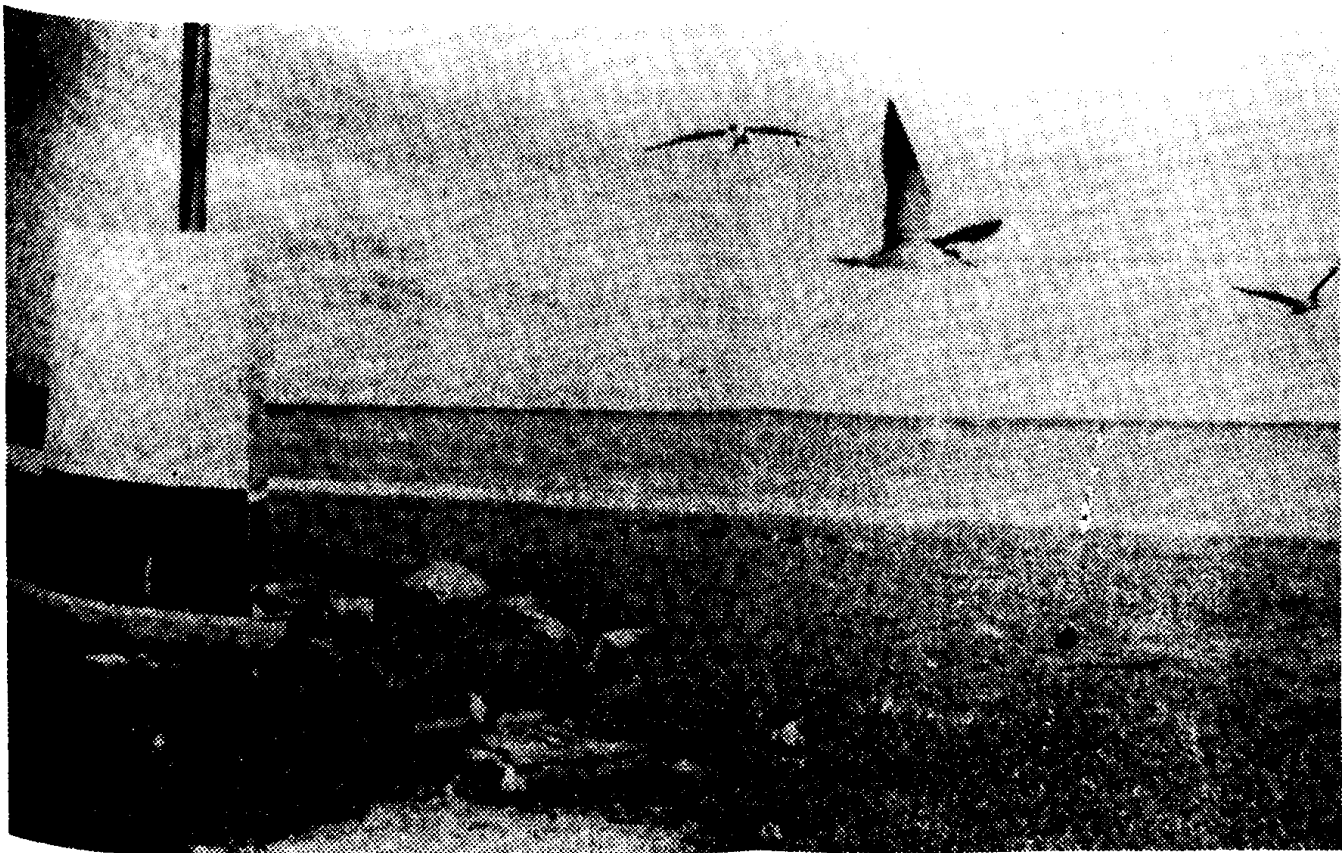
FUNDASHON KAS POPULAR
zoekt voor zo spoedig mogelijk een
PERSONEELSCHIEF
De F.K.P. is een non-profit organisatie, gevestigd op Curaçao; opgericht in februa-
ri 1979. Zij houdt zich voornamelijk bezig met volkshuisvestingsvraagstukken van
het Eilandgebied Curaçao.
Gelet op de snelle groei van de organisatie in de afgelopen periode en toekomstige
ontwikkelingen, bestaat momenteel behoefte aan een dynamische medewerker
i.v.m. de verdergaande professionalisering van het personeelsbeleid.
Eisen : Wij denken aan iemand met een H.B.O. opleiding en een aantal jaren
ervaring als personeelschef of als assistent personeelschef.
Taken : Naast de werving en selectie van personeel zal de nieuwe functionar-
zich ook bezig moeten houden met het begeleiden van interne over-
structuur, het maken van functieclassificaties en het verder ontwikkelen
van het personeels-beoordelingssysteem.
De arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend te noemen.
Geïnteresseerden worden verzocht hun brieven te zenden aan: Directie F.K.P.
Postbus 762, Curaçao; op linker bovenhoek van de enveloppe de letters
vermelden.
Zij die alvorens te solliciteren eerst meer inlichtingen wensen, kunnen een
sprak maken met de heer J. Groenhof, directeur F.K.P., tel.: 814333, toesta-
 FUNDASHON KAS POPULAR
Scharloo, P.O.B. 762, Curaçao N.A., Tel.: 141

Waarom
Aves niet
bij Antillen
hoort

Touwtrekken om een eenzame rots

(foto's overgenomen uit Nieuwe West-Indische Gids, no. 3/4, 53ste jaargang, juni 1919).

OPMAAK:
FRANS HEILIGERS

* Zicht naar het westen vanaf de radarreflector op Isla de Aves...

* Zicht vanaf de zuidwestelijke kust op het noordelijk deel van Aves...

Eigenlijk ligt de schuld bij Spanje. Had koningin Isabella II halverwege de vorige eeuw anders beslist, dan hadden de Nederlandse Antillen nu uit zeven eilanden bestaan. Sinds 1866 wappert op het verloren eiland de Venezolaanse driekleur. Zonder morren heeft de Koninkrijksregering in Den Haag zich bij het verlies neergelegd. De naam van het eens zo omstreden eiland: Aves. Ligging: ongeveer 190 kilometer ten zuiden van Sint-Eustatius. Grootte: enkele vierkante kilometers. Inwoners: geen. De geschiedenis van de negentiende eeuwse twist tussen Nederland en Venezuela om een onbewoonde rots in de Caribische Zee, een domein van zeevogels en schildpadden.

Sinds twee jaar is er een klein streepje op de kaart getrokken. Het stelt de grensafbakening voor tussen Saba/Sint-Eustatius en het noordelijke Aves-eiland, zoals het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Venezuela die op 31 maart 1978 officieel zijn overeengekomen bij de vaststelling van de zeegrenzen van de Antillen.

Het streepje betekent een erkenning. Een erkenning van Nederlandse en Antilliaanse kant dat Aves bij Venezuela behoort. Een erkenning van het vonnis dat koningin Isabella II van Spanje op 30 juni 1865 velde als scheidsrechter in het geschil tussen Nederland en Venezuela om het eilandje.

Tot het midden van de vorige eeuw had niemand zich ooit om Aves bekommerd. Het leek ook nauwelijks de moeite waard. Veel meer dan een rots was het niet. Soms spoelde de zee er helemaal over heen. Dat mensen er zich definitief zouden vestigen, was vrijwel uitgesloten. Zeevogels hadden er vrij spel. Af en toe kregen ze bezoek van vissers uit de nabijgelegen eilanden Saba en Sint-Eustatius, die er eieren raapten en schildpadden vingen.

Wie heer en meester van Aves was, was onduidelijk. Het schijnt dat de Denen het ooit eens in naam van hun koning opgeëist hadden. Erkend was dat evenwel nimmer. Op verschillende oude kaarten stond dat het eilandje Nederland toebehoorde, hoewel de Hollanders er waarschijnlijk nooit voet aan wal gezet hadden. Ook Venezuela meende aanspraken te hebben. Aves had van oudsher gegolden als deel van de

* Met het zicht naar het noorden vanaf een plek nabij de radarreflector op de achtergrond twee steenhopen en een merkteken...

bij te laten zitten. Bij monde van consul Van Lansberge worden twee keiharde eisen aan de regering in Caracas gesteld: een schadevergoeding voor de gewelddadigheden tegen "Nederlandse onderdanen" in Coro en erkenning van de Nederlandse soevereiniteit over het Aves-eiland.

INTRIGES

Aanvankelijk houdt Venezuela zich oostindisch doof. De Nederlandse druk wordt steeds groter. In januari 1856 verschijnt zelfs een Nederlands marine-eskader voor de havenstad La Guaira om de Venezolaanse regering tot toegeven te pressen. Maar met behulp van talloze intriges slaagt Caracas er telkens weer in het antwoord uit te stellen. Ook het vertrek van de bekwaame onderhandelaar Van Lansberge - hij wordt in maart 1856 benoemd tot gouverneur van Curaçao - is er debet aan dat de kwestie blijft slepen.

Ten einde raad besluit de Nederlandse regering in mei 1857 een oud-Oostindische ambtenaar, Van Rees, als "speciale commissaris" naar Venezuela te sturen. Aangekomen in Caracas, wordt hij verrast met het Venezolaanse voorstel om de beide kwesties "Coro" en "Aves" aan arbitrage te onderwerpen. Dat betekent zoveel als uitstel voor jaren.

Inmiddels hebben de Venezolaanse troepen uit eigen beweging het onbewoonbare rots-eiland verlaten. De Sabaanse en Statiaanse vissers kunnen dus weer ongehinderd eieren en schildpadden komen zoeken.

ARBITRAGE

Nu de zaken er zo voorstaan, heeft er geen bijzondere haast gemaakt te worden met de oplossing van het geschil om Aves. Te meer omdat het Den Haag steeds duidelijker wordt dat de Nederlandse aanspraken op de omstreden rots niet boven elke twijfel verheven zijn. Wat is dan redelijker om een onpartijdige scheidsrechter te laten beslissen?

Maar met beslistheid eist Van

Door onze correspondent Jan Schinkelshoek

Rees dat Venezuela onmiddellijk een schadevergoeding uitkeert aan de gedupeerde Curaçaose kooplieden en maatregelen treft tegen de ophitsers.

Van arbitrage wil hij in dit geval niets weten. "Dit betekent slechts uitstel van een billijke oplossing, hetgeen ons prestige niet toelaat", meent hij.

Na enige onderhandelingen worden de Nederlandse en Venezolaanse afgevaardigden het eens. Op 5 augustus 1857 wordt het Protocol van Caracas getekend, waarin de Venezolaanse regering zich verplicht de Curaçaoenaars schadeloos te stellen en de schulden te betalen. Maar het protocol bepaalt ook: "Het geschil omtrent het recht van domein en van Souvereiniteit op het eiland Aves zal worden onderworpen aan de scheidsrechtelijke uitspraak van een bevriende Mogendheid, welke vooraf in gemeen overleg zal worden gekozen."

Wie? Aanvankelijk hebben Van Rees en de Venezolanen de Franse keizer Napoleon III op het oog. Maar in 1859 raakt Frankrijk in een oorlog verwickeld en daarmee is Napoleon minder geschikt geworden om als scheidsrechter op te treden. Op voorstel van Van Rees wordt koningin Isabella II van Spanje gepolst. Zij verklaart zich bereid om als arbiter op te treden.

VORSTIN

Deze keus, die geheel van Nederland is uitgegaan, heeft naderhand nogal wat bevreemding gewekt. Het motief om de Spaanse vorstin aan te zoeken is dat Venezuela - in 1811 onafhankelijk geworden van Spanje - de vroegere rechten van het

moederland heeft overgenomen. Waar zou men beter dan in Madrid kunnen beoordelen wiens aanspraken op Aves geldig waren?

Maar het betekende evengoed, schreven de Franse volkenrechtsgelcerden Lapradelle en Politis later, dat de Spaanse koningin "zowel partij als rechter" werd in het Nederlands-Venezolaanse geschil. Het waren per slot van rekening de vermeende Spaanse rechten waarop Venezuela de aanspraken op Aves baseerde.

De zaak in Spanje sleept jaren. Pas in december 1861 dienen Nederland en Venezuela memoranda in bij het hof in Madrid, waarin beide landen hun aanspraken op het Aves-eiland onderbouwen.

ZANDBANK

De Nederlandse argumenten zijn:

- Op oude kaarten komt een zandbank voor die Saba en Aves verbindt, hetgeen betekent dat beide eilanden bij elkaar horen.

- Een groot aantal aardrijkskundigen, waaronder verschillende Venezolanen, rangschikt Aves onder de eilanden van de Nederlandse Antillen.

- Vissers van Saba en Sint-Eustatius, Nederlandse onderdanen, komen regelmatig op Aves om er eieren te zoeken en schildpadden te vangen, zodat Nederland rechten heeft op het eilandje.

De Venezolaanse regering stelt er tegenover dat er geen zandbank meer bestaat tussen Aves en Saba, dat bezoeken van Nederlandse onderdanen aan het eiland nog niet betekenen dat het een Nederlandse bezitting is, dat Aves - ontdekt door de Spanjaarden - altijd deel heeft uitgemaakt van de Spaanse provincie Venezuela en dus na 1811 tot de onafhankelijke republiek Venezuela behoort en dat Venezuela het vasteland is waar het eiland het dichtst bij ligt.

RESSORT

Na herhaald uitstel is het op 30 juni 1865 eindelijk zo ver dat koningin Isabella uitspraak doet. Nederland wordt in het

ongelijk gesteld: "Wij beslissen, in overeenstemming met onze Raad van Ministers en na het advies van onze hele Raad van State gehoord te hebben, dat het eigendom van het eiland in kwestie toekomt aan de Republiek Venezuela."

Hoofdzaak voor de erkenning van de aanspraken van Caracas is voor de Spaanse vorstin dat Aves voorheen "ontwifelbaar" gold als deel van de Spaanse provincie Venezuela. Bij de onafhankelijkheid zijn die rechten overgegaan op de Republiek Venezuela.

Als bewijs wordt in de uitspraak aangevoerd dat op 13 juni 1786 Aves, althans het deel van de Caribische Zee waar het eilandje ligt, ingedeeld is bij het ressort van de rechtbank van Caracas.

En de Nederlandse argumenten? Een zandbank tussen Aves en Saba bestaat niet meer, meent koningin Isabella. Heeft iets vroeger al bestaan, dan was het zeker niet meer het geval toen de Nederlanders Saba in bezit namen. De aangevoerde aardrijkskundige geschriften, waaruit zou moeten blijken dat Aves Nederlands is, zijn verward en spreken elkaar tegen. Dat er regelmatig Nederlandse onderdanen naar Aves komen, wil nog niet zeggen dat Nederland soeverein is op het eiland.

BOUWWERK

Tegenover de Nederlandse tegenwerping dat de Spanjaarden en de Venezolanen de rots nooit daadwerkelijk bezet hebben, wijst de Spaanse koningin er op dat de Hollanders er evenmin "enig bouwwerk" hebben opgericht en in gebreke zijn gebleven bij het "voortdurend bewoonbaar" maken van Aves.

Om de bittere pil voor de Nederlanders te vergulden geeft koningin Isabella op eigen houtje de Sabaanse en Statiaanse vissers toestemming om door te gaan met het zoeken van eieren en schildpadden op Aves. Zou Venezuela dit recht op één of andere manier willen beknotten, dan moet hen volgens de vorstin een schadevergoeding worden uitgekeerd.

De regering in Den Haag heeft nog een ogenblik overwogen het

scheidsrechtelijk oordeel van de Spaanse vorstin naast zich neer te leggen. Daarvoor bestond alle reden: de koninklijke uitspraak was zwak, onvolledig en tegenstrijdig.

Koningin Isabella had de Venezolaanse aanspraken zonder enig nauwkeurig onderzoek aanvaard. Het gebruik dat de Sabanen en Statianen van het eiland maakten zou, zoals latere ontwikkelingen in het volkenrecht aangetoond hebben, wel degelijk met de uitoefening van een "exclusief recht" vergeleken kunnen worden. Dat de rots nooit daadwerkelijk in bezit was genomen werd de Nederlanders verweten, maar het werd de Spanjaarden en Venezolanen vanwege het klimaat en de slechte bodemgesteldheid niet kwalijk genomen.

EENZAME ROTS

Maar er is een belangrijker uitspraak neer te leggen: onderzoek had inmiddels aangetoond dat de guano op het Aves-eiland van slechte kwaliteit was. Nu van deze eenzame rots in de Caribische Zee weinig te verwachten viel, was de belangstelling van Den Haag verdwenen. Te meer omdat de vissers van Saba en Sint-Eustatius ongestoord konden blijven komen en gaan.

Het heeft er nog even de schijn van dat de regering in Caracas de beslissing van de Spaanse koningin niet zal aanvaarden. In Venezuela bestaan nogal wat bezwaren tegen de rechten die aan de Sabanen en Statianen zijn toegekend.

Nadat de nieuwe consul-generaal in Caracas, Rolandus, er de Venezolaanse regering nog eens uitdrukkelijk op gewezen heeft dat "overeenkomstig de beginselen van het volkenrecht de partijen zich aan een scheidsrechtelijke uitspraak moeten onderwerpen, tenzij in geval van klaarblijkelijke partijdigheid", besluiten Nederland en Venezuela de vrede te tekenen. Op 14 juni 1866 verklaren beide landen officieel zich aan de uitspraak van koningin Isabella II te houden.

Het rots-eiland Aves verdwijnt weer in de stilte van de geschiedenis.

* Domme visdiefjes (Amous stolidus) houden van het rijke, groene porselein, het zich altijd naar het noorden gericht...

Meesterwerk van Vonnegut

Clichés als troost

„Life goes on“ zo begint het eerste hoofdstuk van Vonnegut's „Jailbird“, en dit is nog maar het begin. De hoofdpersoon van het boek, Walter Starbuck, denkt alleen in clichés. In zijn keihard en wisselvallig bestaan vormen zij de enige constante, het enige waar hij weer op terug kan vallen, zijn enige troost.

In 1913 geboren als zoon van een chauffeur en een kokkin gaat hij in 1931 naar Harvard. Hij voltooit zijn studie, maar komt er geen stap mee verder. Hij gaat voor de regering werken, waar hij buiten zijn schuld om, in 1953 ontslagen wordt. In 1970 wordt hij door Nixon in het Witte Huis gehaald, maar in 1975 belandt hij door het Watergate-schandaal in de gevangenis.

Walter Starbuck wordt achtervolgd door pech. De

Kurt Vonnegut

Donleavy: De dwaalwegen van een heer van stand

„De dwaalwegen van Darcy Dancer, heer van stand“, is de titel van de nieuwe roman van de Iers-Amerikaanse schrijver J.P. Donleavy. (Eerder verscheen op deze boekenpagina een recensie van „De rosse bietser“ van dezelfde auteur).

In „dwaalwegen“ steekt Donleavy op de van hem bekende manier de draak met de levenswijze van de Ierse adel en met name hekelt hij op humoristische wijze en met vlijmscherpe ironie het uiterlijk vertoon van de bekakte aristocratie die zich in realiteit niet beter weet te gedragen dan de „onderhorigen“.

Darcy Dancer, de verwenste jongheer van het vervallende landgoed Andromeda Park wordt keurig opgevoed door zijn privéleraar mr. Armand, neemt danslessen bij een deftige maitre, leert paardrijden en jagen zoals dat hoort bij een heer van zijn stand, kortom wordt op allerlei manieren voorbereid op een aristocratisch leven.

Totdat op een slechte dag zijn nog jonge moeder en oogappel van de hele streek van haar paard valt en overlijdt aan de gevolgen van dit ongeval.

Darcy, daarbij onderricht door de staljongen Foxy, maakt kennis met andere genoege van het leven en raakt verliefd op de Germaanse huishoudster miss Von B. die hij in het geniep in bad heeft staan bewonderen.

Op zoek naar avontuur vlucht hij naar Dublin om daar kennis te maken met het leven van de Ierse Bohemiens. Hij laat zich naakt schilderen door een

J.P. Donleavy
De dwaalwegen
van Darcy Dancer,
heer van stand
Roman

hoofdfiguur mag met het speelgoed stuurwiel spelen, zijn leven wordt bestuurd door het noodlot. Alles gaat per ongeluk. Bij toeval verradt hij zijn beste vriend Leland Clewes. Per ongeluk wordt hij in een cel vergeten. Heel onverwachts duikt zijn oude vriendin Mary Kathleen O'Looney op, die hem als een toverfee vice-president maakt van de Down Home Records Division van de Ramjac Corporation.

De hoofdfiguur van „Jailbird“ is een geboren verliezer, een futiele nietsnut. Klein van gestalte, machteloos tegenover het noodlot, gevangen in zijn zinloze Harvard-opvoeding, genegeerd in de kelder van het Witte Huis, afgesloten van de buitenwereld in zijn kleine bungalow, overschaduwd door zijn inventieve vrouw, verzand in

zijn clichés, geruineerd door de zinloze maar dure verdediging van zijn advocaten tijdens het Watergate proces, is Walter Starbuck het prototype van een underdog. Een zwijgzame underdog, die net als in de stomme films van Charlie Chaplin sympathie opwekt.

„Jailbird“ is trouwens met veel gevoel voor humor geschreven. Op een satirisch-hilarische toon, die veel weg heeft van Philip Roth, moet vooral de onpraktische academische opleiding het vaak ontgelden. Israel Edel slaagt summa cum laude aan de Long Island University, en wordt daarna nacht-portier in een vrij obscuur etablissement. Kenneth Whistler wordt, na zijn Harvard-opleiding, mijnwerker. De hoofdfiguur zelf, loopt trots rond met zijn „Doctor of Mixology“, een eufemisme voor een „bartender“ diploma!

Vonnegut is erin geslaagd om op natuurlijke wijze gebeurtenissen van de afgelopen vijftig jaren in zijn roman te verwerken. Om maar een paar voorbeelden te noemen. Het Sacco-Vanzetti proces in 1927, de schietpartij aan de Kent University in 1970, de recente executie van Gary Gillmore, de Tweede Wereldoorlog, de Korea-oorlog en uiteraard Watergate.

Met „Jailbird“ heeft Vonnegut bewezen dat een best-seller, best een meesterwerk kan zijn.

WALTER PALM

Kurt Vonnegut: „Jailbird“
Panther-Granada Publishing
Prijs fl. 7,50.

„Duizend kraanvogels“ van Kawabata

Japanse perfectie

Onder de titel „Duizend kraanvogels“ verscheen in de Meulenhoff Biblio-serie een vertaling van „Sembazuru“ van de Japanse schrijver en Nobel-prijswinnaar Yasunari Kawabata.

De hoofdpersoon van het verhaal, Kikuiji Mitani, wordt door de gewezen minnares van zijn vader en lerares in de theeceremonie Chikako Kurimoto tijdens zo'n theeceremonie in konstant gebracht met drie vrouwen: mevrouw Ota (na Chikako tot zijn dood de minnares van Kikuiji's vader), haar dochter Fumiko en Yukiko Inamura, het meisje van de duizend kraanvogels, symbool van geluk en zuiverheid. Kikuiji raakt verliefd op Yukiko, hetgeen de bedoeling van Chikako was geweest, die de theeceremonie organiseerde als *miai* (kennis-making van twee potentiële huwelijkspartners door bemiddeling van een tussenpersoon). Na de ceremonie echter laat hij zich verleiden door mevrouw Ota, die later zelfmoord pleegt om deze schande een *miai* bezoeeld te hebben.

Chikako, een gezworen vijand van mevrouw Ota, blijft pogen Kikuiji aan Yukiko te koppelen, maar Kikuiji identificeert haar en haar koppelijver – ondanks zijn liefde voor Yukiko – steeds meer met het kwaad. Als kind met zijn vader op bezoek bij Chikako zag hij een afschuwelijk grote moedervlek, die Chikako's borst bedekte: een vlek die hem steeds bijbleef als een soort stigma van kwaad, verdorvenheid en onreinheid. Uiteindelijk kiest Kikuiji voor de dochter Fumiko.

Zo naverteld klinkt het banaal, is het gegeven inhoudloos. In Kawabata's woorden echter is het een verhaal uit duizenden. Heel subtiel zijn de beschrijvingen van de theeceremonies, waar in feite het hele verhaal zich afspeelt. Onvermijdelijk is de vergelijking met andere Japanse kunstuitingen, waarbij de eenvoud en het eindeloze geduld een zo belangrijke rol spelen: het lakwerk met het eindeloze bijschuren van de nieuw aangebrachte laag of de houtsneden bijvoorbeeld, die kleur voor kleur haarfijn over elkaar gedrukt worden...

Zoals ook Juan Rulfo in zijn Pedro Páramo overleden een rol laat spelen, zo zijn ook Kikuiji's vader en later de over-

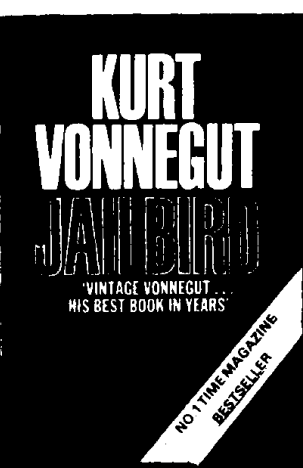
KURT VONNEGUT is in 1922 in Indianapolis geboren en studeerde biochemie aan de Cornell University. Gedurende de Tweede Wereldoorlog maakt hij als krijgsgevangene het bombardement van Dresden mee en dit inspireerde hem tot het schrijven van zijn bekende roman „Slaughterhouse-Five.“

„a de Tweede Wereldoorlog specialiseerde hij zich in atropologie, alvorens hij beroepsschrijver werd.

van dorp =
edline n.v.

- * PROMENADE
- * PUNDA
- * SCHOTTEGATW. OOST
- * OTRABANDA

UW POCKET SPECIALIST

Steeds de nieuwste.

Steeds de bestsellers dus ook ...

JAIL BIRD

Net even..... iets beter.

leden mevrouw Ota deel van het gebeuren en beïnvloeden zij het handelen van de overlevenden.

Bij Kawabata echter zijn het niet de overledenen zelf, maar hun nagelaten gebruiksvoorwerpen die bepalend zijn: een Shino-watervot van mevrouw Ota en de theekom die aan de rand rood kleurde door haar lippenstift, een zwarte Oribe-kom van Kikuiji's vader (mevrouw Ota gaf hem de kom en op zijn beurt gaf hij hem aan Chikako) en vooral de rode en zwarte Raku-kommen waaruit Fumiko en Kikuiji thee zullen drinken „als man en vrouw“. Bij het serene samenzijn tijdens het thee-ritueel wordt de macht van dit nagelaten theegerei voelbaar, deze gebruiksvoorwerpen die eeuwenlang het leven van hun eigenaars bepaalden.

„... bij het kijken naar deze kom denk je niet meer aan de fouten van de vroegere eigenaar“, zegt Kikuiji eens tegen Fumiko, „Vaders leven was maar een fractie van het leven van een door de eeuwen heen bewaarde theekom“.

De kracht van het serviesgoed reikt verder, het is in staat een soort lotsgebondenheid op te wekken en – belangrijker nog – schuldgevoelens bij de gebruikers uit te wissen. Het kan het verleden wegwerken, vergeven of zelfs tot voorbestemming verheffen; het brengt uiteindelijk Kikuiji en Fumiko samen ondanks de verhoudingen die er in het verleden tussen Kikuiji en zijn vader met Fumiko's moe-

Gevangenschap van vader

Om je dood te schamen

Wat moet je allemaal als twaalfjarig meisje verwerken als je vader ineens in de gevangenis terecht komt op verdenking van verduistering van gelden van de bank waar hij werkzaam is? Dit probleem wordt, verweven door het verhaal heen, belicht door de auteur H. Heyting in zijn jeugdboek „Om je dood te schamen“. Het komt er hierop neer dat de vooruitzichten van een gezellige verjaardag en een fijne auto-vakantie in Joegoslavië voor de hoofdpersoon van het verhaal, Marlies, een stevige domper op ze krijgen als haar vader „plotseling voor bankzaken naar Londen moet“.

Aanvankelijk probeert de

moeder de schijn nog op te houden dat hij heel plotseling weg moest en ze weet het ook nog zo te versieren, dat er zogenaamd „een brief van vader komt“, waarvan de envelop vreemd genoeg al vroeg weggegooid is. Er is echter heel wat dat aanleiding geeft om na te denken: de ongewone bezorgdheid en nervositeit van moeder, een papertje met het telefoonnummer van de sociale dienst, het plotselinge zuinigdoen van moeder, het vermijden van gesprekken over vader, de televisie die zogenaamd voor „reparatie“ weg moet. Ook de vakantie in Joegoslavië moet plotseling plaatsmaken voor vakantie bij familieleden in Drenthe. Tot dat alles Marlies te denken geeft dat haar ouders gaan scheiden.

Als ze dit echter aan haar moeder vraagt komt ze te weten dat haar vader in de gevangenis zit. Het gevoel „om je dood te schamen“ gepaard gaande met huilbuien vormen zowat de allereerste reacties op het vervelende nieuws. Ongetwijfeld speelt „wat de anderen ervan zullen denken“ hierbij ook een belangrijke rol. Toch zijn er gebeurtenissen die ertoe leiden dat het leed gemakkelijker gedragen wordt.

De vakantie bij een oom, tante, neef en nicht in Windelo (Drenthe) die aanvankelijk in vergelijking met die in Joegoslavië niks aantrekkelijk leek, ontwikkelt zich tot een fijne vakantie, des te meer doordat de familie zich echt inzet om het Marlies zoveel mogelijk naar de zin te maken. Marlies en haar nicht Mirjam beleven dan ook van alles en nog wat, wat zeker voor de lezer echt ontspannend is gezien het niet-zo-prettige thema van het boek.

Echter tussen alle belevenissen en avonturen in wordt er telkens middels allerlei voorvallen, gesprekken zonder enige bijbedoeling, opmerkingen en gedachtesprongen weer terug verwezen naar het probleem. Marlies zelf is er nog niet aan toe er openlijk met haar nicht over te praten, hoewel deze toch het één en ander begint te merken. Ook weet Marlies het nog niet op te brengen haar vader in de gevangenis te bezoeken.

Pas als Marlies zich met een nieuw-verworven vriendin kan identificeren, omdat deze het ook moeilijk heeft vanwege het feit dat haar vader haar moeder en haar in de steek heeft gelaten om met een andere vrouw te gaan samenwonen, is ze in staat openlijk te praten over wat haar zo bezighoudt. Op een gegeven moment gaat ze zich ook realiseren dat ze moedig moet zijn en naar haar moeder en zusje thuis terug moet om ze bij te staan.

Als ook haar nicht dan voor vakantie mee mag breekt tussen de donkere wolken de zon helemaal door en terug in Rotterdam wordt meteen een dag vastgesteld om haar vader in de gevangenis op te zoeken.

Zeker voor kinderen van 10 jaar en ouder is dit boek uitermate geschikt om zowel als gewoon leesboek te gebruiken en ook wel om door middel van een boek een bepaald probleem te belichten. Identificatiemogelijkheden voor kinderen die in een soortgelijke situatie hebben gezeten, zitten of gaan zitten, zijn er volop en dit kan een bevrijdende uitwerking hebben. Dat het verhaal zich in Nederland afspeelt, met bovendien nog een typisch Drents sfeertje, is allesbehalve storend en daardoor dus ook voor het Antilliaanse kind bruikbaar.

De gevoelens van de hoofdpersoon worden duidelijk belicht, de gangbare sociale normen en de benaderingswijze van dit probleem is universeel te noemen en haast niet gebonden aan een bepaalde cultuur. Met begeleiding is dit boek zowel thuis, op school, als in een buurtcentrum zeker te gebruiken als uitgangspunt voor een gesprek. Vooral de problematiek van stigmatisering kan ook enigszins met kinderen besproken worden. Het open einde van het boek is echter niet bevredigend te noemen, zeker als een kind gewend is aan avonturenboeken of boeken met „happy ending“.

Het vooruitzicht de vader in de gevangenis te bezoeken, het einde van het verhaal dus, stemt wel tot optimisme en een oplichtend gevoel dat het probleem een betere aanpak krijgt, maar naar mijn mening zal de individuele lezer zich toch blijven afvragen „hoe het nu verder moet“. Dit kan gedeeltelijk opgelost worden door met kinderen over te praten.

Dus geen reden om het boek af te keuren. Andere pluspunten: goede kwaliteit papier, de band is stevig en goed hanteerbaar en de bladspiegel is overzichtelijk. Onduidelijke termen worden uitgelegd en de lezer krijgt zelfs een beetje kijk op een deel van het cultureel leven van Drenthe. De karakterisering van de hoofdpersoon is zuiver, niet overdreven. Elk hoofdstuk heeft een aparte titel en een passende illustratie. De zwart-witte illustraties zijn duidelijk en sluiten bij een passage in de tekst aan. Het verhaal zit logisch in elkaar en is daardoor gemakkelijk te volgen.

Kortom: warm aanbevelen.

VIOLA STATIA

HEYTING. H.
Om je dood te schamen: met
zwarte tek. van J. Braam-
horst. Amsterdam enz.,
Kosmos, 1979. 136 blz.

H. Heyting ontving in 1974
voor zijn proza en poëzie en zijn
andere literaire activiteiten de
Culturele prijs van Drenthe.

Peter Stuyvesant:

Helaas geen katholiek

pastoor van Peperga (eerst netjes pastor) en krijgen we steeds weer te lezen „het zou al heel toevallig zijn als Stuyvesant enig contact zou hebben gehad met de leden van de oude kerk“, en dergelijke veronderstellingen. Aan de protestantse universiteit van Franeker heet het dat „Stuyvesant kan soms gesnakt hebben naar frisse lucht, geestelijk zowel als lichamelijk“ en niet zonder reden: „het lutheranisme was zielelijk verlopen“ en er was „verdeling onder het calvinisme“, „het liturgisch leven was veel somberder en eentonig“, enz., enz.

Het is jammer dat Pater Brada de objectiviteit zo vaak uit het oog verliest: hij verliest er tegelijkertijd zijn geloofwaardigheid mee. Zo wordt bijna tot vervelens toe ingegaan op het wel of niet deugen van het Vulgaat (de katholieke bijbelvertaling die door de Franeker hoogleraar Amama werd bekritiseerd). Geschiedenis is nu eenmaal de leer van het „moet ik bestaan“, of te praten over Stuyvesant als burgemeester van New York. Ook is het te

voorbarig om de student Stuyvesant al dichter te noemen, als ons slechts zijn poeziewisseling met Farret op Curaçao bekend is en nergens uit blijkt dat hij eerder al dichtte. De verscheiding op pagina 24, dat Friesland mee wilde verdienen door middel van een aandeel in de „Nieuwe West Indische Gids“, zal te wijten zijn aan een onachtzaamheid van de corrector...

Het is echt jammer dat „De jonge Stuyvesant“ ons weinig leert over de jeugd van Stuyvesant: de leesbaarheid wordt sterk vertroebeld door het wanhopig trachten Stuyvesant eeuwen na zijn dood nog te „bekeren“. In dit kader is de opmerking dat het beeld van Stuyvesant „daar achter de bomen staat ergens voor het zgn Stuyvesant College“ één uit de tijd van de koude oorlog tussen het Roomse en Protestantse c.q. Openbare onderwijs op onze eilanden...

Die tijden zijn toch voorbij?

CAREL DE HASETH

Menno Brada O.P.: De jonge
Stuyvesant
Willemstad 1980.

Little River Band

Australische muziek van wereld-klasse

De laatste jaren zijn emigranten uit Australië die in Engeland en de V.S. een groot succes worden geen zeldzaamheid. Wie kent nou niet de Bee Gees, hun jongere broer Andy Gibb en Olivia Newton-John. Het bleek alsof deze eerst van hun land van herkomst weg moesten voordat ze succes konden hebben. Dat dit echter geen wet van Meden en Perzen is wordt in deze tijd door de Little River Band bewezen.

Op het ogenblik is de band waar het over hebben bezig met een Amerikaanse tour in 17 steden leunend op zo'n hits sinds 1977 waaronder van vorig jaar Cool Change en Lonesome Losers en hun huidige live dubbel L.P. Backstage Pass. Deze tour echter is niet veel meer dan een bezoek. Op de drie gouden en twee platinum L.P.'s die de groep in de laatste paar jaar heeft gehad kunnen de leden rustig thuis blijven en L.P.'s opnemen zonder dat ze tours hoeven te maken.

DE MUZIEK

Over de Australische muziek zegt de zanger van de band Glenn Shorrock dat deze eigenlijk niet bestaat. De muziek van de Little River

Band is nu gebaseerd op alles wat er bestaat wel zegt hij dat de band zo ver mogelijk blijft van de zogenaamde New Wave muziek die de laatste jaren de dienst uit maakt in de internationale muziekwereld. Zij zijn de band die in Australië het meest gerespecteerd is maar behalve dat was het ook zo dat toen ze samen met Fleetwood Mac een tour maakten in Australië zelf zij het meeste enthousiasme bij het publiek veroorzaakten.

ACHTERGROND

Hoewel de groep in zijn optreden nogal patriottisch is zijn in werkelijkheid slechts twee van de groepsleden in Australië geboren, en wel de gitaristen Briggs en Graham Goble. De drummer Derek Pellicci en de

zanger Shorrock zijn beiden in Engeland geboren en Britles, die zowel zingt als gitaar speelt, is in Nederland geboren.

Voor al de leden van de groep waren de redenen dat ze zich op de muziek gingen storten, een escapade uit een niet al te gefortuneerde achtergrond en ook wel Beatlemania. Zo zegt Pellicci "toen ik al die schreeuwen de vrouwen zag dacht ik meteen, dit is voor mij."

HET BEGIN

In 1971 hadden Pellicci, Britles en Goble samen een band luisterend naar de naam Mississippi die veel optrad in clubs en bars. Toen ze in 1974 uiteindelijk genoeg geld bij elkaar hadden (\$8.500) vertrokken ze naar Londen om daar hun geluk te beproeven. Binnen een paar weken was de groep echter helemaal blut en uiteindelijk ging men dus weer terug naar Australië. Het enige goede wat men aan hun trip

...de Little River Band volledig.

naar Engeland overhield is de zanger Shorrock. Terwijl men in Australië van de bijstand leefde, \$40 per week, haalde het viertal er twee leden bij en veranderde men de naam. De nieuwe naam vond men bij toeval. De groep reed ergens buiten Melbourne toen ze een bord zagen waarop stond EXIT-LITTLE RIVER. Dit werd een goede naam voor de band gevonden.

SUCCEES

Nadat de groep zijn debuut-L.P. had uitgegeven, Little River Band, veranderde men van leden en kwam Briggs er bij.

De groep begon meer succes

te krijgen in Australië zelf en in 1977 ook in de V.S. met de hit Help Is On Its Way. Helemaal goed ging het met hun tweede L.P. Diamantina Cocktail waarvan meer dan 500.000 werden verkocht.

Behalve dat hoeft de groep ook niet bang te zijn dat ze op een gegeven moment te weinig materiaal zouden hebben. De groep heeft maar liefst vier schrijvers onder zijn leden.

LEVENSTIJL

De levensstijl van de leden is over het algemeen erg rustig. Ze zijn allemaal getrouwd en houden het bij huis en haard.

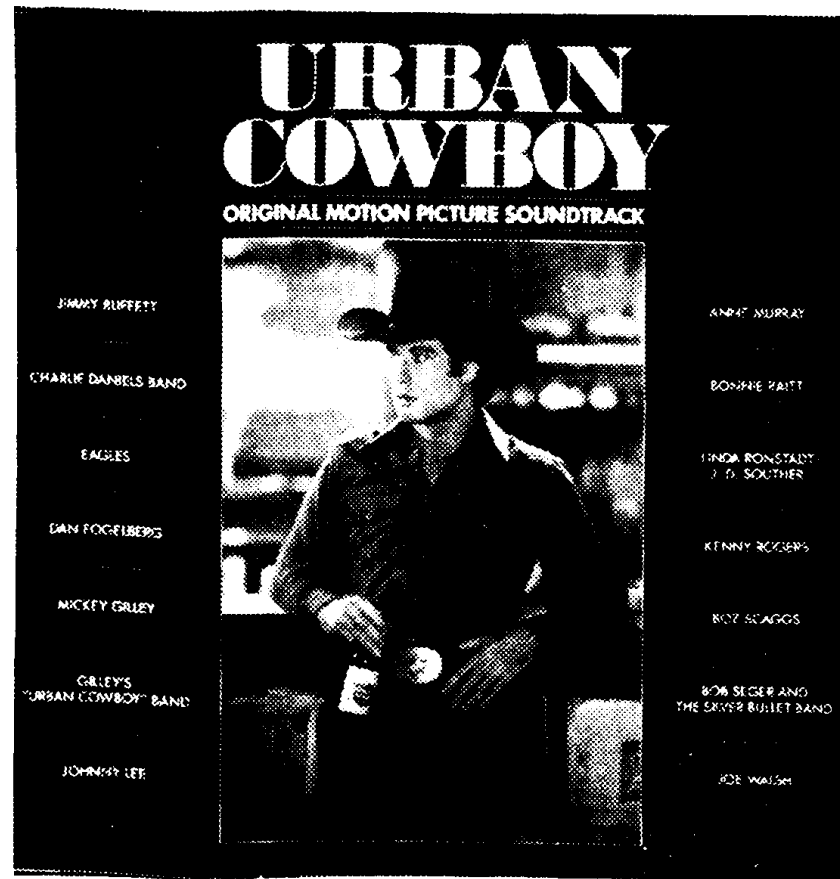
...de laatste clip van de band...

Eruption for next time

L.P.

Urban Cowboy

(soundtrack)

Single

I'm all out of love

Air Supply

SONG TEKST

Another one bites the dust

Steve walks warily down the street
with his brim pulled down low
ain't no sound but the sound of his feet
machine guns ready to go.

Are you ready, are you ready for this
are you hanging on the edge of your seat
out of the doorway the bullets rip
to the sound of the beat

another one bites the dust
another one bites the dust
and another one gone, and another one gone
another one bites the dust
hey, I'm gonna get you too
another one bites the dust

How do you think I'm going to get along
without you when you're gone
you took me for everything that I had
and kicked me out on my own

are you happy, are you satisfied
how long can you stand the heat
out of the doorway the bullets rip
to the sound of the beat

another one bites the dust
another one bites the dust
and another one gone, and another one gone
another one bites the dust
another one bites the dust
hey I'm gonna get you too
another one bites the dust

another one bites the dust
another one bites the dust
another one bites the dust
another one bites the dust

there are plenty of ways that you can hurt a man
and bring him to the ground
you can beat him, you can cheat him, you can
treat him bad and leave him when he's down
but I'm ready, Yes I'm ready for you
I'm standing on my own two feet
out of the doorway the bullets rip
repeating the sound of the beat
chorus - Shoot out

Queen

HOT DISCO HIT

- 1 Upside/I'm coming out
- 2 Fame
- 3 Give Me The Night
- 4 Love Sensation
- 5 I've Just Begun To Love You
- 6 Another One Bites The Dust
- 7 Love Don't Make It Right
- 8 Que Sera Mi Vida
- 9 Can't Fake The Feeling
- 10 S-Beat
- 11 Feel Like Dancing
- 12 Emotional Rescue
- 13 Shake It Up
- 14 The Breaks
- 15 Party On

- Diana Ross
Fame soundtrack
George Benson
Loletta Holloway
Dynasty
Queen
Ashford & Simpson
Gibson Bros
Geraldine Hunt
Gino Soccio
France Joli
Rolling Stones
Rod
Curtis Blow
Pure Energy

Brothers Johnson:

Jong geleerd, oud gedaan

HET IS NOG NIET lang geleden dat ik en met mij waarschijnlijk vele anderen voor het eerst van Brothers Johnson gehoord heb. Deze gebroeders zijn me bekend

geworden toen ik op de radio hits als Stomp en Light Up The Night hoorde. Toch is deze laatste L.P. waarmee ze dan uiteindelijk op de Curacaose hitlijsten (ook die van Napa)

zijn doorgedrongen al de vierde die deze groep in een even groot aantal jaren heeft uitgebracht.

Deze laatste L.P. waarmee gebroeders by the way een klein fortuintje verdiend hebben, de naam van deze L.P. is trouwens Light Up The Night, is volgens kenners geworden wat hij is door het fantastische samenspel op de gitaar en de bas met daar aan toegevoegd fantastische R&B ritmes en invloeden van de pop. Het resultaat hier van is bijvoorbeeld de hit Stomp die over het algemeen moeiteloos in de top-ten komt.

ACHTERGROND

Succes in de muziek is echter zeker niet iets nieuws voor de gebroeders Johnson. Zelfs toen ze nog op de middelbare school zaten verdiende het duo 400\$ per week-end als de helft van de groep The Johnson Three + 1 die behalve George en Louis (de brothers Johnson waar we het over hebben) en hun oudere broer Tommy nog bestond uit hun neef Alex Weir. Louis werd door zijn hele High-School klas benijd toen hij voor een tijdje de school verliet om samen met zijn broer en niemand minder dan Billy Preston op tournee te gaan.

Later in college was het weer in grote lijnen hetzelfde verhaal als Louis met brieven kwam als bewijs dat hij in een studio moest spelen en dus om die reden de lessen niet kon volgen.

De gebroeders kregen niet eens de kans een normale job te zoeken. Louis, 25 op het ogenblik, wist te melden dat hij

eens een job had in een bowling-alley. De dag dat hij moest gaan werken echter belde de wereldberoemde producer Quincy Jones op en begon hiermee het betere leven voor de Johnsons (en liep de Bowling-job in de soep).

GODFATHER

Quincy Jones was voor de Johnsons een soort godfather. Hij nam ze in dienst voor zijn Touring-groups, voor zijn recording-groups, hij regelde een contract met A&M voor de gebroeders Johnson en was de producer van al hun 4 L.P.'s.

De reden waarom hij zich zozeer met het duo is gaan bemoeien is volgens Quincy Jones het zeer hechte samenspel op de gitaar en de Bas. Volgens hem spelen ze zoals alleen broers kunnen, het heeft volgens hem iets te maken met bovennatuurlijke zaken, het is net als bij Afrikaanse

drummers. Toen Jones de Johnsons voor het eerst tegen kwam wilden dezen alleen maar een muziek spelen, ze kenden maar een soort muziek en dat was funk. Sinds hun debuut-L.P. zijn ze echter bezig met een popcross. Deze L.P., die in 1976 uitkwam onder naam Look Out For 1, en de hit-single I'll Be Good To You brachten de groep uit de anonimiteit van het spelen van clubs en maakten hun naam bekend op de hitlijsten.

Jones echter heeft hun geleerd en laten leren hoe een lied te maken als een combinatie van een opwindend dansritme, een commerciële melodie, rock-energy, jazzy-cool. Zo ontstaat dan een lied als Stomp. Het is zoals George zegt. Als men dan zegt dat Stomp, een combinatie van al de genoemde factoren, een disco-hit is dan vind ik dat niet erg omdat het een hit is.

Prof. Kerkhofs in studie over morele en godsdienstige opvoeding:

Christelijke boodschap met moeite door te geven

**Hoop,
een overheer-
sende kracht**

...Nou goed, in alle landen zien we dat rechts zegeviert. Verder lijkt de koude oorlog weer op te laaien. De inval in Afghanistan is een bijzonder onrustbarende gebeurtenis. Een derde wereldoorlog is niet onmogelijk en dat nog wel vanwege zaken, die allemaal kwalijk zijn, allemaal slecht doorzacht worden. Op onze planeet vinden we nu aan de ene kant de armen, die zonder arm zijn, van honger sterven, en aan de andere kant een klein groepje rijken, die het iets minder rijk beginnen te krijgen, maar er toch nog steeds warmpjes bijzitten.

NU DE DERDE wereldoorlog op een dag kan uitbreken, nu onze aarde zo'n ellendige troep is, kom ik opnieuw in de verleiding de hoop op te geven, bij de gedachte dat de ellende maar niet ophoudt, dat er geen doel is, dat men alleen maar vecht voor kleine bijzondere doelstellingen. Alleen op heel kleine punten vinden er ingrijpende veranderingen plaats, maar de mens heeft geen doel, er is niets dat de mens interesseert, er is alleen maar chaos. Dergelijke gedachten kan je hebben. Je komt voortdurend in de verleiding er zo over te denken, vooral als je oud bent en je kunt denken: nou ja, ik ga toch dood, hoogstens vijf jaar nog - in feite geef ik me tien jaar - maar het zou best vijf jaar kunnen zijn. De wereld ziet er in ieder geval lelijk, slecht en wanhopig uit. Dat is de rustige wanhoop van een oude man, die met dat gevoel dood zal gaan. Maar ik verzet me juist, en ik weet dat ik zal sterven met een gevoel van hoop, maar aan die hoop moeten we een grondslag geven.

IK MOET PROBEREN uit te leggen, waarom de wereld van nu, en ze is gruwelijk, niet meer dan een moment is in een lange historische ontwikkeling, dat de hoop altijd een van de overheersende krachten is geweest bij revoluties en opstanden en hoe ik de hoop nog steeds zie als mijn opvatting voor de toekomst.

Jean Paul Sartre in gesprek met Benny Levy en zoals gepubliceerd in een kleuren-katern van Vrij Nederland. In dit gesprek kijkt Sartre soms terug, maar ziet vooral naar de actualiteit en ook naar de toekomst. Hij hield deze gesprekken omdat hij als gevolg van blindheid niet meer kon schrijven.

Anglicaanse aartsbisschop in Cariben

PORT OF SPAIN — Tot aartsbisschop voor de Anglicanen in West Indie is enige tijd benoemd George Cuthbert Woodruffe, die als zodanig de overleden dr Alan Knight opvolgt. Het is voor het eerst dat een in het Caribisch gebied geboren deze verantwoordelijke post gaat bekleden. Namens de Antilliaanse bisschoppenconferentie heeft aartsbisschop mgr Anthony Pantin hem zijn hartelijke gelukwensen doen toekomen. Overigens moest mgr Pantin de benoeming lezen in Caribbean contact, het orgaan van de Caribische conferentie van kerken.

KINDEREN ZIJN VOORWERPEN geworden die steeds hogere eisen stellen, maar die steeds minder opgenomen worden. Kinderen worden in de ontwikkelde samenleving van Oost en West beter dan ooit verzorgd, maar ook meer dan ooit afgeschoven. Zolang de mensheid bestaat zijn de kinderen betrokken geweest bij het werk van de volwassenen. Dit ziet men nog in de ontwikkelingslanden, waar zij meewerken op het land, of in de stal aan de lopende band of in de computerruimte zijn kinderen te veel. Het kind is in de ontwikkelde maatschappij te veel en het weet dat.

Dit staat te lezen in de studie De kinderen: de morele en godsdienstige opvoeding van het kind in de westerse samenleving van prof. dr. Jan Kerkhofs S.J. van het katholieke onderzoekcentrum Pro mundi vita in Leuven. In de huidige situatie wordt het steeds moeilijker om de centrale boodschap van het christelijk geloof door te geven aan de kinderen.

Prof. Kerkhofs komt in zijn studie tot de conclusie dat de westerse samenleving geen christelijke samenleving meer is, tenzij wellicht in sommige afgelegen gebieden.

Hoewel het gaat over de westerse samenleving staan er ook voor de Antillen behartenswaardige zaken in. De samenvatting uit het rapport verscheen aan de vooravond van de bisschoppensynode van de katholieke kerk in Rome. Thema is het christelijk gezin in de wereld van vandaag. Zeker is dat op deze synode veel zaken van uiteenlopende aard aan de orde gesteld zullen worden, zoals geboortenregeling, maar ook de gezinscathechese. Vandaar deze samenvatting uit de studie van prof. Kerkhofs.

Het is voortaan niet meer mogelijk te doen alsof morele opvoeding en christelijke opvoeding één geheel vormen. Daarom hoeft men zich volgens Kerkhofs er niet over te verbazen dat de christelijke boodschap maar moeizaam le...

Voorbereiden

"Het zou ouders heel wat schuldgevoelens, heldhaftige of angstige verkrampten besparen als men wilde erkennen, dat de christelijke boodschap nooit meer zal worden doorgegeven als vroeger. Een kind in een post-christelijke wereld erf het christelijk geloof niet meer. Noch de ouders, noch de katecheten, noch de confessionele scholen, noch de parochiegemeenschappen zijn voortaan in staat het geloof in Christus en zijn kerk in te prenten. Zij kunnen er slechts op voorbereiden door een juiste morele opvoeding". Prof. Kerkhofs komt dan tot de conclusie dat wij gaan naar een kerk, die haar leden steeds minder zal krijgen door geboorte en uitgewoonte.

Eilanden

De maatschappelijke ontwikkelingen laten haar invloed ook sterk op de kerken gelden, meent prof. Kerkhofs. Hij voorziet in de kerken een groeiende polarisatie, omdat de traditionalisten hun heil van het verleden verwachten (dat allesbehalve ideaal was, aldus Kerkhofs), terwijl andere groepen hun onderzoek op de toekomst richten. Van deze (basis-)groepen verwacht hij de oplossingen voor de toekomst. Hij noemt deze groepen „eilanden van hoop” voor kerk en mens.

De grootste invloed gaat echter uit op de jeugd. Prof. Kerkhofs verwacht, dat een groot deel van de jeugd geen echte christenen meer zal zijn, maar ook niets anders. Dit geldt reeds voor de kinderen in de steden en zal spoedig het „platteland” bereiken. Sommigen van de jongeren zullen op de zinloosheid van de moderne maatschappij reageren door te vluchten in secten en min of meer religieuze groeperingen, die in staat zijn een affectief motiverend kader te bieden. Deze „bekerings” zouden zich ook kunnen voordoen ten gunste van kerken, die eilanden van hoop zouden bieden.

In de studie van „Pro Mundi Vita” worden een reeks eisen

voor een goede opvoeding van het kind genoemd: leren onderscheiden, opvoeden tot innerlijkheid, tot inspanning als voorwaarde voor vrijheid, tot respect voor de ander en tot verantwoordelijkheid. Een morele opvoeding die is gebaseerd op een roeping als mens legt in onze moderne samenleving de fundamenten voor een godsdienstige opvoeding en ze geeft ruimte voor een christelijke roeping.

Prof. Kerkhofs is bij tal van wetenschapsmensen op zoek gegaan naar de oorzaken van het

...bemoediging nodig.

feit dat niet alleen de godsdienstige opvoeding van de kinderen van tegenwoordig op de tocht staat, maar ook hun morele opvoeding.

Op helling

Het is in deze tijd in de ontwikkelde maatschappij bijzonder moeilijk om die godsdienstige en morele opvoeding te geven, omdat dit wezenlijk bestaat in het doorgeven van een traditioneel erfgoed, aangepast aan nieuwe situaties. Dit proces stagnert omdat de samenleving alles op de helling zet, elke informatie en elk gezag relatieveert en blijkbaar alles ondergeschikt maakt aan de zogenaamde ontwikkeling, dat wil zeggen aan productie efficiëntie.

Prof. Kerkhofs waarschuwt, dat de ontwikkelingslanden de neiging hebben de maatschappelijke modellen van de ontwikkelde landen over te nemen. Hij pleit er krachtig voor om zeer kritisch om te gaan met de samenleving, omdat deze gekenmerkt wordt door haar onpersoonlijke organisaties, waarin iedere mens verwisselbaar is. De moderne maatschappij brengt zichzelf in discrediet doordat zij de mens afwijst, doordat zij de neiging heeft alles te bagateliseren, doordat zij onbehagen bij de onderwijskrachten teweeg brengt en de ouders affectief overbelast.

Het rapport van „Pro Mundi Vita” spreekt van een toestand van zinloosheid, die grote invloed uitoefent onder meer op de gezinnen en op de kerken. Prof. Kerkhofs tekent hierbij aan, dat de sociale en culturele omstandigheden de godsdienstige en morele opvoeding van de kinderen niet volledig bepa-

len, maar die opvoeding wordt er wel sterk door beïnvloed.

Tereel

Kinderen zijn voorwerpen geworden, die steeds hogere eisen stellen maar die steeds minder opgenomen worden. Kinderen worden in de ontwikkelde samenleving van Oost en West beter dan ooit verzorgd, maar ook meer dan ooit afgeschoven. Zolang de mensheid bestaat zijn de kinderen betrokken geweest bij het werk van de volwassenen.

Dit is nog te zien in de ontwikkelingslanden, waar zij meewerken op het veld of in de stal. Maar aan de lopende band of in de computerruimte zijn zij te veel. Het kind is in de ontwikkelde maatschappij te veel en het weet dat.

Andere ontwikkelingen zijn onder meer, dat het kind voor een belangrijk deel wordt „opgevoed” door de t.v., waarvan

...de harde werkelijkheid van een groot deel van de katholieke gezinnen in Latijns-Amerika...

stateert prof. Kerkhofs - van twee ideologieën: het troefmende liberalisme en het protesterende socialisme, die - of - schoon elkaars vijanden - de wetenschappelijke ontdekkingen toepasten op de productietechnieken.

Allegarij

De veranderingen, die hiervan het gevolg waren, zijn onder meer: 1. een buitengewone toename informatie (uitbreiding onderwijs en massacommunicatiemiddelen als krant, radio en tv); de informatiestroom relatieveert alle traditionele kennis maar ook het traditioneel gezag; 2. de toename van de organisaties als noodzakelijk middelen voor de ontwikkeling. De keerzijde hiervan was, dat het gemeenschapsleven werd ontwricht en vernietigd en daarmee het gezin werd overbelast. Het kind van nu wordt een allegarij van ongelijke informatie opgedrongen, die het de mogelijkheid biedt onverschillig welk gezag aan te klagen. Buiten het gezin krijgt het kind nauwelijks gelegenheid zijn sociale integratie aan te leren, omdat het daar de organisaties aantreft met haar onderling verwisselbare leden.

Afschuifstelsel

Uitvoerig gaat prof. Kerkhofs in op het afschuifstelsel, dat is ontwikkeld om kinderen, jongeren en ook bejaarden uit te sluiten van de organisaties bestemd voor productie en efficiëntie. De maatschappelijke ontwikkeling levert allerlei tegenstrijdige vragen op: het algemene lot van de kinderen is verbeterd, maar toch willen de ouders zo min mogelijk kinderen; wanneer zij ze hebben schuiven ze ze zoveel mogelijk af.

Het rapport constateert: het westerse kind is de scholier geworden lang voor de leerplichtige leeftijd en is dat nog lang daarna, omdat het moet worden klaargemaakt voor de organisaties en ook omdat het er uit moet worden verwijderd. „Scholier van drie tot achttien jaar, omdat er voor het kind geen plaats is in een overgeorganiseerde wereld”.

Dit betekent echter ook, dat de ouders zich genoodzaakt zien heel lang de verantwoordelijkheid te dragen voor een vertraagde sociale integratie in een samenleving van organisaties, die zowel boeiend als bedreigend is en vooral wordt bedreigd door gebrek aan betekenis. Een ander betekent een transformatie van het gezin.

Kerk en wereld

GOD, VAN WIE alle vaderschap in de hemel en op aarde komt, Gij, Vader, die liefde en leven zijt, geef dat in deze wereld, door Uw Zoon, Jezus Christus, „geboren uit een vrouw” en door de Heilige Geest, bron van goddelijke liefde, elk mens en gezin een echt heiligdom van leven en liefde wordt voor de generaties, die zich zonder ophouden vernieuwen. Moge Uw genade het denken en doen van de echtgenoten richten op het grootste goed van hun gezinnen en van alle gezinnen van de wereld.

Dat de jonge generaties, in hun gezin een onwankelbare steun vinden die hen steeds menselijker maakt en hen doet groeien in de waarheid en de liefde. Moge de liefde, bevestigd door de genade van het sacrament van het huwelijk, sterker blijken dan de zwakte en de crisis die soms hun stempel op onze gezinnen drukt. Tot besluit vragen wij U, op voorspraak van het Heilig Huisgezin van Nazareth, dat de kerk, onder alle volkeren der aarde vruchtbaar haar zending kan vervullen in het gezin en voor het gezin. Gij die leven, waarheid en liefde zijt, in de eenheid met de Zoon en de Heilige Geest.

AMEN.

Gebed van paus Jan Paul II voor de bisschoppen synode.

In en voor het gezin

VATICANSTAD — De synode moet laten zien, wat het wil zeggen Christus te volgen in het leven van de echtgenoten en van het gezin. Inderdaad de gezinnen van vandaag de dag moeten hun oorspronkelijke weg weer opgaan. Zij moeten Christus volgen. Zo schreef paus Jan Paul II in een brief bij gelegenheid van de bisschoppensynode welke op 26 september in Rome begint.

De paus is de mening toegedaan dat de hele kerk aan de werkzaamheden van deze synode moet meedoen. De hele kerk moet in zekere zin op de synode aanwezig zijn, vooral door gebeden en offers.

Caribisch

hymne-boek

PORT OF SPAIN — Het nieuwe Caribische hymneboek voor de katholieke kerk is klaar gekomen en inmiddels officieel overhandigd aan de betrokken kerkelijke autoriteiten. Het is het werk van de priester Garfield Rochard en de Benedictijner broeder Paschal Jordan. De opdracht werd verstrekt door de Antilliaanse liturgische commissie. In het voorwoord wordt er op gewezen, dat in de kerkmuziek het Caribisch eigentoe uitdrukking komt evenals het door God geïnspireerde woord. De Caribische bevolking is muzikaal en bijbels geïnteresseerd. In het hymneboek zijn 65 gewijde composities opgenomen; zij zijn het werk van 26 componisten uit verschillende delen van de regio.

Ierse kerk breekt met Wereldraad

BELFAST — De algemene vergadering van de Presbyteriaanse kerk in Ierland heeft na een urenlange debat besloten zich definitief terug te trekken uit de Wereldraad van Kerken. Het voorstel daartoe kreeg 433 stemmen, terwijl er 327 stemmen tegen werden uitgebracht. Een poging om de kwestie uit te stellen kon geen meerderheid krijgen. Deze kerk had al sinds november 1979 zijn lidmaatschap geschorst wegens een gift van het Wereldraadfonds ter bestrijding van het racisme aan het Zimbabwe-Patriotische front. De schorsing werd verleden jaar verlengd.

Het gezin is, aldus de paus, de cel waaruit alle groeperingen en de verschillende levensstaten in de kerk voortkomen. En de roepingen zijn, elk in haar eigen trant, gericht op de dienst aan het gezin. De christelijke gezinnen zijn „huiskerken” en zouden vanaf 26 september centra van vurig gebed moeten zijn voor de bisschoppensynode. Het gaat om een synode, welke zozeer een zaak van het huisgezin is en in de Heilige geest, met zo bijzondere zorg en liefde op het gezin gericht is.

Een bijzonder beroep tot gebed en offer voor de synode doet de paus op de zieken, maar ook op de beschouwende orden en congregaties. De belangrijkste dag van gebed voor de synode zal zondag 12 oktober zijn. Aldus de paus die hoopt dat dan zoveel mogelijk gezinnen in Rome vertegenwoordigd zullen zijn.

SYNODE

EEN PAAR HONDERD bisschoppen komt eind deze maand in Rome bijeen voor de eerste bisschoppensynode onder de huidige paus Jan Paul II. Zij gaan praten over het christelijk gezin en zijn taken. Zonder af te doen aan de deskundigheid van de celibataire bisschoppen wat betreft het gezin, kan het toch wel betreurd worden, dat bij de voorbereiding van de synode, voor zover bekend, niet zoveel inspraak is geweest van de kant van de gezinnen of andere samenlevingsvormen. Hun medewerking in de vorm van gebed en offers wordt nu wel uitdrukkelijk gevraagd door de paus. Deze hoopt ook dat op zondag 12 oktober veel gezinnen de kans zullen zien om naar Rome te komen „om de opvolgers van Petrus en de synodevaders te ontmoeten en zodoende de geestelijke eenheid van alle gezinnen van de kerk in geloof en liefde aan de dag te leggen”, zoals de paus het zelf omschrijft.

Aan dit soort deelname willen wij uiteraard niets afdoen. Dat de deelname niet verder kan gaan en dat zelfs de voorbereiding vanuit de kring der bisschoppen minder is geweest dan bij voorgaande synoden het geval was, is toch wel spijtig. Het gevaar is nu weer aanwezig dat het gezin bestudeerd gaat worden vanuit gezichtspunten waarin de gezinnen zich absoluut niet vol kunnen herkennen.

Een aanwijzing hiervoor is, dachten wij, de kijk op de geboortenregeling, ook in katholieke kring volop geëxpliciteerd, maar door de opperste top in de katholieke kerk onverkort van de hand gewezen, zoals wel duidelijk bleek bij de vele pauselijke tegenspreken in Afrika, Europa en Amerika.

Misschien zien bisschoppen ondanks alles kans op hun bijeenkomst problemen, welke als zodanig ook door veel christenen worden ervaren, te bespreken en vooral te luisteren naar wat er in veel gezinnen leeft. In dit geval mag men verwachten dat er aan het slot van hun bijeenkomst een bemoedigend woord komt en niet weer een nieuwe lijst van verboden zaken en b.v. van gevaren waarvoor men uit moet kijken. Bemoediging, steun, begrip en het bewijzen, dat men samen op weg is vol onzekerheid, dat zou voor veel gezinnen iets betekenen, waaraan men wat heeft. Het zou het gezicht van de kerk als boodschapper van het christelijk getuigenis duidelijker maken. Daarvoor kunnen we slechts bidden.

Inbraak in de menselijke geest

geest.

In hun boek "De Psychologische Revolutie" beschrijven de Amerikaanse psychologen Alan W. Schefflin en Edward M. Opton jr. die ontwikkeling zorgvuldig en gedocumenteerd. Het is een huiverwekkend verslag. Niet alleen over medische hoogmoed en blinde prestigezucht, over de nonchalance waarmee machteloze en onwetende burgers gebruikt worden als proefkonijn om obscure theorieën te toetsen. Dat ook, maar bovenal gaat het de schrijvers om iets anders. Zij laten zien dat deze medische pseudo-voortgang de mogelijkheid heeft geopend tot verwezenlijking van de droom, die elke machthebber diep in zijn binnenste koestert: een mensheid die geen moeilijkheden meer veroorzaakt.

Men komt er achter dat er alle reden is om (naar analogie van het druk besproken militair-industrieel complex) van een medisch-politiek complex te spreken. Werkend volgens eigen wetten, goedgekeurd ongecontroleerd en, als activiteiten op het gebied naar buiten komen of zelfs publieke (financiële) steun nodig hebben, gerechtvaardigd door wetenschappelijke en politieke motieven.

"HERSENOORLOG"
Het medisch-politieke complex heeft vaste vorm gekregen in de jaren vijftig. Niet minder dan door de dreiging van een atoomoorlog waren de mensen in het Westen geobsedeerd door de gedachte, dat anderen greep konden krijgen op hun gedachten en gevoelens. In de populaire pers werd het van verhalen over gedragscontrole, hersenspoeling, waarheidsserums, leugendetectors en "verborgen verleders". Het waren de jaren van de Koude Oorlog en dat was (aldus directeur Dulles van de Amerikaanse inlichtingendienst CIA) "een hersenoorlog".

Het communisme heette er op uit te zijn de menselijke geest te veroveren. Als dat lukte zou die niet meer reageren op grond van vrije wil en redelijke overweging, maar op impulsen die van buitenaf werden ingebracht. Het was een ongehoorde dreiging, waartegen de VS zichzelf en de vrije wereld moesten verdedigen.

Hoe? Door de technieken te ontwikkelen, waarvan men veronderstelde dat de vijand ze in huis had. En liefst superieure. De vrees onder het publiek zorgde voor de legitimatie en werd dan ook stelselmatig gevoed. Men was in een oorlog gewikkeld, zij het zonder doden, en in een oorlog gaat het om effectiviteit van middelen, niet

om de geoorlooftheid ervan. Wie daar drukte over maakte was al gauw, op z'n best onbewust, een handlangers van de vijand.

Met name het leger heeft lang vertrouwd op die publiekelijke angst en trad met zijn programma's in de openbaarheid. De CIA daarentegen koos er van begin af aan voor zijn activiteiten op het gebied van gedragsmanipulatie geheim te houden. Die ging dan ook het verst bij het schenden van burgerlijke vrijheid en wettigheid.

Zelfs zo ver, dat toevallige en onwetende burgers aan experimenten (met name met drugs) werden onderworpen, zoals uitgelekte documenten hebben aangetoond.

Maar het communisme, immers ver van huis, kon niet lang het alibi zijn voor deze verbodsbredering van medische wetenschap en politiek. Schefflin en Opton laten in hun boek zien, dat het wegebben van de Koude Oorlog allerminst heeft geleid tot een verminderde interesse in de mogelijkheden om het gedrag van mensen te sturen. Integendeel, de blik werd op het binnenland gericht: op de geweldadige criminaliteit, de rassenoelust en de zwarte getto's en de politieke twist-appels.

"De Psychologische Revolutie" is in de eerste plaats een historische documentaire over de coalities, die zich in de VS telkens weer vormden tussen ambitieuze onderzoekers en (rechtse) politici. Steeds weer blijken wetenschappers gefascineerd door de Frankensteinslegende, de gedachte de menselijke persoonlijkheid te herscheppen, te verbeteren, aan te passen. Steeds weer zijn ordehandhavers van allerlei postuur graag bereid die

fascinatie met hun publieke gezag en vette subsidies aan te moedigen. En steeds weer vindt men de frasen om de openbare mening enthousiast te maken. De sociologische/sociaal-psychologische benadering van onmaatschappelijk gedrag voldoet niet en is in de praktijk bovendien veel te duur. We moeten daarom ophouden steeds maar te zeuren over de massa en haar omstandigheden en ons richten op de gebreken van het individu.

RONALD REAGAN

De auteurs laten niet na te wijzen op de stimulansen, die van de Nixon-regering zijn uitgegaan voor op gedragsmanipulatie gerichte research. Maar, interessant, ook de huidige presidentskandidaat Ronald Reagan blijkt zich als gouverneur van Californië te hebben opgeworpen als pleitbezorger voor een dergelijk (en wel uiterst abject) onderzoeks- en behandelingsprogramma. Dat was het zogenaamde UCLA (Universiteit van Californië in Los Angeles) Violence Center-project, dat voorzorg in een massale screening en behandeling van gevangenen, inclusief psychochirurgie en chemische castratie.

Een fris idee daarbij was ook de voor behandeling in aanmerking komende gevangenen onder te brengen in "een gebouw van speciale constructie". In feite had men het oog op een opslagbunker voor Nike-raketten, die niet alleen slechts een half uur gaans van het Neuropsychiatrisch Instituut van Los Angeles lag, maar bovendien door het leger graag voor dit goede doel overgedragen zou worden. Het was het uitlekken van een briefwisseling over die raketbasis, die de (academische) oppositie tegen het plan de wind in de

zeilen gaf. De projectgroep zag zich gedwongen een gewijzigde subsidie-aanvraag in te dienen (waarin psychochirurgie en chemische castratie als zodanig niet meer werden genoemd). Of het daaraan lag is niet duidelijk, maar de Reaganlobby zag er toen geen brood meer in; men hield het voor gezien.

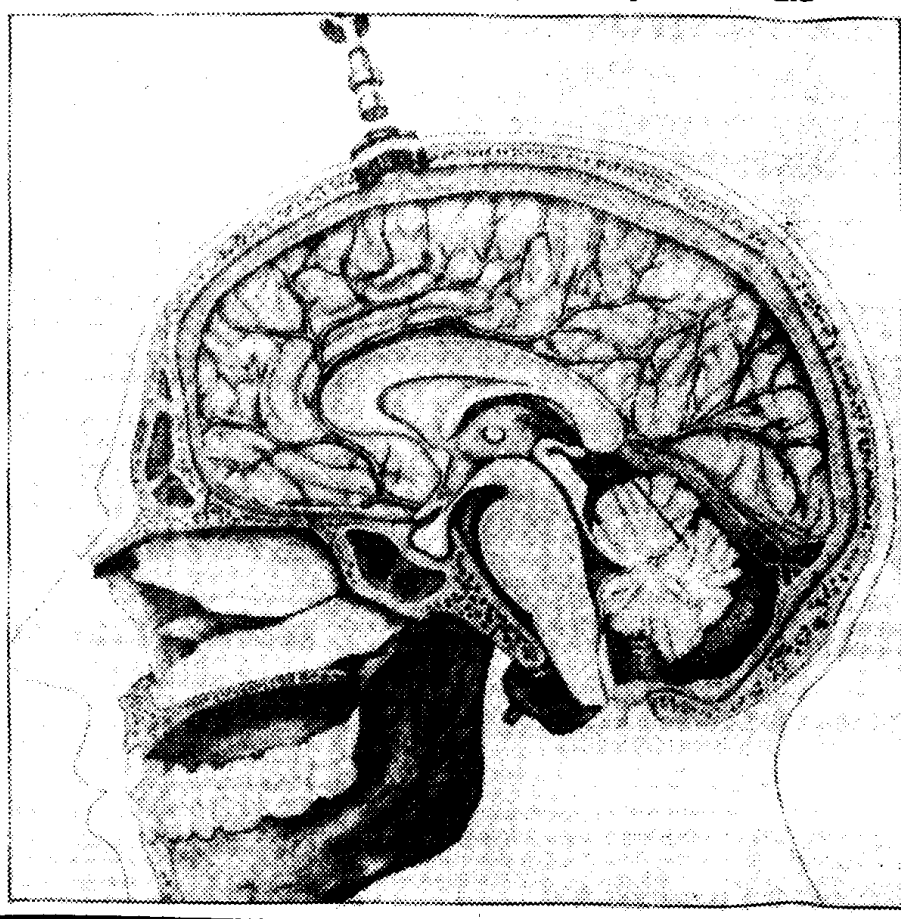
Het is niet de enige omhullende geschiedenis, die (voorzien van talloze bronverwijzingen) in het boek wordt opgediept. Maar het blijft niet bij een poging een verborgen stuk wetenschapsstudie te achterhalen en vast te leggen. Schefflin en Opton zijn geïnteresseerd in de interne logica en dynamiek van het medisch-politieke complex. En het is die belangstelling, die hun werkstuk uitilt boven het niveau van sensationele (zij het nauwkeurige) journalistiek.

Zo wijzen ze erop dat de beschreven onderzoeks- en behandelingsprogramma's, hoe pervers ook, niets anders zijn dan min of meer voor de hand liggende bijproducten van het mechanische mensbeeld dat de 20e eeuwse wetenschap heeft geproduceerd. Zij kritiseren een wetenschapsbeoefening, die in vuur en vlam raakt over de toepassingsmogelijkheden van nieuwe technieken zonder de vraag aan de orde te stellen of de theorieën waarop men bouwt wel voldoende steekhoudend zijn.

De historische kennis over pogingen om langs chirurgische, chemische of electrische weg gedrag te corrigeren biedt - zo tonen ze aan - voornamelijk één berg mislukkingen. De kwaliteit van de research blijkt bij evaluatie vaak abominabel. En al met al is men, wetenschapstheoretisch gesproken, niet verder dan onze voorvaders, die gaatjes in schedels boorden om kwade geesten uit te drijven. Niettemin nemen de pretenties van de moderne schedellichters, electroschockers en pillendraaiers alleen maar toe. Tot hun potentiële klandizie rekenen ze niet meer alleen geestzieken, maar bijvoorbeeld ook drug- en alcoholverslaafden. En ze vinden zelfs geheel nieuwe kwalen uit, zoals de "hedonie", een zo vage verzameling eigenaardigheden, dat praktisch iedereen er onder kan vallen (wat dan ook de bedoeling zou kunnen zijn).

"KREDIETWAARDIG"

Tot slot: Schefflin en Opton wijzen bij deze ontwikkeling op wat ze voor een voortdurend gevaar houden. Ondeugdelijke en ruïneuse gebleken behandelingsmethoden kunnen in een andere vorm weer "kredietwaardig" worden. In wezen is er dan niets veranderd, alleen het middel lijkt humaner. Een voorbeeld is de chemische castratie (in ons land wel toegepast op zedendelinquenten). Hetzelfde publiek, dat zou gruwen als de ingreep met het mes werd verricht, heeft daar nauwelijks problemen mee. (Dit artikel werd geschreven door Brabants Dagblad journalist Bert Ummelen).

DE WERELD VANDAAG

GEZIEN EN GEHOORD

WE HEBBEN weer eens gehoord, dat de socialist in de kapitalistische wereld, die opkomen voor de rechten van de mens, "anti-socialistische krachten" zijn, die het ware socialisme, het Sovjetrussische, dat deze rechten onderdrukt, willen ondermijnen. We wisten al lang, dat Sovjetburgers, die hun verstand laten spreken als gekken opgesloten worden in psychiatrische inrichtingen, terwijl dwazen, die in het Kremlin zetelen, de gehele vrijheid gebruiken voor zich zelf, dat zij een democratie, gebaseerd op vrijheid, verworpen als ondemocratisch en dat zij hun dictatuur bestempelen met democratie. Ze zijn niet eens in staat om verstandig te liegen", hoorde men dezer dagen een Poolse arbeider zeggen.

In luttele dagen hebben wij veel gehoord en gezien. In een communistisch land, Polen, zagen wij iets tot stand komen, wat zijns gelijke niet kent. De macht van de onmachtigen bleek sterker te zijn dan alle brute machtsmiddelen van het heersend regime. De wil van de arbeidersklasse deed de stalen nek van een dwangstelsel buigen. Hij dreef de regering in oppositie alsof hij zelf het beleid in handen had. De aanspraak van de partij op de leiding van alle maatschappelijke organisatie werd haar ten dele ontkomen.

We hebben nl. geconstateerd, dat het Sovjetrussische systeem in Polen tamelijk aangeslagen is, dat de arbeidersklasse zich opwierp als een zelfstandige en soevereine macht, die de partij uiteindelijk dwong tot ongehoorde concessies. We stonden verbaasd over der durf, de duur en de omvang van een staking in een land waar staken verboden is, maar niet minder over de bevestiging van de stakers. Zij loochenden niet het bestaan van "god", van de partij als leidend gezag, noch het socialisme als basis van de Poolse gemeenschap maar zij hielden zich niet meer aan de geboden van de partij-god.

We ontdekten, dat de huidige generatie van Poolse industriearbeiders bijna even ver van het proletarisch internationalisme verwijderd staat als haar voorouders. Zij klampt zich weer demonstratief vast aan nationale tradities, en vereenzelvigd zich hartstochtelijk met het tragedie-rijke verleden van haar vaderland. Zij heeft een nieuwe rijkheid verworven en is zich bewust geworden van haar macht.

We hielden de adem in toen we het onvoorstelbare zagen: een door geloof en natie bezield staking in een atheïstisch verklaard en aan de Brezjnevdoktrine onderworpen land, die zonder de minste aarzeling, ja zelfs met geestdrift, plaatsvond onder de onverenigbare symbolen van de christelijke en communistische leer, van de natie en van het Sovjetrussisch.

hagemonie, een en ander uitgedrukt door het Kruis, de Poolse Adelaar en de buste van Lenin. We hoorden deze grote revolutionair als 't ware nog verkondigen, dat de arbeiders niet in staat zijn om buiten hun eigen belangenkring maatschappelijke veranderingen tot stand te brengen. Zelfs anders denkenden zagen wij bewogen bij het zien van knielende stakers, die in het openbaar zaten te biechten, en die in plaats van een geveer een rozenkrans in de hand droegen.

We hebben gedeeld in de teleurstelling van deze gelovige mensen, toen hun "eigen paus" de houding van de Kerk overliet aan de Poolse priester, kardinaal Wyszyński, die evenals de regering de stakers aanmaande om weer aan 't werk te gaan. We bemerkten dat hun solidariteit deze keer uitging naar hun kameraden en niet naar de kerkelijke hiërarchie, dat de stakingen zich nl. uitbreidden. Zelfs de

patrones van de Poolse natie, de "Koningin van de Poolse Troon" deed geen wonder. Op 'n briefje voor het beeld van de Moeder Gods las men: "de Madonna staakt".

WE HEBBEN ook heel wat geluiden gehoord en ontwikkelingen gezien, die nog ontmoedigender waren. Onze blikken waren reeds vertrouwd met het onvermogen van het Oosteuropese systeem om de productiviteit op te voeren en het apparaat van de consumptiegoederen te moderniseren.

We hoorden niettemin, dat de Poolse regering dikkere en grotere "worsten" beloofde: meer vlees, meer loon, meer kinderbijslag, betere medische verzorging en aanvullende woningbouw. We hoorden haar echter niet zeggen hoe zij dit alles zou verwezenlijken, hoe zij een eind zou maken aan de dagelijks grote hongergang van het volk, dat verkeersmiddelen en winkels tot barsten toe vult op jacht naar vitamines, kinderkousen, waspoeder enz. enz.

We vernamen dat de akkoorden van Gdansk de zich zelfbesturende vakbonden het recht toekenden om "besluiten" van de regering, die beslissend zijn voor de levensvoorwaarden van de arbeiders, openlijk te bekritisseren, om het hunne te zeggen over de verdeling van het nationale inkomen in de verbruikssector, over de richtlijnen van het loonbeleid en speciaal over loonsverhogingen, die automatisch voortvloeien uit de inflatie.

Maar hoe en met welke middelen de regering aan dit alles tegemoet zal komen, hiervan heeft niemand zelfs enige suggesties gehoord. Daartegen denderden onze oren van geluiden uit het Kremlin. Zij stoorden de dialoog van de partij met de stakende arbeiders waarschuwend, dat een ondermijning van het dogma van de orthodoxe politieke economie een onvergeeflijke zonde zou zijn, een schennis van de "heilige" geest van het leninisme. We constateerden dat de Poolse partij er heviger van schrok dan de stakers. We hoorden haar diep beïndrukt napraten, dat de akkoorden van Gdansk "onze soevereiniteit en onafhankelijkheid in gevaar zouden brengen, indien zij het land zouden destabiliseren".

HET POOLSE VOLK, geheel Oost-Europa en de vrije wereld beluisterden uit de reacties van het Kremlin, dat een dergelijke destabilisatie reeds een voldongen feit zou zijn. Allen hoorden de Russische partij beweren, dat haar Poolse zuster drie heilighenissen heeft gepleegd, die niet vergeven kunnen worden: het ontstaan van vakbonden, die zichzelf besturen, van sociale concessies, die tot anarchie kunnen leiden en van het stakingsrecht, een zware zondeval tegen de onschendbare leer van Lenin.

Tot consternatie van iedereen wordt de akkoorden nog dreigender. Nu zij in beginsel vastgelegd zijn, horen wij het Kremlin via de Pravda eisen, dat "Polen maatregelen moet nemen, die niet enkel rekening dienen te houden met economische maar ook met eventuele andere gevolgen".

Gelijk steeds zijn de Sovjets niet in staat zo verstandig te liegen, dat zij tenminste hun oogmerken verbergen en de gebeurtenissen in een schijn van waarheid weten te hullen. Weer hameren zij op de oude dooddoener, enerzijds op "de antisocialistische krachten", die in Polen aan het werk zijn, anderzijds op de roep om het Trojaanse paard, luidend dat "de Poolse arbeidersklasse eenparig wenst dat er geïntervenieerd wordt tegen de subversieve activiteiten van anti-Poolse en anti-socialistische centra. "Horen wij hierin de opmars van Sovjetrussische troepen en het aanrollen van tanks... We vrezen, dat wij het gewichtigste nog niet gehoord en gezien hebben.

Amigoe kruiswoordpuzzel

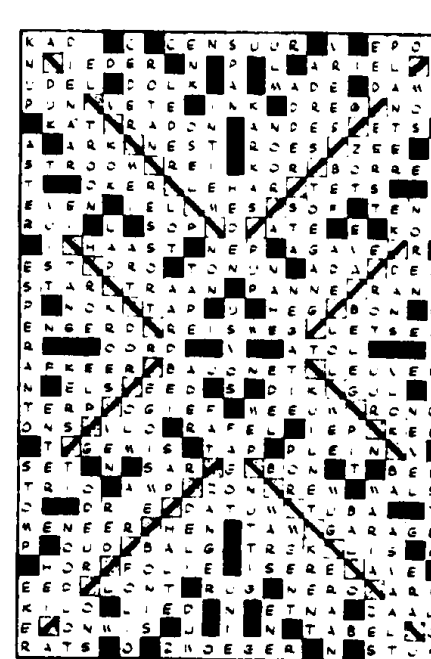
HORIZONTAAL: 1. volksvermak; 6. vuurwapen; 9. Nederl. provincie; 14. laagte; 15. lengtemaat; 17. visje; 19. bron; 21. aardgod; 22. zwarte-taie maske; 23. pl. in Gelderland; 25. een

weinig; 26. vr. munt; 28. ommekeer; 32. kosmos; 35. soort; 36. vreemd; 37. tekenstift; 39. water in N.-Brabant; 41. inlands landbouwer (Ind.); 42. schaaldeer; 44. kromme bocht/lijn; 46.

reep; 48. pook; 50. opbrengst; 52. vreemd; 54. viervoeter; 55. familielid; 57. pauzenaam; 58. vulkaan; 60. aanw. vnn.; 61. scheepsvloer; 62. toegang; 64. klompje planten/gras; 65. meekundig lichaam; 67. schrijfkosten; 69. pad; 70. schadelijk insect; 71. zuidvrucht; 73. kaartboek; 75. pl. in België bij Nederl. grens; 78. man dier; 80. bloem; 83. gesloten; 84. redevoering - lang verhaal; 86. grap; 89. speling; 91. plotseling opkomend (geenesk.); 92. groente; 94. vloeibaar voedsel; 96. pers. vnn.; 97. wondvocht; 98. mil. rang; 99. stremsel; 100. vak; 110. voertuig; 102. trekdiert; 103. standaardmaat; 104. Europ. rivier; 105. pers. vnn.; 107. stijf; 108. vr. munt; 109. pl. in Spanje; 110. vlug - snel; 111. oxydatie; 113. ingewijde; 116. telwoord; 118. maal-tijd; 119. gewicht; 121. laan; 123. luchtbel; 126. krijtsmacht; 128. eenheid v. lichtstroom; 131. eenjarig dier; 133. droog; 134. geringe warmtegraad; 135. bouwmaterial; 136. vroegere Sp. koningin; 137. boom; 139. fam.lid; 141. slank - mager; 142. pl. in Gelderland; 144. graad; 145. hoeveelheid; 147. wetering; 148. steensoort; 149. drank; 150. half cirkelvormig bovenlicht; 152. dans; 154. werkzaamheid - beheer (Lat.); 156. belemmering; 157. denkbeeld; 159. voedsel; 160. verwonding; 161. verlies; 163. telwoord; 165. gewicht; 167. lijmpot; 169. verscheidenheid; 172. bijb. figuur; 174. ongeluks-godin; 175. gravin v. Holland; 176. Europeaan; 178. boterton; 180. deel v.h. jaar; 181. slag - klap; 183. vis; 185. vis; 186. beenhouwer; 187. vervoermiddel; 188. kwast in hout.

VERTICAAL: 1. toiletartikel; 2. lofspraak; 3. lengtemaat; 4. boom; 5. loot - ent; 6. vr. munt; 7. opgaarne; 8. vervoersmij; 9. werpanker; 10. bedorven; 11. voor de vuist; 12. onmin - ruzie; 13. vroeger; 14. deel v.e. auto;

16. eikeschiller; 18. deel v.d. hand; 20. schoolklas; 23. gravure; 24. zeer - bar; 27. vertrek; 29. deel v.e. vinger; 30. elk; 31. fam. lid; 33. smalle plank; 34. leerkracht; 37. geestelijke; 38. Eng. titel; 40. koop-lust; 43. strijkmes; 44. snijwerk-tuig; 45. opstootje; 47. maal-tijd; 49. etenbereider; 51. bedrog; 53. mestvocht; 55. opbrengst; 56. krijtsmacht; 59. interval; 61. zuurdeeg; 62. wortel; 63. vat; 65. raampje in deur; 68. bitter vocht; 72. baal; 73. bergweide; 74. koningstitel; 76. verzameling v. verschillende artikelen; 77. onding; 79. smalle ondiepe in zee; 81. feestartikelen; 82. landbouw-werktuig; 84. tot rouwweklag (afk. op kaartjes); 85. zang-godin; 87. gezongen toneelspel; 88. Europ. hoofdstad; 90. vóór alles; 91. geur; 92. bloem; 93. oude Griekse munt; 95. nacht-gewaad; 99. apensoort; 106. deel v.d. hals; 108. zaadkorrel - pit; 110. zeehond; 111. persoon, om wie men steeds lacht; 112. de oudste; 114. dezer dagen; 115. kweken; 117. heerlijk; 118. aanw. vnn.; 119. Rus. bebergte; 120. bep. godsd. gezindheid; 122. energie - kracht; 124. riv. in Rusland; 125. vrucht; 126. loterijbriefje; 127. vlaktemaat; 129. last - overlast; 130. slot; 132. de ritus betreffende; 135. uiting v. eerbied of groet; 136. persoon, aan wie de nalatenschap overgaat; 138. keuken-gerei; 140. bontsoort; 141. boom; 143. het nagelaten bezit; 146. vr. munt; 148. jong dier; 150. inh.maat; 151. beziens-waardigheid in Londen; 152. drielat. achtereen uitgekomen nummers; 153. muziektempel; 155. afslagplaats bij golf; 158. water in Utrecht; 162. schoen-maaktinkel; 163. braaf; 164. bevel; 165. fam.lid; 166. model; 168. kleur; 169. hemellichaam; 170. gedachte - inval; 171. mijl; 173. vrucht; 174. Eng. bier; 177. looimiddel; 179. bedorven; 181. gewicht; 182. heilige; 183. tin; 184. ambtshalve.

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 12 september 1980:

Minouche Lopez, Jooiberg 51A, Aruba.

Zij kan haar prijs (fl. 25, -) ophalen bij de Redaktie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110, Aruba.

Oplossing van deze week dienen vóór 24 september 1980 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: **KRUISWOORDPUZZEL.**

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór dinsdag 23 september 1980 in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n en op St. Maarten: Vance James.

the Abeng

by Bernadette Baroud

Religion an integral part of Taino life

They communicated with their gods by snuffing a drug

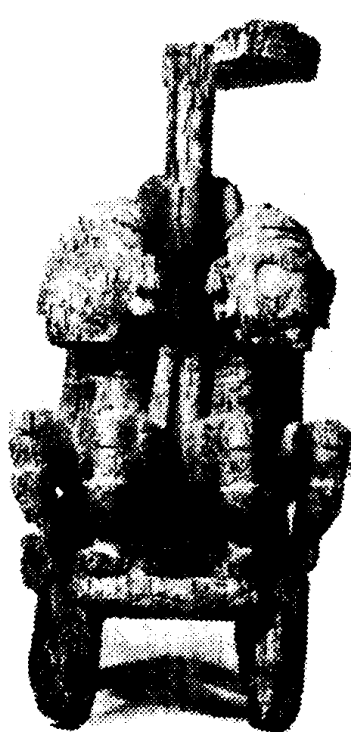
The illustrations in this series of articles consist of pictures made in the

'Museo del Hombre Dominicano'. This museum is the National Museum of Anthropology, dedicated to the research and exposition of archaeological and ethnographic material from the Dominican Republic.

The museum's permanent exhibits begin on the third floor of the building where pre-Columbian material pertaining to the three major cultural epochs of Caribbean prehistory are displayed. The fourth floor presents a brief history of the Dominican Republic from colonial times to the present and an ethnographic overview of Dominican culture.

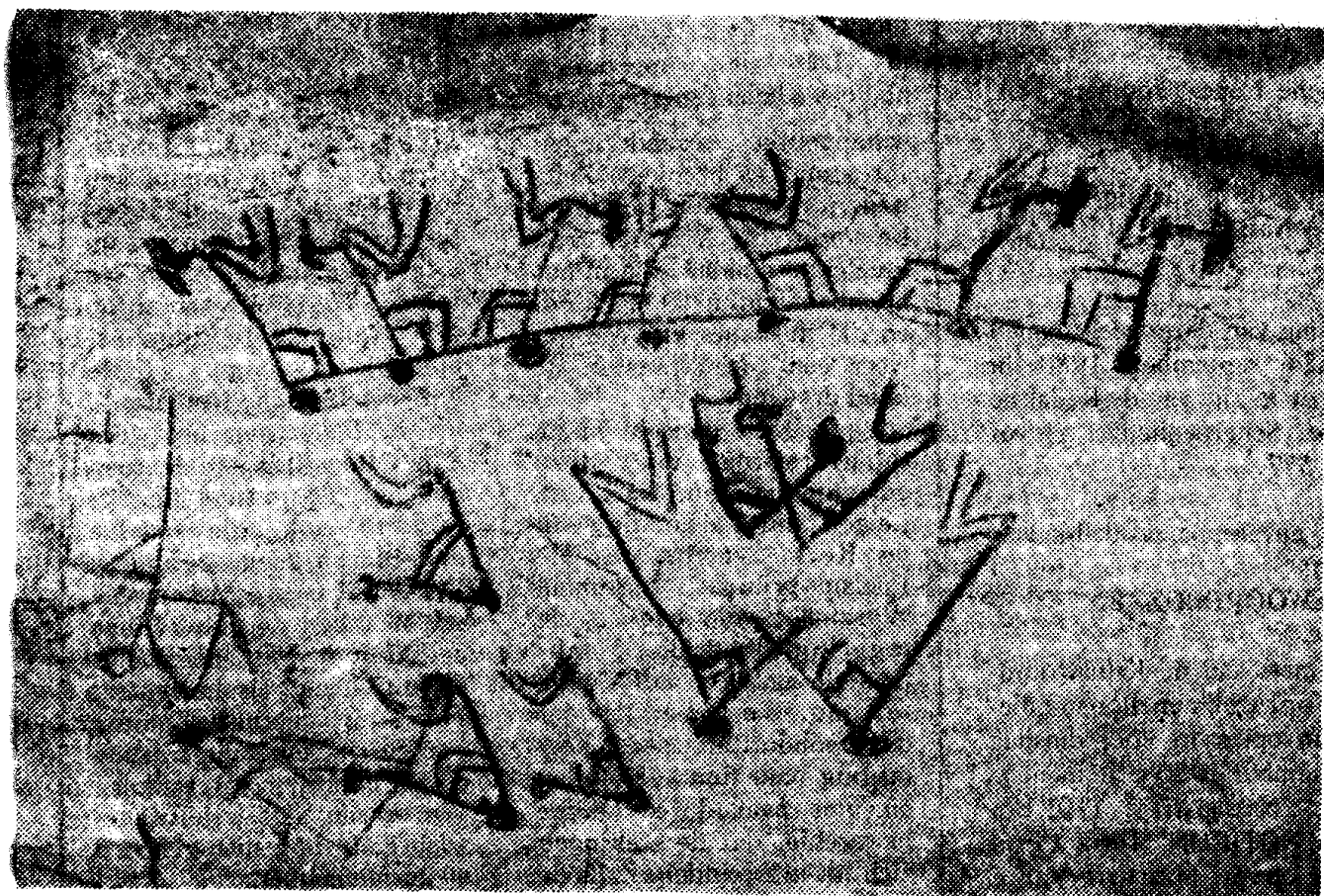
Basically, the museum aims at improving the understanding and appreciation of the Dominican Man from his remote prehistoric past to our ethnographic present, as a means of conserving and enriching the national identity.

IN A SERIES OF three articles, the Abeng will publish the booklet "Guide to Caribbean Prehistory" by Julia Tavares. This writing was originally published in 1978 in Santo Domingo by the 'Museo del Hombre Dominicano'. It treats of the pre-history of the Caribbean; of the three main cultural epochs: the Paleo Indian, Meso-Indian and Neo-Indian. It treats especially of the culture of the Tainos, the most important Neo-Indian inhabitants. The Tainos were widespread throughout the Lesser and Greater Antilles at the time of Columbus, but it was in Hispaniola (Dominican Republic and Haiti), Puerto Rico and the Eastern part of Cuba, where the highest development was attained by the Taino culture.

Wooden sculpture of siamese cemi used in the cohoba ritual for placing the hallucinogen on the protruding plate. Ht. 78.2 cms.

Pictographs from the Cueva de Borbon in San Cristobal, possibly illustrating a scene from the cohoba ritual or from an areyto.

RELIGION WAS AN integral part of Taino life. The COHOBÁ was a shamanic ritual in which the CACIQUE and the BEHIQUE (shaman) meditated between man and the gods or CEMIES, as a means of ensuring the well-being of the individual and society. Communication with the gods was achieved by snuffing a hallucinogenic drug called COHOBÁ, which has been identified as PIPTADENIA PEREGRINA, called YUPO by Indians who still smoke it in South America. Much of the paraphernalia involved in this ritual are some of the finest pieces of Taino art.

One of the most important social activities of the Tainos was a ball-game played in the village BATEY or central plaza. The game was primarily a recreational activity in which men and women bet on the team that could sustain a resin ball in the air by striking it with their heads, shoulders and knees. Whether the Taino game had any ceremonial significance, as did the Mayan game in Mesoamerica, is still uncertain, but engravings found in many rocks delimiting the plazas seem to have mythological significance and were perhaps associated with the game.

AREYTOS

The batey was also used for the celebration of the AREYTOS, social gatherings in which the community danced and chanted songs related to their mythology and historic deeds as a means of preserving and passing down their traditions. Singing was accompanied by various musical instruments such as MARACAS, drums and flutes.

The MARACA is a percussion instrument still widely used in the Caribbean, made by inserting beads into a dry gourd that is sustained and shaken by a stick to produce vibrating rhythmic sounds. MARACAS were also made of wood, hallowed out in such a way as to leave two or three loose pieces of wood inside to produce sound when shaken. The Taino drum was made from a hallowed piece of log with an opening on one of its sides. Small ceramic flutes, producing up to seven different tones and other wind instruments made from large conches were perhaps played in the AREYTOS. Small shells, strung together to produce jingling sounds, were also used. While they performed, the dancers were offered alcoholic beverages, and it was excessive drinking that ultimately brought an end to the occasion.

YUCA

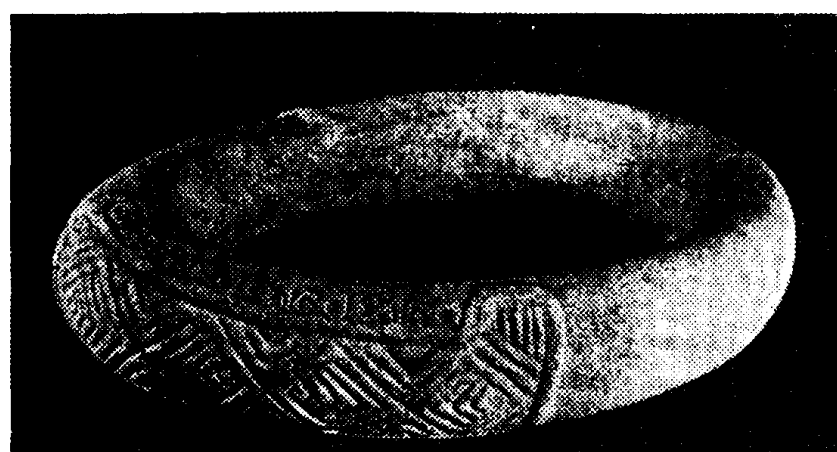
The YUCA or manioc tuber was the main crop of the

ment, and some authors have suggested that the prototype of these pieces was the Yuca tuber; others have speculated that it was the shape of the mountains and volcanoes that impressed the Arawaks when they first came to the Antilles. Still others have considered that it was the protuberance of

Stone grater with bird representation used by the Tainos to grate the yuca for making cassava bread. L. 47 cms.; W. 26 cms.

Stone "collar" thought by some authors to have been used around the waist by the players of the ball-game. These pieces somehow resemble the Mexican "yokes" used in the Mayan game, and this has led some archaeologists to believe that the Taino ball-game diffused from Mesoamerica. L. 46.5 cms.; W. 37 cms.

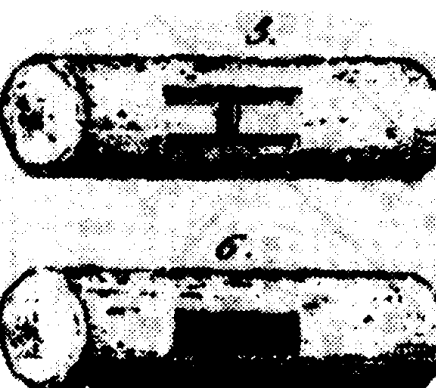

Cemo or tri-pointed stone representing Yucahu Bagua Maorocoti, spirit of the yuca (manioc) and the sea. These pieces are unique to Taino art and culture. Ht. 12 cms; Base 17.5 cms.

Tainos, and it is therefore not surprising that their main deity was YUCAHU BAGUA MAOROCOTI, meaning "Spirit of the Yuca and the Sea". According to the Spanish chroniclers, the Tainos represented this god by means of tri-pointed stones which they buried in their CONUCOS or plantations to ensure the growth of the YUCA.

TRI-POINTED STONE
The tri-pointed stone is an exclusively Antillean develop-

Engraving after Oviedo of the Taino drum or mayohabao.

View of the batey or ceremonial plaza of Yuboa (Reconstructed in the garden of the 'Museo del Hombre Dominicano').

the conch shell, which was another important source of food for the Arawaks, and many small tri-points were made from this part of the shell.

Most of the tri-points, particularly the large ones, were made of stone, but smaller ones were commonly made of shell, clay or coral. The large pieces usually of stone, have elaborate engraved designs and carved human and animal figures.

CASSAVA

There are two varieties of YUCA: a sweet and a bitter. The bitter YUCA contains an acid substance which intoxicates if eaten raw, and it was with this YUCA that the Tainos made the CASSAVA bread.

The YUCA was first ground and then squeezed in a long fiber sack or CIBUCAN in order to extract the toxic acid which

was later used for making vinegar and alcoholic beverages. It was then sifted in a JIBE to obtain a very fine flour which was subsequently baked in round ceramic trays called BURENES. The round CASSAVA cakes were first baked in the BUREN and then placed in the sun to dry.

CASSAVA is perhaps the oldest culinary tradition in the Dominican Republic. The technique for processing the YUCA and preparing CASSAVA bread has remained virtually unchanged since pre-colonial times, and the bread is still widely produced and consumed in the Dominican Republic.

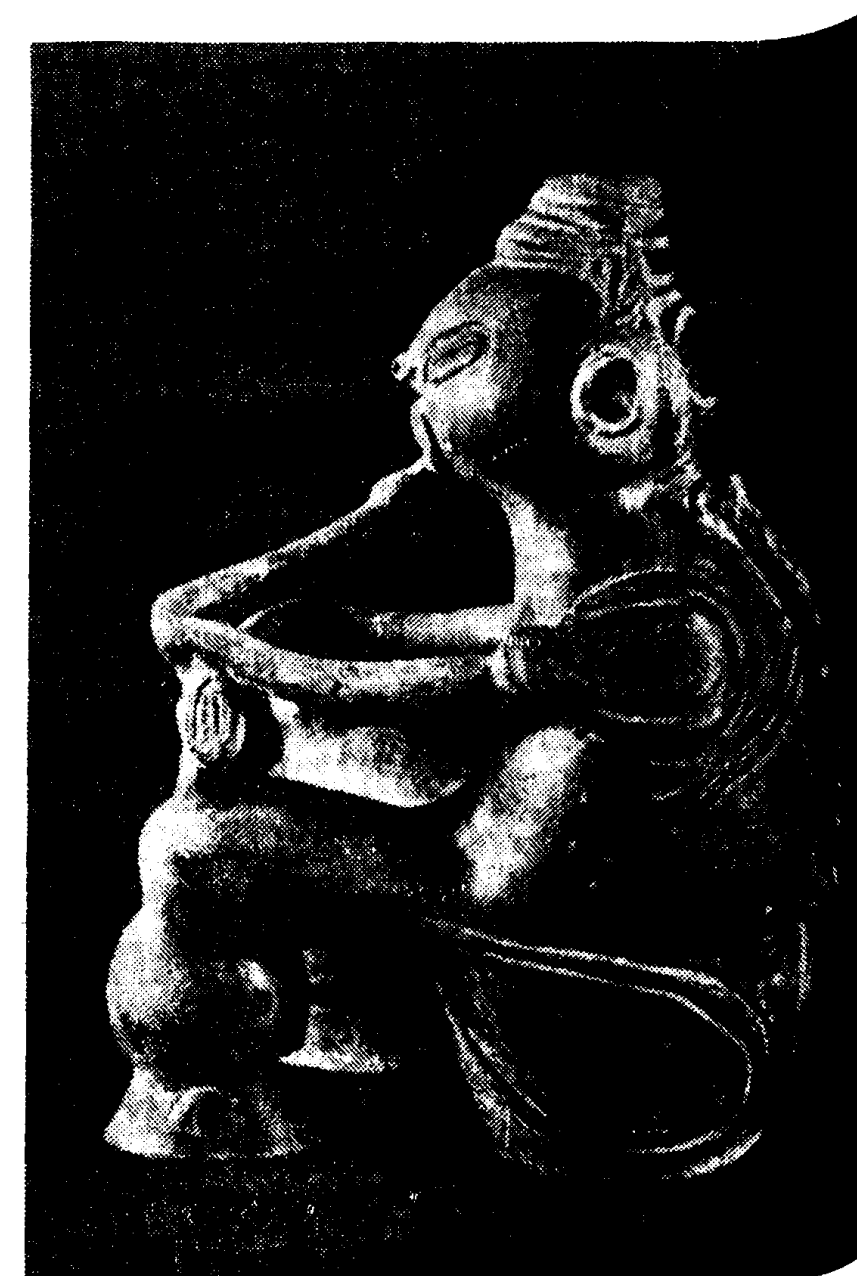
CASSAVA was of much value to the Spaniards during their long voyages of exploration and conquest in America,

because it kept long without spoiling, and perhaps for this same reason it has survived till our days.

because of its mythological content, but it is possible that some pertain to earlier settlements due to the difficulty of dating these works.

Petroglyphs, or engraved designs on rock surfaces, are found in caves and frequently on large river boulders. This has led many scholars to associate them with water. Petroglyphs or painted rock designs have been found, because of the poor quality of paint, only in caves. They consist of chrome black and occasionally red designs. Because the Tainos did not live in caves, as did other cultural groups that inhabited the area before them, it is believed that Rock Art associated with their mythology was exclusively ritual.

Effigy vessel of strong realistic rendering. Emphasis on anatomy suggests its use in funerary rites or in the cohoba ritual as a representation of the behique (shaman) who underwent a strict diet and purging ritual before taking the drug. Note the figure inserting its fingers or a spatula into its mouth in order to induce vomiting. Ht. 27.5 cms.

Small ceramic vessel with nasal siphons, used in the cohoba ritual for snuffing the hallucinogen. Ht. 7.2 cms.; D. 10.1 cms.

Everyone observe some particular way and superstition and worshipping idols, which, they call cemís... They think there is an immortal being like heaven, invisible, and that has a mother, but has no beginning, and this being they call Jacauvague Maorocoti, and its mother they call Ataber, Iermaguar, Afito and Zuimaco, which are several names... They also know whence they came, the origin of the sun and moon, how the sea was made, and whither the dead go. And they believe the dead appear to them upon the roads when any of them go alone, for when there are a great many together they do not appear to them. All this their ancestors have made them believe for they can neither read nor tell beyond ten.

FRAILE RAMON PANE

because it kept long without spoiling, and perhaps for this same reason it has survived till our days.

ROCK ART

Most of the art objects of the Tainos including ceramics, wood, and stone pieces were sculptural in form with incised or modelled surface decoration and occasionally paint, and only in Rock Art did the Tainos attempt to represent their world on a two-dimensional surface. Rock Art in the Dominican Republic, as in the rest of the Antilles, is engraved or painted, creating figurative and often geometric designs rendered in a simple and stylized fashion.

Much of the Rock Art in the Dominican Republic can be attributed to the Taino culture.

